

Mahjas Weefis.

Mahjas Weefis ar peelikumeem matšā:

Ar peefuhtišchanu eefšjemē:	Rigā sanemot:	Ar peefuhtišchanu ahrjemē:
Par gadu 3 rbl. — lap.	Par gadu 2 rbl. — lap.	Par gadu 3 rbl. 60 lap.
" 1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.	" 1/2 gadu 1 rbl. — lap.	" 1/2 gadu 2 rbl. — lap.
" 1/4 gadu 1 rbl. — lap.	" 1/4 gadu — 60 lap.	" 1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Politiks un literariks laikraksts.

44. gada gabjums.

Redakcija un ešpedizija atrodas Rigā, Ersta Plates tipu-litografijā, burtu leetumē un foto-kimigrafijā pēe Petera bāsn

Studnājumū matšā:
10 lap. par weenas slejas smalku rasku rindinu, preešpuse 30 lap.
Apstellejumi uš Mahjas Weefi un studnājumū suštami uš šahādu adreš: Bz. onczemnio raserni Maacz Biaczna, r. Pura. (Mahj. Weefa ešped. Rigā.)

Mahjas Weefis iſnahk weenreil nedelā, trefschedenās. — Ar katru numuru iſnahk literariks peelikums un katru mehneſi temkopibas peelikums.

N° 4.

Rigā, 27. janwarī

1899.

Zeem. abonenti

top luhgti, naidu suhtot peelikf scha 1899. g. adreſi jeb abonenta numuru.

Ešpedizija.

Galdneeku darbniza un ſahreku magasiņa Mengeli. (Eš. ſtudnājumōs).

Par ſiinu.

Zaur fabrikas paleelināſchanu

F. J. Gelinck & beedra ratu ſnehru fabrika

peedahwā zeem. publīkai wiſabas ſortes ratu ſnehres par lehtatām zenam.

Prown paſtellejumus iſpilda uš aſtrako.

Fabrika un nolīktaſwa atrodas:

Rigā, Aleksandra eelā Nr. 149, Rigā.

Saturs: Klimata mainas un to ſafars ar labības raſču un labības zenam. — Wabju kolonijas Wiſsemē. (Turpinājums). — Raħds wahrds par Wiſsemē gubernas tautas ſloiu ſkolotaju ſaw-ſarpigas palīdſības beedribu. — No eefšjemēs: a) Walbības leetas. — b) Baitijas notikumi. — c) No jūtam ſreemijas puſem. — No Rigas. — Graħmatu gadš. — Kugneeziba. — No ahr-ſemem. — Uħtrupes (torg). — Teefleetu nobata. — Tirus ſinas. — Telegamas. — Daſchadi raſti: Par ſaltumu 200° ſem nulles. (Weigas). — Sīħtumi.

Literariks Peelikums: Uš diwām ſwaigſnem. (Tur-
pinājums). — Gerħarta Hauptmana: Fuħmans Henſchels. (Weigā.)
— Stauji rotas man ap ſaltu.

Klimata mainas un to ſafars ar labības raſču un labības zenam.

No Dr. phil. K. Balloſcha.

Katram laſitajam buħs ſinams, ka neweens gads tā ſiltuma tā leetas un sneega daudſuma ſinā neſiħdſinas otram, bet ka alaſch mainas drehgnas weħſas waſaras ar ſauſam un karſtam, ſaltas ſeemas ar mehrenām ſiltām. Ari tad, kad mehš nepataujamees uš weentahreħeem nowehrojumeem ween, kaš waretu daſchahrt leelakā waj ma-ſakā meħrā malinat, bet kad nemam temperatūras un drehgnuma mehriſchanai wiſlabakōs ſchim mehriħm iſguro-
drotos instrumentus, termometrus, leetas mehritajus palihgā, waram pahrlēzinatēes, ka pat gada žaurmeħra temperatūra ſwahriſtās deesgan plaſchās robeħšās. Daudſahrt gan weħl walda uſſlati, ka peħž karſtām waſaram janahlot ſaltām ſeemam, no ka tad waretu domat, ka ja ari to paſchu gada

laiku ſiltums daſchadōs gaddōs loti neweenads, tad wiſmaſ wiſu gadu kopā ſanemot, ſiltums un augſtums iſiħdſina-
ſees. — Ari ſchahdas domas ir maldigas, žil iſ pamati-
geem ſinatniſkeem nowehrojumeem, temperatūras mehriſcha-
nam war ſpreest, tad leeta driħſat otrada, beħſachi atgadas,
ka karſtām waſaram ſelo ſiltas ſeemas, nekā ſaltas. Wiſur,
kur eerihfotas meteorologiſtas (laika nowehroſchanas) ſa-
žijas, iſrahdižees, ka pat widejās gada temperatūras ſinā
daſchi gadi par 1 un pat par 2 gradeem ſiltati waj ſal-
tati par žaurmeħru. Berlines widejā temperatūra peem.
iſtaifa + 9° (gradi) Beħſija, bet ilgakā laikmetā atgadi-
juſchees gadi, kur widejōs ſiltums neſneedjās pahri par 7 gra-
deem un atkal žiti gadi, kur taš aiſſneedja 11 gradus.
Ar žiteem wahrdēem: wiſweħſajōs gaddōs Berline bija it ka
paſtuma 3—4 platumā gradus (300—400 werſtis) uſ ſee-
meem, tās temperatūra tad nebija neħil augſtala par
Rigas žaurmeħra temperatūru. Siltajōs gaddōs atkal ta
iſleekās noſtumta 4 platumā gradus (420 werſtis) uſ deen-
wideem, widejōs ſiltums ſaſneedj Rigā-Keina eelejas, Frei-
burgas waj Heidelbergas widejō ſiltumu. Weħl leelata iſ-
nahl ſtarpiba, ja peem. ſalīħdſinam Berlines wiſſaltatōs
gadus ar wairat uſ deenwideem eſoſchu apgabalū wiſſal-
tateem; tad iſrahdas, ka Berline wiſſaltatōs gaddōs taiſni
tiſ ſilta, žil Augſch-Italijas līdſenumus (peem. Milanās
waj Turinas apſahrtne) wiſſaltatōs; wiſweħſajōs gaddōs
Berline naw tiſ ſalta, žil Rigā waj pat Beħſkawa-Žurjewa
wiſſaltatōs. Weħl daudj leelatas mehdi buħt temperatūras
ſwahriſtiſchanās weenā un tani paſchā weetā, kad neſane-
mam kopā wiſu gadu, bet kad apſtatam katru gada laiku
par ſewi: ſtarpiba ſiltuma ſinā ſtarp karſtām un weħſa-
ſam waſaram aiſſneedj 3—4 gradus, tiſpat ſtīpi iſſchēras
ſeemas widejajōs ſiltums. Un ja nu weħl nemam katru
mehneſi par ſewi, tad atgadas, ka daſchreil taš patš meh-
neſiſ bijis weenu gada par 8—10 gradeem ſiltaks nekā
otrā gada. Šchogad peem. deħembra mehneſiſ Wabžija
bija 4—5 gradus ſiltaks par widejō meħru. Kad nepa-
leelam pēe weenas weetas ween, bet ſanemam kopā weſelu
paſaulēes daſu widejō temperatūru, tad gan nomanam, ka
leelikā katra ſewiſchka apgabala temperatūras ſwahriſti-
ſchanās daudſmaſ iſiħdſinas, pa leelakai datai nowehroħs,
ka peem. ſiltas ſeemas Eiropā ſakriħt ar loti ſaltām ſee-
mam Amerikā un otradi. Ari ſchi ſeema Amerikā deesgan
ſalta. Iſ Ruħortas, Filadēlſijas un žitām pilſchētam ſinoja
par 25—30 gradū leelu ſaltumu. Ari warena Niagaras
uhdens krahze (kur miſſiſka upe gaħſch 1000 tubiſaſ uħ-
deni ſekunde 22 aħš lejā) ſchoſeem pilnigi aiſſaluſe. To-
mehre pilniga temperatūras iſiħdſinaſchanās nenotēel ari
ja ſanem wiſu ſemes lodi kopā, bet pat tad, žil ſchimriħ-
ſcham waram iſ wiſu meteorologiſtu (laika nowehroſchanas)
ſtažiju ſopigeem nowehrojumeem ſpreest, ir gadi, kur wiſa
ſemes lode par 1/2 gradu ſaltata par widejō meħru un
atkal žiti gadi, kur ta par 1/2 gradu ſiltata (wideju ſemes
lodes ſiltumu reħkina ſeemeta puſlodē uſ 1 1/2, deenwidus

puſlodē uſ 15 gradeem Beħſija). Ja nu mehš taħſat pra-
ſam, ka tad ſtahw ar klimata mainam ilgakōs laikmetōs,
waj wiſpahrim ſemes lode paleel ſiltata waj ſaltata, tad
geologija (ſemes apakſchahrtu iſpeħtiſchanas mahžiba) muħš
mahža, ka ſemes lode geologiſtōs laikmetōs teefſcham leelas
palitufe eewehrojami weħſata, ka ſenatōs geologiſtōs lai-
kmetōs pat taħtōs ſeemetōs, taħdōs apgabalōs, kuruš tagad
ſebd muħſchigš ſneegš un ledus, ka Grenlandē un uſ Šchpiz-
bergenē ſalam auguſchās palmas un wiħgeš loti; wiſi
miſſigeem almina ogļu krahjumi Eiropā un Amerikā žehlu-
ſchees no miſſigeem palmu un papardu weidigeem koleem,
kuru augſchanai bija nepezeefſchams taħdōs widejōs ſiltums,
kōħdš ſchimriħſcham walda tropās (karſtajōs ſemes ſtreħ-
lōs). Tomeħr ſche ir runa no laikmetēem, par kuru ga-
rumu mums truhſt droſchās mehraulās, geologi (ſemes
apakſchahrtu peħtneeki) toš ſkaita uſ gadu miſionēem. Ari
ſchajōs geologiſtōs laikmetōs notifuſchās eewehrojamas kli-
mata mainas, ſaltums nebuħt naw, ka agral domaja, uſ
ſemes lobes paſtahwigi, kaut ari loti gauſi maſinažees, bet
ir bijuſchi laiſi, kur peem. Eiropa bijuſe eewehrojami ſal-
tata nekā ſchobriħd un taħdi laiſi bija weħl toti jaunā
geologiſtā pagahntē, teržiarā laikmeta beigās, kad peħž
dabas peħtneetu domam jau žilwekš dſiħwoja paſaulē. Taš
bija tā ſauktā „ledus laikmeta“, kad wiſa ſeemeta un
Wiħdus-Eiropa bija apſtaħta ar gandriħſ werſti be e u
l e d u s f e g u, kad par to iſſteepās ſintām werſtim ſchub-
doni, kaš eefahkōs ſtandinawijas un ſomijas kaħdōs,
kuri tad peħž atſtaħja tā ſawas paſtahweħſchanas peemini
daudjōs no ſtandinawijas atneſtoš lauta alminuš. Peħž
jaunakām teorijam Eiropā bijis pat ne weens ween, bet
diwi waj weħl wairat ledus laikmeti, ſtarpbriħdē walbijis
Wiħdus-Eiropā deesgan ſiltš klimati. Pa daſai tempera-
tūras mainas jaunatōs geologiſtōs laikmetōs iſſchaidrojas
žaur daſchadu ſauſſemees un juħras iſdalīſchanas ſemes
wiſi. Ka ſinams, tad ari ſchobriħd ir daudj apgabali,
kaš ſtīpi ſiltati, nekā teem peħž ſawa ſahwolkā uſ ſinama
platumā grada (attahjuma no ekwatora waj poleem) wa-
jadsetu buħt, žiti atkal, kaš daudj ſaltati. Wiſa Wakar-
Eiropa par laħdeem 5—6 gradeem par ſiltu, par to ta
war pateiſtees ſawam ſahwolikim leelas ſauſſemees maſas
reemudōs un ſiltām juħras ſtraumēem. Rigas widejōs ſil-
tums ſaſneedj peem. 6 gradus peħž Beħſija, weħl ſiltata ir
Edinburga (Škotijā), kaš neatrodas neħil taħſati uſ deen-
wideem, tās widejōs ſiltums ſneedj uſ 8 1/2 gradeem.
Wiħta-Weħſija, Auſtruma-Sibirijas peefraſtē turpretim uſ ſcheem
paſcheem platumā gradeem widejā gada temperatūra ſaſneedj
4—5 gradu ſaltumu! Raħda ſtarpiba! Gluſchi tapat taš
Amerikas auſtruma peefraſtē, wiſa ſchi peefraſtē par ſaltu,
Rinas palīſchētas widejā temperatūra Labradorā, kura at-
rodas taiſni uſ ta paſcha platumā grada, uſ kura Rigā,
kriħt uſ 3 gradi ſaltuma. Amerikas waſara peefraſtē tur-
pretim ir ſiltā, Siltā, kaš ari atrodas uſ Rigas platumā
grada, ir par Rigu maſleet ſiltata. — Teržiarā laikmeta

Daſchadi raksti.

Par ſaltumu 200° ſem nulles.

(Weigas.)

Waretu daudj to ſaħſit par mehginajumeem, kuri iſ-
dariti ar ſchidru gaiſu. Sewiſchki intereſanti ir redst,
ka iſ trauka, kura atrodas ſchidrais gaiſs, papreeſchu iſ-
garo ſlahpeħtiš, traukā paleel weeniģi ſlahbekka ſchidrumus.
Bet tā ka muħš ſchoreil intereſē newiſ gaiſa ſaſtahwdatu
iħpaſchības, bet taiſni wiņu maſijums, t. i. gaiſs, tad ap-
luħloſim kaħdus no mehginajumeem, kuri iſdariti ar
ſchidru gaiſu.

Wiſpirms, ja mehš ſchidru gaiſu eelejam kaħdā
metala traukā un ſaħlidam to uſ uguns, tad trauka dibenā
iſjetas ledus. Mehš jau ſinam, ka tiſliħdš ſchidro gaiſu
eelej kaħdā traukā, tad ſchidrumus ſaħl ſtīpi wahritees.
Šchi wahriſchanās rimst ar trauka atbīſchānu. Ja mehš
ſcho trauku, pilditu ar ſchidru gaiſu, leelam uſ ſtīpras uguns,
tad wahriſchanās eefahkōs no jauna, bet ka par briħnumu
trauku dibenā iſjetas ledus! Tagad neſim iħſto, uħdens
ledu un metiſim gabalu no ta traukā, tad ſchidrais gaiſs
ſaħl atkal no jauna wahritees, it ka tad mehš traukā ne-
buħtu wiſ eemetuſchi ledus gabalu, bet ſarkani nobedſinatū
dſeſi. Ja mehš pēe ſchidra gaiſa pēeſejam uħdent, tad
traukā ſaħl breeſmigi wahritees, tuħſet par malam un
burbuſot un iſ trauka paħekas garainu mahloniſ. Un nu,
apluħloſot trauka eefſcheeni, mehš tur neatronam wiſ kaħdu
karſtu ſchidrumu, bet wiſzeetalo ledu.

Raħdš miſſiģš iſpleħſchanās (elaſtibas) ſpeħš ir iſ-
garojoſcham ſchidram gaiſam, to peerahda ſeſoſchš mehģi-
najums. Metala žilindri, kuraſm taiſi weenā galā žaurums,
eelej pahri pileenu ſchidra gaiſa. Žilindra žaurumu aiſ-
ſit ar ſoka tapu, tā ka gaiſs netēel goram. Gandriħſ
turpat uſ weetas noriħd ſchahweens. Tapa, eefſreedama
greeħdōs, ir tur atſtaħjuſe ſtīpi manamas peħdas. Šchidra
gaiſa pileeni, žilindri aħtri iſgarojoť, ir žentufchees eemem
800 reiſ tiſ leelas telpas, tā agrak. Weena tubiſpeħba

ſchidra gaiſa, pahriweħſchotees par gaſu, t. i. par gaiſu,
pogehr 800 tubiſpeħdas leelas telpas.

Intereſanti ir iſmeħginat, kaħdu eepaidu atſtaħj
ſchidrais gaiſs uſ daſchadeem metaleem. Tā peemehram
reħraudš un dſeſi ilgakā laiku ar ſchidro gaiſu ſatarā
ſtahwot, top trauki un toš war ſaħſit weegli, gluſchi ka
ſiħli; turpreti ſeħtš, ſudrabs, platinš, aluminijš un wars
peepatura ſawas iħpaſchības ari wiſſemalajā temperatūrā.

Iſtabas gaiſs, ſateefotees ar ſchidro gaiſu, azumirkli
ſabelei gar trauka malam, kura atrodas gaiſa ſchidrumus
un uſ griħdas notriħt ſchidras atmosferas pileeni, kuri tur
azumirkli atkal iſgaro ar griħda paleel ſauſa. Gruħti ir
aiſrahdit uſ wiſam tām parahdibu ſawabidam, kuras ſa-
weenotas taiſni ar auſtumu no 200° Beħſija. Ja mehš
peemehram ſalam, ka ſchidrais gaiſs, kura temperatūra
ſiħd weħl ſem — 200°, ir ſpeħjiģš ſwaigu galu pahri-
weħſt ledainā gabalā, kurfch, peefſtot, ſtan ka metalaš, tad
ari mehš neħuħtam pēe ſchis temperatūras iħſtā ſajeħguma,
jo jau 20—30° ſaltums to eepedi.

Bet tagad žautajim, kaħdu labumu waretu ſchis at-
radums, gaiſu ſchidrinat, atneſt muħſu praktiſkajā dſiħwē?
Saprotams, ka uſ ſcho žautajumu weħl pilnigu atbildi
dot buħtu par agru. Weħl jauſſtabda tuħſtoſcheem eſpe-
rimentu, žameħgina weenabi un otradi un beſ ſchaubam
ſchidrais gaiſs techniā un medijinā ſpeħlēš eewehro-
jamu lomū.

Wiſpirms ſchidru gaiſu war leetot ka loti aħtru at-
dſeſchānas reſp. ſeſalbeſchānas līdſeħli. Šchidrais gaiſs
karſto ſemju eedſiħwotajēem daſchu labu reiſi azuſ at-
weħſinat dſiħwolkus, aiſſargat daſchadus produktus no kar-
ſtuma laitiģā eepaida.

Sewiſchki medijinā Amerikānu aħrſti ſagaiba no
ſchidra gaiſa briħnumus. Iſtabas ſchidrais gaiſs iſga-
rojoť tihra atmosferu no bakterijam un žiteem mikro-organ-
niſmeem. Ja nu weħl eewehrojam, ka pēe tam war kaut
iſgarot ſchidram ožonam (ožons ir ſewiſchka ſlahbekka
weeds, kura molekuldš atomu ſaħſijums ir žitadals, nekā
pēe weentahreħſcha, elementara ſlahbekka), tad iſtabas gaiſam
war peedot peħž wajadſības weenu waj otru raſturijſu

ſpeħtu. Ir gandriħſ jau katram ſinams, žil ſweħtiģš ir
ſlahbekka eepaidš uſ plauſchu ſlimneekēem. Tā tad nem
weentahreħſchi ſchidru gaiſu, kauj kur nebuħt aħrā waj žitā
iſtabā iſgarot papreeſchu ſlahpeħlim un tad eeneſ ſlim-
neeka iſtabā weħl traukā palitufcho ſlahbekki, turſch tad
pamaſam iſgarodams ſpiħdſina ſlimneeku, un ja ne iſdſeēdē,
tad wiſmaſal atweeglo wiņa ſlimibu.

Aħrſti ir peem. atradufchi, ka bakterijas, kuras iſjeť
dſelĕaino drudſi, jau nobeidjas, tiſliħdš temperatūra ſiħd
ſem nulles. Tā tad ar ſchidra gaiſa palihdſibu karſtajās
ſemes waretu dſiħwolkōs ſchis bakterijas iſniħdet.

Tapat aħrſti žerē ſaſneegt eewehrojamas panahlumus
ar ſchidro gaiſu pēe weħſcha ſlimibam, proti
ar ſcho breeſmigi ſalto weelu iſdarit „dedſinaſchanu“.
Teem, kuri wahrgi ar aħtmu (eſpas truhſtumu) un diſoni
ir katrā ſinā žeribu pilna nahlotne. Jo weſeliģš a ğ a ğ a
balōš warēs gaiſu ſchidrinat un aiſweſt uſ tureeni, kur
gaiſs ir ſamaitatš un neweſeliģš. — Peħž patiſchānas warēs
noſtahdit iſtabā trauku ar weſeliģā gaiſa ſchidrumu un
taut tam iſgarot. Mehginajumi ir peerahdijufchi, ka
ſchidro gaiſu ſewiſchōš traukōs war ſubtit ka bagaſchu
beſ kaħdam breeſmam — uſ tureeni taiſi patiħt.

Ari tajā ſinā, ka ſchidrais gaiſs ir loti ſprahdi-
noſchš, tam teħnikā ir noſiħme, kur wiſur, kur war iſleetot
luſtinofcho waj ſadragajoſcho energiju.

Bet tam ar ſchidra gaiſa atraſchanu nahkš gaiſa
lugoſchanai un apakſchuhdens lugoſchanai jaunš laikmetš,
par to warbuħt driħjumā paſneegſim jaunās, intere-
ſantas ſinas.

Peħž daſchadeem atwoteem no stud. chem. P. J.

Sīħtumi.

Greiffirdības drama uſ juħras. Iſ Genuas
raſſia par ſeſoſcho ſchaufmigo notikumū: Raħdā deenā
Genuā peebrauža twaiſoniſ „Orions“ uſ Deenwidus-Ame-
rikas. Braſilijas oſā Santofā ſchis twaiſoniſ bija uſ-
nehmiſ Italeeſchu ğimeni Ferrarini iſ Modenas. Šchi
ğimene ſaſtaħweja iſ wiħra, ſeewas un iſchēreem beħrneem;

beigās un ledus laiku sākumā, jū finams, ledus jūbra eestēpās tablu Sibīrijā, gandrīz līdži pat Arala ešeram vaj Rāspijas jūbrā, zaur to Eiropas klimats tapa daudš mitrāks un vēsāks, faktiski drehgnums kahwa atihšitees mīlšgeem ledus blāškēem — sčlubdneem. Tāpat arī Seemel-Amerikā bija savs ledus laikmets, tad ledus jūbra no Hebjena līdžsca eestēpās tablu tagadējā Mīšsīpi upes lejā. — Ar laiku, par ilgeem gadeem sadrup un teel no-ahēditas vēselas kalnu rindās, senejās jūbras aissehē, to weelā jēlas zeešeme, išeēas atkal jītās weetas jauni kalni un kalnu rindās. Wīšs tas dara leelīstu eespaidu uš lītuma un walganuma īdalīšchanoš wīrs sēmes lodes. Ja Australijā „Sīlee kalni“ neatraštōs austruma, bet reetuma peekraštē, tad diehgne „pafata“ wehji puštū wīspahr Australijai, ta buhtu auglīga, lōšca sēme. Bet tagad mī-netee kalni aistura leetus nesejūs wehjuš un wīsa Australijās eesšeene ir tālīs tūšnešīs. Glušči tāpat tas ir ar Arabiju. Ja nebuhtu Arabijas kalnu, tad arī nepastahwēt Sahāras tūšnešīs, bet wīsur tur buhtu auglī ba-gati līdžfenuim. Kamehr Wīdus-Ašijā līdžs Mongolijai īstēpās, tā tas bija terziarā laikmetā, jūbra, tamehr tās aplahētnē tūšnešchēm nebija weetas, tamehr arī Wīdus-Ašijā bija sčlubdoni. Ja tagad Rīhta-Sibīrijā neatrod sčlubdōnu, lai gan gada wīdejā temperatura tur dšlī sem nulšs (jau Wīspaitala apgabālā ta fāneēšs 3 gradu fāltumu, ap Jokužu 11 gradu fāltumu), tad tur wainīgš tas apstahllīs, ta truhšl drehgnuma un la sēwīschl fēmas gandrīšs glušči bes fēneega. Australijā uš Jaunselandes fālas pēe sāmehrā auglās wīdejas temperaturās atrodām pulku sčlubdōnu, tapeh; ta klimats tur drehgnīs, debēs wairat opmahsufēs. Wīdus-Eiropā pa ledus laikmetu ne-bija nebuht tīl wehšs, tā tagad Austruma-Sibīrijā, bet war-buht tīlai par 3-4 gradeem wehšs nekā tur sčobrihd. —

Ka notīfuchās klimata mainas geologīstōs laikmēdōs un tā ari tagadējās klimats nepalīšs tahds, tā bījis, bet or laiku grošīeēs, par to wairšs naw to sčaubīteēs. Jau-tajums, kas muhš wīswairat īnterešē, ir tas, waj īhšafōs wehšturīstōs laikmēdōs, jīl tablu jīlwešu atmina sēeēšs, notīfuchās un noteel eewehrojamas klimata mainas. Te nu ja-atbīd, ta, jīl ween eespehjamš pafat pehštī, eeweh-rojama wīdejas temperaturās un wīdejas leetus dau-dšuma mainas naw notīfuchās. Datēku palmas sēemeta robescha, kas fākriht ar wīhna lōka deenwīdus robesču ir sčobrihd tālīni tapate, lahda ta bījuse 2000 un wairat gadus atpafat. Dašči pehtneēlī spreesch, ta Seemē-Afrīka Sahāras tūšnešca sēemeta mala wehš Rō-meeschu un Kartageeschu laifōs bījuse stīpī drehgnata, tur īspatījuchēs mīlšu mešči, kuršs dšhīwōjuchē un no Kar-tageeschēm tīfuchē medītī un tara noluhkā īsmahjīti Afrīkas elefanti (fīloni). Waj tur teeschām bija eewehrojama wairat leetus, tas nu tomehr sčaubīgi — Afrīkas fīlonis jau wāreja buht wehš pabri palīzīs, terziarā laikmeta beigās (kad Sahāras tūšnešē dšlī eestēpās jūbra) atbalīees no Wīdus-Afrīkas fīlonu bareem. Wešču īspatījums tōreīš fīnams bija leelaks, bet domas, ka mešči sēwīschlī pēe-welkō leetu un drehgnumu, ta tee eewehrojama lahrtā pahgroštū klimatu, jaunafōs laifōs wairšs nēteel aīstahs par pāreīšām. Meščēm ween par sēwī wehš uš wīdejo leetus daudšumu un wīdejo temperatūru beesjan mas eespaīda, tur no swāra fausseemes un jūbras īdalī-šchānās, jūbras un gāīsa strahwas. Sinams, mešči war tālīnā tomehr buht no leelas nosīhmes, ta tee īlgat uštura walganumu, wairat nolīdžsina drehgnuma īdalīšchānu, tee war ļautus un drumas fārgat no pahree-žīgi karšēem, fauseem wehjeem, noregulet, nolīdžsīnat uš-dens stahwōktī upēs. Bet wīspahrīm fīnams, ta tee pafchē-awoti, kas senatnē Palestīnā, Sīrijā, Bārtā (Seemel-Afrīkā) bija īflawētī par uhdens bagateem, arī sčobrihd tabdī pafchē, tās pafchās „melu upes“ un upites, kurās senatnē tīlai reīsu reīsem, peh; stīpa leetus bija uhdens, arī tagad tahdas pat. Leetus laikmetu garums un leetus daudžums Palestīnā un Greēkijā leelas sčobrihd glušči tahds patš tā senat. Protams, ta pabri gadu tuhšīschē

jau ari sēmes wehstūrē pahrat masš starpbrīhdīs, lai no-īstū lahdas eewehrojamas geologīstās pahrgrošības un līdžs ar to klimata mainas. Pafstahw jau nu gan ari hīpotešes, tā Krolla, kas klimata mainas, sēwīschlī leebus laikmetu atwafina no sēmes dāschada fīlšpuma stahwōkta pret faulī, tad ari no muhšu faules fīlšstamas zaurī īeešchānas zaur dāschadām, wehšfām un fīlšfām pafsaules telpām. Bet pamatīgi nekās wehš sčīnī leetā naw peerahdītš. Sinams ari ir, ta pafstahw zeešca faules plantumu perīode, kas weelās 11 gadus, tomehr ari sčō perīodī gruhstī west fā-larā ar laika grošībom sēmes wīešū. Lai nu gan wīš-pahrīm nekās droščs nebija fīnams par klimata mainam, tad tomehr loti beechi nahzōs dšīrdet no zelīneēem, waj no fīnama sēmes gabala apdšīhnotajeem, ta tāni un tāni apgabālā jīlweša darbībāi bījuschās ļaunās waj labās sēlas uš wīsu dabu. Jī Deenwīdus-Afrīkas un Sibīrijās sē-wīschlī pehdejā laifā beechi sčehlojas par to, ta jīlwešs ar sawu nesechēlīgo rofu fāpōstījīs dabu, ta sables nōde-dšīnāschāna, lūca tīfufe īsbarīta no stōīgutu ganu jīltīm, bījuse sēwīschlī kaitīga, ta zaur tahdu nōde-dšīnāschānu sēme pahrat īstāstot, newarot wairšs sēwī paglabat walganumu, zaur to ari labības rafschas zeešchot. Ari sēmes ušarščāna laitejuse, sēme weegli īstāstot un wehšch tad nefot pūtefuss un fīmlītīs, kur agrāk zeešca sables melena sēmi fārgajuse. Pamasam wīspahrīgāis uhdens daudšums masīnoteēs, eferi īstāstot, upēs arween beechlī wafarā aīssehrot. Sčah-dās sūhdšības, tā pēemīnētš, nahza sēwīschlī īf Wīdus-Ašijās un Deenwīdus-Afrīkas, atrodām ari deesgan freetnu Kreeiwu pehtneeku, kas argalwō, ta Walefērs ešot pehdejā gadu fīntēni palīzīs eewehrojāmī mafakš, wairat ta līstīschl, tā Albugīras līzīs pawīsam īschuwīš, tāpat arween tahlat fāpōstot Bārtāschā eferš, kurā eetel Sīi upe, daudšī leelī eferi pawīsam īstīfuchē. Bet no Seemel-Amerīkas prerīju apgabaleem un no Australijās nahza pawīsam otrādās, eepreejīnōschās wehštīs, par jīlwešu darbības sēlam uš sēmes auglību un klimatu. Seemel-Amerīkas prerīju waj stēpju walstīs apgalwōja, ta zaur sables nōde-dšīnāschānu ar laiku īstāstahs fālmāīnās, maj karōjōschās sables sugās un nahsufschās to weelā labafas sugās, bet it sēwīschlī sēmes ušarščāna pamām wairōjuse leetus daudžumu zaur to, ta īrdenā tīhruma sēme spēhjuse ušneem wairat uhdens, nekā zētais īstāstūschās sables klajums. Sēmo-pības austruma robescha zaur eēnahsūschēm fērmereem (sēmpōjeem) pamasam teelot arween tahlat aīstīhdīta uš tūšnešca puš, ešot eespehjamš eewahkt bagatās labības rafschās apgabālōs, kur pahribesmit gadus atpafat, no la-bības audšchānas nebījis to domat. Tāmīlīdžīgās leetas wehštīja īf Australijās: kamehr peh; Eiropā parafstajeem ušstāteem meščūš tureja par drehgnuma trahjeem un klī-mata pahreju nolīdžsīnatajeem, tamehr Australijā apgal-wōja, ta daudšōs apgabālōs wehš no ta laifā palīzīs eespeh-jams audst labību, tad eēnahsūschēe Anglu kolonīstī fāh-lūschī meščūš nošt deēstīnat, meščā sēme bījuse fāktalufe, zēeta tā klōns, bet kur mešči nōde-dšīnātī tur fāktalufe augt trefnā sable, dīhštī ari bījis eespehjamš audst labību un eeguhit apmeerīnōschās rafschās. Sčahdas fīnās pahrdō-majot pehtneekām un geogrāfām wāreja īmahktees ļautā-jums: tā tad tas gan eespehjamš, ta weenai un tai pafchāi jīlweša darbībāi lai dāschadās pafsaules datās buhtu bījū-šchās pawīsam newēenadās, pretejas sēlas? Bernēs geo-grāfījās profesors Brīkners nu nehmās kraht un fāwešt kopā wīšas dāschadāschadās fīnās par klimata mainam un jīlweša eespaīdu uš klimatu un fāwūs galu rezultatus tas laida klājā 1889. gadā īsnahsūschā grāhmatā: klimata mainas no 1700. gada fāktot. Brīkners nu nah; pēe sčahda gala spēreduma: Sīnās par jīlweša sčehhīgo waj ļauno eespaīdu uš dabu un klimata pahrewehščānos maldīgās; jīlwešs, eēdomīgāis sēmes lūngs, eēdomājās par fāwūs darbības panahktumu leetas, kas guf pafchā dabā, kurām daudš dšī-laktī zehloni. Nēlahda klimata maina, nēlahda „Wīdus-Ašijās tūšnešca ušmahšchānās Kreewījās sčehhīgāi meln-sēme“ pāteešbā nenoteel — mainās weentahsčī dreh-gnās gadu perīodes ar fāwūfām. Labafakš peerahdījums tam ešot Rāspījās jūbras spogula zēschānās un teīschāna

pehdejōs 70 gadšs. Brīkners domā ušrahdījīs, ta wīšmaš Eiropā no 1700. gada fāktot, warot nowehrot zeešchās klīmata perīodes, kas zaurmehrā weelās 30-35 gadus. Drehgno un wehšo perīodu zēntīs (laifmetu wīdus punkti) bījuschē ap 1705., 1740., 1775., 1815., 1850., 1880. ga-deem; fāwū un fīlto perīodu zēntīs turpreīm ap 1720., 1760., 1790., 1830. un 1860. gadeem. Ap 1890.—1900. gadu tahdā lahrtā peh; Brīknera atkal wajadsetu buht fāwūfai perīodē. Drehgnājās perīodes leetus daudšums pawāīrojās Bārtā-Eiropā par 20% (peelto dabu), pret fāwūfām, Kreewījā sčī fārpība īstāīfija pat 25-30% un Sibīrijā 100%, t. i. fāwūfās perīodes (laifmetōs) nolīstī aturat uš puš mafak leetus, nekā drehgnājās. Sa nu pēe tam kulturās īspatīschānās, sēmtōpja druwu eetaīschāna fākrita ar fāwūfai perīodī, tad protams īstāīdrojāmās sčeh-labās, ta kulturās sēmes īstārahdāschāna pōstījuse jītāhrt sčehhīgo dabu. Otrādī Amerīkā un Australijā sēmtōpji — fērmērī drehgnajā eēdewās dšlī eesčhā tūšnešī un pree-žājās par kulturās sčehhīgeem panahktumeem un nahdšīnī nēfāpnoja par to, ta nahlamā fāwūfai perīode (laifmetōs) pīnīgi īspōstīs wīsu to sūhro, grubto publīnu augtūs. Klīmata perīodes protams naw gluščī līdžīgās weena otrāi, t. i. fāwūfai un drehgneē gādī neatfahrtōjās tāni paf-chā lahrtībā tā lahda agrākā perīodē, bet weenīgī 5 gadu perīodes kopā fānemot nosfahrtām, ta noteel temperaturās trīschāna waj zēschānās, leetus daudšuma pēeaugšchāna waj mafīnāschānās. Waj sčīs 30-35 gadu perīodes tīfai lahdas daudš garafas, warbuht daudš gadu fīntēnu apne-mōschās perīodes apafschperīodes, to patš Brīkners nenemās īstāīdrot. (Turpmā weh.)

Wāhju kolonījās Wīdsemē.

No Wīdsemē gubernās sēmeeku leetu komīšijās sēkretāra R. R. Wōrdonōfa. (Turpīnājums.)

Eesčhēleetu ministrijās pahrwaldītāja domas: Pēeme-rojot wīfūs sčōs apstahllūs eesčhēleetu ministrijās preech-rafstēem un īnstrūzījam es domaju ušrahdīt nēfahrtībās Bārtījās general-gubernatoram; preech līstās kolonījās lahrtības nōdībīnāschānās buhtu īpērāmī sēfōschī. Mī:

- 1) No jītām sčehhām perīonam nepareī, walbtās sēmes, ar krona ešām, tāni ja-atmēm un ja-atdōb kolō-nīstēm. Kas atteezās uš bījuschā Wīdsemēs general-gub-ernatora mafīša Pāulūtchī projēleto atlīhdšību sčō sēmu waldītajeem par dāschadām labōschānam, tad eewehrojot to, ta sčēe fāudīs tās sēmes labōjuchī fāwa pafchā labuma dehl — pāgehret no general-gubernatora atfāwūfām: waj wāretu tīst pēelāīstā sčahda atlīhdšīnāschāna, lahda meh-rā un kadehl un ja wāretu, waj tad nepeēnahktōs atfaut sčēem uš laifā waldītajeem mellet atlīhdšību no tāni wee-tam un perīonam, kurās pēelāīdūschās sčahdu aktu nō-slēhšchānu uš kolonīstī waldīschānā atdōtās krona sēmes.
- 2) Dehl kolonīstēm pēederōschās sēmes leetuma īstā-šchānās un noteītās proporzījās wēenīdžīgāfāz īdalīschā-nās wīnu stāpā, īfāramā zaur wēeteēem sēmes weh-neēteem wīšas kolonījai pēederōschās sēmes pahrmehščānā un īstīgōschāna.
- 3) Kolonīstū leetu fāhrtīschāna wāntīes īstāī paf-čhā, tā ari no teem nemāmā wīnās ušurās nāuda atē-ļāmā, atstahjot leetas, kurās newar tīst īstāīstās kolonīstū pagafstā pīfāsā, sēmes teesās īstāīschānā, tadēhl tā kolō-nīstēm ir dahwatas sēwīschlās teēndās un preechschēstībās un ta peh; kontraktā 17. punkta wīneem ir atfauts par sawu pagafstā preechschēstībū pēenest sūhdšības Keīsarīstai ēkonomījai waj gubernatoram.
- 4) Kolonījās pahrraudstājās Būdenbroks tublīm no sčā amata atēļamš un uš preechschē sčahdī eereēnī wairš naw eēļemī, bet kolonīstī japadōd wīspahrīgāi sēmes polī-žījai sēm galwenās Wīdsemēs pīfōnu gubernatora pah-rāudšības.
- 5) Zapawēhl Būdenbrokam: wīna waldīschānā ešō-schās kolonījās sēmes un eetaīes, tā ari peh; pahrraudstā-ja amata pēe wīna atrodōschās leetas un rehšīnūs nodot

Amerīkā tee bija dāschūs fīntūs sīru (1 lrs = apm. 38 kap.) eetaupījuchī un greejās nu atpafat uš Itāliju. Pēfā ļaulatu draugu stāpā waldīja wēenmehr nēfātījība. Wīhšs īsrahdīja pawīsam fīlīgū greīfīrdībū un moščā sawu sēwu, tai pah-mēfāmš wīšnewāīnīgāfōs atgādījūmūs. Rahdā deenā atfah-tojās atkal parafstās greīfīrdības stās. Wīsu pafāschēeru fāhtubūtnē wīhšs apwāīnoja sawu sēwu, ta tāi Brafīlījā ešot bījis mīhštātās un īfāuzās: „Bet es tarūs abūs jaunatōs behrnūs neatfīhstū par fāweem. Wīni nepeeder pēe muhšu gīmenes.“ — „Kō?“ eesleedjās sēwa tā bes fāhehās. „Tu Jūliju un Ermelīndu negrībī atfīht par fāweem behrneem?“ „Nē, tee nepeeder pēe muhšu gīme-nes,“ bija wīhra atbīde. „Waj jūhš dšīrdat, nahaga behrnī, jūhšu tehwš jūhš aīseēd?“ Un pīrūs tā wehl lahds wīnu spēhja aīsturet, ta fāgrābhā īschētrūs gadus wejo Jūliju un dīwūs gadus wejo Ermelīndu, pahrsēwēda tās par lūga malu jūbrā, un eegahšās tad pāte behrneem pafat uhdent. Sčī sčāwsmīgā fāta leezīneēlī palīfā brīhdī it tā fāstīngūschī. Tad tīka atfāwūtīs lāptēīns, fīgīs ap-urētūs un ļowās nolāīstās jūbrā, bet wīš pafatmēleēmūmī bīja par wēlktī. Deans bīja aprijīs nēlāīmīgo mahī līdžs ar behrneem. Ferrarīnījīs bīja pawīsam samulšs un īstās it tā buhtu pahrtū saudejīs. Trīhš deenas peh; tam wīnu wairš nēredseja stāp zīteem pafāschēereem un newāreja ari nēkur atrāst. Raktī preechā tam ari wīnch bīja jūbrā eegahšēs. Abi pafatpafatīschēe bahrenī kluwa Genuā nō-dōtī teesās apfārdīfā.

Wīsu telestōps ar spogulī. 1900. gada paf-saules īstāhdē Pārīšē stāp zīteem ar brīhnojameem preech-merēem atrādīees ari Gōtjē mīlšu telestōps jeb swāīgīschū apūhōjāmā truhba. Sčīs telestōps ir 60 metrus (apm. 28 ašs) garšč; wīna zauruma dīamētrš (zaurmehrs) līd-šīnājās 1 metram 25 jēntīmetreem. Tā tā tīl leelš tele-stōps naw weegli pāgrōfams uš weenu waj otu puš, tad wīna īsgatawotājš nōdomāja tam pēewēnot fūstīnamu spogulī, zaur to tā atspogulōjūmī eptīstā fīllā buhtu gluščī fāīdrtī rebšāmī. Spogulī wajadseja īsgatawot ap weenu afī zaurmehrā, 30 fāntīmetrus beesju un 3600 klōgramu (apm. 220 pudus) smagu. Darbs nebija weegli, jo tīfai

peh; 11 lehjeem dīwpadšīmtāīs īsnahza derīgš. Pēe spēgula nolīdžschānās pōgabja 8 mehnešči, kamehr pā-nahza wajadšīgo fīlšpumu; pūleerechāna wīllās wairat nekā 30 deenas. Gōtjē telestōps dīrbūmā buhš pawīsam gā-tawš; tas leelšī pahrspehš wīfūs līdžschīneēs telestōpus pafsaule. Aplūhōjāmo preechmetu paleelīnōschānās spēhja wīnam wairat reīses leelaka, nekā wīslabakeem līdžschīneēm tahfīstāteem. Mehnešs zaur wīnu buhš tīl labī aplūhōjāmš, ta wāretu redset pīsehtās, ja tahdas uš mehnešca atrāfōs. Wīsu telestōps ar wīseem pēederumeem īsmāfā 1,400,000 frantūs (1 frantš = apm. 38 kap.)

Brīhniščīgās fīwīs. Rahds Saleems Malarijīs ušgāhīšs Sīrijā, Hāsbājas pīsehtās tuwumā brīhniščīgās fīwīs un par to fīwījīs Londonās laifkrafām „Nature“. Pēe Hāsbājas īstel owoti, luri tahlat fāplūhst un rada Hāsbānījās upi. Malarijš tur atrādīs fīwīs, kuru azīs fāwādī īfāugūschās. Wīnch fādala sčīs fīwīs wīnu azī weidōjumu peh; pēejās grupās: 1) fīwīs ar leelām uš azū īspēstām azīm, 2) ar weenu normalu (pēemehriģu, dabīgu) un otu leelu un uš azū īspēstū azī, 3) ar mafak uš azū īspēstām azīm, 4) ar abām pahrmehriģām newē-nādām azīm, 5) ar weenu pēemehriģu un otu gluščī pā-nīhktūschū azī. Rahdas 100 pehdās no tās weetas, kur sčīs fīwīs ušturas, atrodās dīwās alās. Rā leelas, tad sčīs alās, kurās fīwīs nēdršč, zaur sawu tumšību dara uš fīwju azīm eespaīdu. Uhdens, kurā sčīs fīwīs ušturas, ir fāīdrtš un aukstš. Tās fīwīs, kuru azīs ir uš azū īspēstās, ir tumščās. Wīnu azīs ir ari tumščās, un leelās tā gāīfmas eespaīds uš tam ir loti wahjīschs. Rahds Weīrutā dšīhwojōschās dabās pēhtneekš, kuršč sčīs fīwīs ap-īstāījīs, īstēzēs, ta wīnch agrākī tāmīlīdžīgās nē-ēšot re-dīeļīs. Warbuht radīseēs lahds wīhšs, kuršč sčō fīwju fā-wādības zehloni mehģīnās īspehtīt.

Jānūs jīlwezes glāhejs eerādees Amerīkā. San-Franzīstā lahds ahrtīs, d'Welīns pafūdina, ta wīnch tagad ešot atrādīs pīnīgi droščū līdžēlī, pret dšē-ščānās līgu jeb alkohollīsmu. Ja tas teeschām buhtu pā-teešbā un līdžēlīs teeschām īsrahdītōs par derīgu, tad

d'Welīns buhš ušfātamš par weenu no jīlwezes leelakeem labdareem. Jauno līdžēlī wīnch nosau; par „ekwīnū“, tapeh; ta tas nēemš no fīrga (equus) afīnim. Ar ekwī-nū warot īfahrtēt newēen jau eelīgūschū alkohollīsmu, bet ari īsfārgat no ta sēlam behrnūs, kuru wezālī bījuschē sčuhpās — alkohollīki. Tā d'Welīns Franzīstā atrādīs lahdu trīju gadu wezu puītu, kuršč fīrdšīs ar eēdšīntū al-koholīsmu; sčō puītu wīnch pīnīgi īfahrtējīs peh; sčehē-reīsejās ekwīfīna eepoteschānās. d'Welīns pafāīdro, ta afīnīs fāstahw īf fārtānajeem afīns kērmēnīschēem un sūh-šalam (serum); pīrmeē satura 68% uhdēna un pehdejās 90% uhdēna. Ar alkoholu war fāgīstēt ītkuru dšīhwu organīsmu, fīrgu un lahli tīpat labī tā jīlwešu. Sāgīfē-ščāna ar alkoholu naw nekās jītš tā uhdēna atmēschānā afīnim. Bet ja nu leeto ekwīfīnu, tad uhdēna atmēschāna afīnim teel nowehrtā. d'Welīns eeguhst jāuno līdžēlī zaur to, ta pīnīgi wēfelīgām fīrgam 3 deenas no weetas eēdōb fīnamu daudšumu brandwīhna. Peh; tam īsmēllē fīrga afīnīs un ja afīnu kērmēnīschī ir beēfī un līpīgi, tad afīnīs derīgās, peh; lam fīmīstū tīhru papīru fāmehrjē fīrga afīnīs, un trahjnt īschāhē. Poteschānu īfādara sē-šōschī: fīlmēekām eegreesch masu wānu, uš kuru ušleel fāgatawotu papīra rīpīnu un pēestīpīna ar gumījās rīnkī. Kad rīpīna saudē krahfu, tad sables eesubstāschās afīnīs un uš wānu ļaustēel jāuna rīpīna. Tas jāatlahrtō 7-8 reīses, peh; lam sčuhpa ešot pīnīgi īfahrtējīs.

Japanas dšēneeku fāzēnchānās. Sčā gada 18 (6.) janwārī Japanas keīsarš bīja nolīzīs leelu dšē-neeku fāzēnchānos. Kas wehejās eeguhst gōdalgu, teem bīja fāwī dšējōlī jāeefuhā gōdalgu pēespredeju komītejai, kurai par preechschēbetājū gāima dšēneēze Sēīšo. — Sēīšo masa auguma un patīhlawa 73 gadus weza wezenīte, kurai pīnīgi agratū laifū arīstōtrāstīstās manēe-rās. No Eiropēeschū jāunēwēstām buhščānām dšēneēze ir fīnat negrīb. Wīnāi Japānā leela flawa un pat Mīkado (keīsarš) lepns uš to, tā bījis tās mahžēlīs.

peh' šaraktā kolonijas pagasta preefšneezibai, eeredna klāstibūtnē, kuršā tiks no eefšleetu ministrijas nošūtiis deht' šchās kolonijas eefšchās pabrvaldības nolahrtoščanas peh' Peterburgas kolonijam, preefšch' tahdas pabrvaldiščanas dotas instrufzijas. Tam lihdfigi japefodina minetam Bundenbrofam, ka wifas wina leetofčanā atrodofčan un galigi nolaištas frona muiščas ehtas, ka frops un fchenkis winam no faweem lihdfeklee.n jauslābo un tad ari peh' šaraktā ja-aidod kolonistu pagasta preefšneezibai, ta pašā eeredna klāstibūtnē. Preefšch' ūfch' ušdewuma iſpildifčanās janofubta Sw. Peterburgas koloniju pabrvaldiščitajš Schritks, ar to nofajijumu, ka lai wifsch' zeta naudu nemtu no minetām kolonijam atwehletām braufšchanas nauđam, bet uštura nauđa 500 rbl. winam iſdodama no walšs rentejaš; par ūfo japaſino koloniju inſpektoram Buninam. Pabrvaldiščitajam Schritkam deht' ūfch' ušdewuma iſpildifčanās jadod nofajijumi.

6) Koloniſteem jauſſahda par nepahrgrofamu peenah-fumū, ka no winu widus iſwehletee pagasta wezatee deht' apſtīprinaſchanas jaſtahda preefšch' zaur ſemeš poliziju Widſemes žiwil-gubernatoram.

7) Lai pabrleezinatos par kolonistu pagasta ſumu papeiſu waj nepareiju iſdofčanū, tad japawehl wifus no Bundenbrofa wehtos, ſajauktos kolonijas rehtimus zaurſtatit un par wifseem teem kolonistu maſhajumeem, uš fureem naw ſaidru nofajijumu un par tahdeem jau tagad iſrahdas labības nodofki Latweeſchu ſkolotajam, kuru ušturet naw Wahju kolonistu peenahfums un nauđas nodofki pa 2 rbl. 90 tap. no katra ſaimneeka uš parada dſehſchanū, kuru wini leedſas maſfat un uš lam trufht' peerahdijumu, ja- ušdod Widſemes gubernatoram, iſdarit litumigā kahrtā iſmekleſchanū, nobihdot pee tam no kaut kahdas dalības nemſchanas pee iſmekleſchanas Behſu bruguteeſas teeſneſi Hagemeiſteru, Bundenbrofa radineeku, un iſmekleſchanas pahnahfums lihdf' ar wina, gubernatora, gala ſpreedumu ſahdit preefšch' eefšleetu ministrijai.

8) P' trauktu pafes iſdofčanū koloniſteem, kuri ar pagasta atn. ſu iſeet no kolonijas uš pilſehtam, lai tur atrafu darbu un pefnu, uš preefšch' atwehlet peh' lituma, kufch' ſihmejaš titlās uš koloniſteem, ka ari uš ſemneekem.

9) Kaš atteezās uš kolonijai peederofch' un Latweeſchu ſemtopeem apſiſhwota ſemeš gabala, tad par to luhgt ſinantiſchu ministru lungu, paſinat, kura laika un kahda eemeſla deht' nometināti uš kolonijas ſemeš frona ſemneeki, pateikt winu ſlāitu un iſfajit ſawas domas par to, kaš ſawetu waj wejzinātu winu pahrweſchanū uš žitu weetu. Weſ tam no barona Rojena raporta, ſarp žitu reſamā, ka koloniſti neruhpejās par ſawas ſemeš pahrwehriſchanū auglīgās laulōš, pee pahrwehriſchanas war iſrahditees, ka winu waldiſchanā atrodas dauf wairaf ſemeš, nekā kontraktā noteiktš; tad minetee Latweeſchu ſemneeki war palikt uš dſihwi ſawas lihdfiſch' neejās weetās, waj, ja koloniſteem trufhtu ſemeš, waj tahdā gadijeenā ſinantiſchu ministru kungs neatſihtu par derigu dot koloniſteem iſtrufhtofch' ſemi žitā weetā, ka lai minetee ſemneeki waretu palikt tagadejā weetā, ja tas titru atſihts par derigu un wajabſigu.

10) Apſtahli, par ſemeš gabalu, kuru iſleeto ſew par labu Behſu un Walšs aprintu meſchafungs, ka ari par no koloniſteem nemamo maſku, pee dabuſchanas uš pehdjeem peederofch' meſcha, par katra kubitas ſaſchenu (aſf) kruituſch' ſoku pa 12 lap. un no katra balka pa 6 lap. un ſchās nauđas nolemſchanū par labu minetam meſcha lungam, atſiht ſinantiſchu ministru kunga iſſpreeſchanai.

Peh' ūfch' preefſchlituma zauruhfoſchanas komiteja nolēhja: „Wifas tās eefšleetu ministrijas pabrwalditaja domas, kuras ſihmejaš ſewiſchki uš Widſemes kolonistu nolahrtoſchanū un noteiktas pirmōš 7 ūfch' gala ſlehguma punktōš, tuhlin iſpildit; žitus apſtahlus, ka: par koloniſteem peederofch' ſemeš gabaleem, no kureem weens apſiſhwots no Stulmanu muiščas frona ſemneekem un otru leeto Behſu un Walšs aprintu meſcha kungs, ka ari no koloniſteem nemamās meſcha nauđas un winu atwehleſchanū meſcha lungam — atkut eefšleetu ministrijas pabrwalditajam pahrrunat ar ſinantiſchu ministri un peh' apſtahlu iſſinaſchanas mineto ſemneeku pahrweſchanas leetā no wina tagadejās dſihweš weetas waj ari to atſtafšchanas turpat ar peemehriſchanū tai weetā koloniſteem žitu ſemeš gabalu, ja peh' winu ſemeš pahrwehriſchanas iſrahditoš to par maſ, ſahdit komitejai ſewiſchki preefšch'“.

Schēdē, 23. ſeptembri 1830. gadā tita komitejai paſinots, ka winas nolēhjumš no Keiſara Nikolaja I. Wiſſchēhligi apſtīprinats.

No ta kaita mineto koloniju pabrwaldiščanas kahrtiba tita regulēta zaur ſewiſchki no ministrijas iſdotu inſtrufziju, lihdfigu bijuſchāi Jaun-ſtreewijas gubernu ahrſemneeku koloniju inſtrufzijai. Peh' 1857. gada koloniju lituma (85. pants) Widſemes kolonisti padoti Baltijas walšs mantas palatai. Uš ta pašā lituma pamata (492. pants) kolonistu ſubdiſības peekriht wina pagasta — ſchulzenamta iſteefſchānai; leetas, kuras newareja titl iſbeigtas lihdf' teeſleetu reformas eewefchānai 1889. gadā, peekrita iſteefat ſemeš teeſai. Schis litums tahdejai iſſlehdja wifas kolonistu teeſas leetas iſ Widſemes ſemneeku teeſu eefſch'chu pabrſinas, par kahdām tita ſlāititas draudſes un aprinkā teeſas. Tapat wifas pabrſahpumu leetas uš koloniju uſtawā 500. panta pamata nahja ari tās pašas ſemeš teeſas iſteefſchānā. 1863. gadā walšs mantas palata eefuſtināja jautajumu par peemehroſchanū kolonijai daſchōš gadijeendš 1860. gada Widſemes ſemneeku litumam. ūfch' jautajuma deht' 23. aprili 1865. gadā ſem Nr. 44 iſnahja Widſemes gubernas waldeš žirularē, kura atrodās ſchahds, no general-gubernatora grafa Schuwalowa par labu atſihts, ſemneeku leetu komiſijas iſſtaidrojums: Ģirſchu kolonijas pagasta ſchulzam uš preefšchu polizijas darifſchanās jarihfojas peh' 1860. g. ſemneeku litumeem, žit to atkauj, tā tas par ſewi ſaprotams, kolonistu kahrtas teeſības.

Žitadi ſakot, pagasta „priſajam“ tita dotas tahdas pat polizijas teeſības, kahdas bija ta laika „pagasta teeſam un muiščas waldeem un pee tam pagasta „priſaš“ nebija padots weetejai draudſes teeſat, un taiſta atſihme, ka ar wifamineto pawehli par polizijas ušraudſibu nelahdā ſinā nebrihſti titl laufi 1766. gadā, ar waldbiwo noſlehgtā kon-trakta nofajijumi. Kaš atteezās uš žiwilleetu iſteefſchānas kahrtibu, tad 1865. gada uſaſā ſem Nr. 44 minētš, ka

uš preefšch' kolonisti paleel wiſpahrigu teeſas eefſtafch'chu pahrſinā.

1869. gadā kolonistu nobalſofčanās protokola deht' par weenas palaidnigas koloniſtes nonehſeſchanū waldbiwi, Baltijas walšs mantas palata iſteiza ſawas domas, ka tahdi nobalſofčanās protokoli noſubtami peh' peederibās, beſ ſchās palatas widutības, t. i. lihdfigi tahdeem pat ſemneeku pagafu ſabeedribu protokoleem priwatās Widſemes muiščas, tā ka peh' 10. marta 1869. g. Wiſaugſtafā uſaſa 19. panta, par Baltijas frona muiščas eewetoto ſemneeku nolahrtoſchanū, kaut kahda palatas eemaiſſchānās ſemneeku pagafu waj wiſpahri frona muiščas eewetotu nodofku kahrtas kufch' administratiwā pabrwaldiſchanā, beigufēs. Turpeti gubernas walde, „eewehrojot, ka 10. marta Wiſaugſtafā uſaſa 19. pants ſihmejaš titai uš frona ſemem nometinateem ſemneekem un ka par koloniſteem ſchini uſaſā nekāš naw minētš, nolēhja: ūfo jautajumu iſſchirſchānās deht' ſahdit preefšch' waldoſcham ſenatam.“ (Widſemes gubernas waldeš ſchurnals no 28. no-wembra 1869. g.) Uš ūfo jautajumu no 1. ſenata departamenta 17. dezbmri 1870. gadā iſnahja ſefofch' iſſſtaidrojums: „Eewehrojot to, ka Baltijas walšs mantas palata uš Wiſaugſtafās pawehles pamata no 23. dezbmra 1869. gada ir no ūfch' gada 1. janwara ſlehgtā un ka peh' ta pašā gada 10. marta Wiſaugſtafā uſaſa 19. panta, no ūfch' uſaſa iſdofčanās laika kaut kahda domenu waldeš eemaiſſchānās frona muiščas eewetoto ſemneeku adminiſtratiwā pabrwaldiſchanā ir galigi nobeigtā un ūfo ſemneeki atſtahti weetejo ſemneeku leetu eefſtafch'chu pabrſinā un padoti winu eefſch'ch' pabrwaldiſchanas ſinā wifseem weetejo ſemneeku litumu noteikumeem, — waldoſchais ſenats atrod, ka administratiwā kolonijas pahrſinaſchana reiſe ar bijuſchās Baltijas walšs mantas pabrwaldiſchanas palatas ſlehſchānū pahrghaja weetejo ſemneeku leetu eefſtafch'chu pahrſinā, kurām atal ſchait ſinā iapeeturās pee Ģirſchu-Heiſreihu kolonistu litumeem, t. i. kolonijas uſtawā (litumu krahjuma XII. ſehjuma II. dafa).“

Tomehr ari peh' ſchahdas ſenata iſſtaidroſchanas Baltijas domenu waldeš dalības nemſchana kolonijas adminiſtratiwā leetas turpinājās tani ſinā, ka ſch' walde apſtīprinaſa no koloniſteem iſwehletees pagafā amata wifruš, jo winu apſtīprinaſchanas teeſiba netika pahrweſta ne uš kahda žita waldbības organa. 1882. gadā domenu walde no jauna mehģirāja no ūfch' ušdewuma atſwabinatees, ihpaſch' pamaratodamās uš tam, ka ar Widſemes frona muiščū ſemneeku ſemju, tai ſarpā ari Ģirſchu kolonijas ſemju, regulēſchanas reſultatu eewefchānū un iſdofčanū ſemneekem regulāzijas attes — domenu waldeš ušdewums ūfo ſemneeku administratiwā pabrwaldiſchā uš winu eefſch'ch' pabrwaldiſchanā nobeigtš. 10. juliā 1882. gadā domenu walde luhdja Widſemes gubernatora kungu, iſſtaidrot: waj ſchait walbei, ka pa wezam ja-apſtīprina Ģirſchu kolonijas pagafā „priſaja“ lojektš, jeb ſchām wehſeſchānām un winu apſtīprinaſchānai janoteel uš Baltijas pagafu pabrwaldiſchanas noteikumu pamata. Uš ūfo luhgumu Widſemes gubernas walde 29. nozbmri 1882. gadā ſem Nr. 3271 atbildēja, ka uš preefšch' lihdf' koloniju uſtawā 85. panta atzefchānai un galigu nofajijumu iſdofčanai par Ģirſchu kolonistu peeliſſinaſchānū ſemneeku kahrtai, ūfo kolonistu eewehleto wezaku apſtīprinaſchāna atkarās, ka pa wezam no domenu waldeš un ka kolonistu wezakee ir titai polizijas ſinā padoti wiſpahrigas ſemeš polizijas ušraudſibai, ihpaſch' Behſu drugu teeſai.

(Turpmā bigās.)

No eekſchjemes.

a) Waldības leetas.

Wiſaugſtafā dahwana trufkumzeeteem par labu. Sarkanā Krufsa beedribas wifswaldeš laſe eeahzibš, ka Keiſara Majeſtates dahwana no neraſchās peemelletem trufkumzeeteem par labu, weens miljons rubtu.

Zaur Wiſaugſtafā pawehli Winaš kara ap-gabalā trihs legeru weetas dabujuſchās noſautumš, kuri ſahju ſakarā ar kara pulku wehturi: legeris pee Salas pils noſauts par Petera legeri, par peeminu Rigas aplenſchānai, kuru Peteris Keelais perſoniſti wabija 1709. gadā. — Legeris pee Itſchiles dabu noſautumu Scheremejeja legeris, par peeminu Kreewu kara ſpehka wifswadonim pee tās pašas aplenſchānas. — Legeris pee Rigu žema (5 werſtes no Kaunas) teel noſauts par Murawjeja legeri, par peeminu Murawjeja darbiba iſemee-reetumu ap-gabalā.

Par ſkolneeku wezumu, kuri peelaifchami pee eſkameneem deht' leezibās, ka tee beigufch' kuru pirmmahzības ſkolās. Tautas apgaifmoſchanas ministri atſinās, ka pee mineteem eſkameneem peelaifchami tee piſenti, kureem weenpadſmit gadi, waj ar kureem apheet weenpadſmit gadi lihdf' ta gada 1. ſeptembrim, kad wini taiſa eſkamenu. (Rig. mahj. app. žirf.)

Peh' jaunā ſtampelnodofku uſtawā projekta, ka laikraſis „Pet. Weđ.“ dſtredejis, aiſleegts rakſit wairaf dokumentu kopijas uš weenas loſſnes.

Baltijas domenu waldeš pabrwaldneeka palihgs G. Dartsu pa-augſtinātš par walſtpadomneeku.

Talſu aprinka ſemneeku leetu komiſars Schilows un bijuſchais Tuluma aprinka ſemneeku leetu komiſars, kufš Ewens pa-augſtinātš par titularpadomneekem.

Baltijas domenu waldeš darbweidis Balachins pa-augſtinātš par titularpadomneeku.

Par Rigas pilſehtas polizijas waldeš galdā preefšch' neeku ezeltš Maſkawas ezirtna polizijas waldeš rakſmedis Žwetkofs, ſlāitot no ſchagada 1. janwara.

Rigas pilſehtas polizijas priſtawā weetas iſpilditajš, galma padomneekš Žitewiſchš apſtīprinats par priſtawu.

Walā par aprinka kara preefšch'neeku (военный начальник) ezeltš wifswleitnants Djaſowſkiſ.

Kurſemē par papaidu meerteefneſi ezeltš titularpadomneekš Samiſlowſkiſ.

Par Kurſemēš konſiſtorijas preefch'detajem lihdf' 1900. gadam eefšch'leetu ministriš apſtīprinātš Dobeles pahrweſtu, Meſcha muiščas mahjituju G. Seſemani un Leel-Auzes mahjituju J. W. Safranowiju.

b) Baltijas notikumi.

Kahds wahrds par Widſemes gubernas tautas ſkolu ſkolotaju ſawſtarpigās palihdſības beedribu*).

No Upiſchā.

„Mājas Vēstis“ 51. numurā 1898. gadā atrodam nodruſtatus minetās beedribas ſtatutus. Tahdejadi daritš par eefpehjamu katram intrentam eepaſihtees ar beedribas nodomato gaitu. Žeru, ka amata beedri, ſkolotaji, man nenems ſaunā, ja peebildēſch' kahdu wahrdu par beedribas darbibu.

Paſchpalihdſības beedribam ſkolotaju ſarpā wifai ſwariga noſhime. Tautas ſkolotajš ar ſawu neezigo algu war titlo, titlo ſegt ſawas nepeezeeſchamās ikdeeniſchās waja-dſības, tā ka gramatu eegahdſchānai, lai iſglitotos tahſaf waj ſekotu wiſmaš lihdfi laitam, un ſawu behrnu ſkoloſchānai neatleel lihdfektu. ūfoš abus apſtafklus it ih-paſchi deretu eewehrot jaunajai beedribai, tā to darijufchās žitas tailihdfigas beedribas, ka peemehram: Peterburgas, Nowgorodas, Wjatkaš, Kaſanaš, Simbirſtas, Wologdas, Maſkawas, Tulas, Niſchegorodas, Pleſkawas, Taurijas Beſarabijas un Donas. Pirmo ſeſchu beedribu gadu pahrſtatōš reſam, ka taiſni winu darbības galwenais mehriš ir — palihdſet tautſkolotajem iſglitot ſawus behrnus un wiſmaš tahdā žetā nodroſchinat ſawu tumſchō nahſotni un wezuma deenas.

Peh' tautas apgaifmoſchanas ministrijas gimnaſiju un progimnaſiju uſtawā 31. panta tajās paſneedi mah-žibu beſ maſſas ſehneem, kuru wezaki ir par ſkolotajem ministrijas widejās waj ſematajās ſkolās, waj ir ſabjuſchi par tahdeem wiſmaš deſmit gadu; beidsamajem, kuri wairš nekafpo par ſkolotajem, tahdā gadijumā japeenes nabadſības apleziba.

1885. gadā tautas apgaifmoſchanas ministrijā ſtuwa aiſfuſtinātš jautajums, waj gimnaſiju uſtawā 31. pants atteezās titai uš to ſkolotaju dehleem, kuri hauba frona deeneſta teeſības, jeb waj wiſpahri beſ iſnehmuma uš wifseem, tā tad ari uš ſkolotajem un tižības mahzības pa-ſneedejeem tautas (pagafu) ſkolās, kuras atrodas tautas apgaifmoſchanas ministrijas pahrſinā? Ži ministru iſſtaidrojuma (žirularē no 14. auguſta 1885. g. sub. Nr. 12,451) reſamš, ka § 31 teeſības peekriht wifseem ſkolotajem beſ kahda iſnehmuma, tā tad ari tautſkolotajem ir teeſības ſuhtit beſ ſkolās nauđas ſawus behrus frona gimnaſijas un progimnaſijas.

Lai gan ſkolās nauđa bija atlaiſta, tomehr radās žiti lawekli. Nebija ſkolotajem lihdfektu, ar to ušturet ſawus behrnu pilſehtās, kuraš atradās gimnaſijas. ūfchā ſinā wifseem nu mehģina iſlihdiet ſawſtarpigās palihdſības beedribas. Žeku ušrahdija Peterburgas gubernas tautſkolotaju ſawſtarpigā beedriba, kuras ſapulži 30. dezbmri 1893. gadā preefſchēdetajš atklahja ar ſchahdu runu: „Pee tagad waldoſch' apſtafhtem uš ſemem dſihwoje-ſch'em tautas ſkolotajem un ſkolotajām nepawiſam naw eefpehjamš nodot ſawus behrnus kahdā pilſehtas mahzības eeflahde, jo katra behrna ušturet maſſatu wiſmaš 15 rbl. pa mehneſi, bet wezaku paſchu eenehmumi ſneedias wiſ-labakā gadijumā titai lihdf' 600 rbl. gadā. Weenam no muſhu lihdf'beedreem, tautſkolu direktoram W. A. Letiſchewam eeahja galwā laimigas domas — aiſfuſtinat jautajumu par ihpaſchās patwerſmes (npiopt) dibina-ſchānū Peterburgā, kura tautſkolotaji un ſkolotajas waretu beſ kahdas atlihdſības nodot ſawus behrnus, kamehr tee apmekle ſchējeenes mahzības eeflahdes. Schis preefſchlitums ſtuwa peenemētš ar leeliſtu peekriſchānū un ušdotš beedribas waldei tuhlin ſtahtees pee preefſchlituma iſpildifčanās. Bet ar kahdeem lihdf'ektem lai patwerſmi atwer un uštur? Mehš noſpreedām februari ſarihtot kongertu un no ta eeahkuma dibinat patwerſmi: uš preefšchu leekam ſawas žeribas uš lihdfjuhtigeem žilwekem. Beedribas walde agad ſawahž ſinas par kandidatu ſlāitu, kuri gribetu eefſtahtees patwerſmē, lai peh' winu daudſuma waretu ſahſahdit planu un aprehſinat buhweš iſdewumš. Daſchi beedribas lojektš jau peeteizās beſ kahdas atlihdſības uš-raudſit patwerſmē behrnus. Pehdejo wezakeem buhs ne wifai leeli iſdewumi preefšch' pahrtitas, kura, ſopigi eegah-dajot, neiſnahkš wifai dahģi. Warduht ka ar laiku iſdodas atſwabinat muſhu beedrus ari no ſch'em iſdewu-meem, bet ſchimbriſcham par to wehl newar neta noteikt.“

Tās pašas beedribas darbības pahſſatā no 1. ſep-tembra 1896. gada lihdf' 1. ſeptembrim 1897. gadam at-rodam par patwerſmi ſefofchās ſinas: Patwerſmes pamata kapitālš ir 2306 rbl. 52½ kap. Tajā peemita 14 ſehni, kuru wezaki par winu uštura ſamafſaja pawiſam 375 rbl., tā tad zaurmehra par katra ſewiſchki ap 26 rbl. 78 kap., kamehr pateefšā iſdewumi par katra pauſioneru bija 152 rbl. 72 kap. Pahrejee iſdewumi tapa ſegti no ſefo-ſch'em patwerſmes eenehmumeem: no mahzības apgabalu waldeš 240 rbl., no gubernas ſemteš 300 rbl., no diwam aprinka ſemſtem 250 rbl., atliſtumi no daſchadeem iſrihfo-jumeem (teatreem un kongerteem) 767 rbl. 60 kap., lab-prahģigi dahwinajumi uš beedreem iſdoto kwiſch'chu grah-matinu pamata 50 rbl., teſofchu rehtnu procenti 17 rbl. 94 kap., pamata kapitāla procenti 83 rbl., 60 kap.

Weſ ſchahdeem dahwinajumeem no paſchu beedru puſeš minams leelals ſeedojums (200 rbl.) no Kronſhtates mah-žitaja Joana Miſiſchā Serģijewa tehwa, uš kura wahra minetais pamata kapitāls nu jau peeaubifš uš 1600 rbl. Tajā pašā pahſſata gadā beedriba pahrrunaja pamati-gaki ari jautajumu par beedru un beedreem meitu ſkolo-ſchānū. Lihdf' tam, lihdf'ektu trufhuma deht, wehl nebija eefpehjamš atwehrt lihdf'igu patwerſmi preefšch' meitenem.

* Tautas ſkolotaju ſawſtarpigās palihdſības beedribas ir laita wajaofības. ūfchādas beedribas dibinamās un to atlihdſiba un uš-pauiſchāna wifadi wejzinama un ja ikweens ſch'ni leetā titai daritu ſawu peenahfumu, tad mums paſch'em buhtu japaubinās par ware-najeem panahfumeem. Laikraſtu peenahfums ūfo jautajumu paſchi un pamatiģi apſtatit. Preezajameš, ka paſchi ſkolotaji mums ſchis ſwarigās leetas pahrrunaſchānās ſinā til leetā mehra nahf' taikā; weens eepaſhtina ar beedribas mehreem, otrs pamudina amata beedrus uš roſigateem darbeem, treſchais — rakſneekš Upiſchā ſch' (Kaulaſija) aprahda ka žitru, eefſch'kreewiſā riſhejas u. t. t. — Tahda ſajentiba žitš teizams leetas apſtatifchānā leģina par winas leeliſto noſhimi. Siſnigju paldees wifseem winas wejzinatajeem! Weh.

Winu isglītībasanai beedriba isdod pabalstu ap 50 rbf. gadā preefch latras skolotajam jaunavam. Pē tam beedriba greešās pē 5 privatām seeweefchu gimnāzijām ar luhgumu, atwehlet tajās beemafšas wakanšes (weetas) beedru un beedrenu meitam. Trihs gimnāzijas apsolijas usnemt pa skolneejai.

Beedribas beidzamā gada parlatā no 1. septembra 1897. g. līdz 1. sept. 1898. g. lasam sefotšo: Patwersmē, kurai beedri beefchi wem isfazijuschi sawu wisfātato atfifnibu, beedribas walde pēgreesa sawu galwenato wehribu. Zif leelu pēefrišanu ta pē wifseem atraduse, noskafstams no sumam, kuras preefch winaš top seedotas. Pahrsfata gada direktora Latifchewa 25 gadu darbiba par peemiam, falamti gan no sfototajem, gan no privatām personam 1429 rbf., semfšes sfototaju feminara jubilejai par peemiam patwersmē seedoti no agrafajem audfseņem 283 rbf. un Kronfštatēs mahzijas, Sergijewa tehws dahwaja 100 rbf. — Genehmums no teatra un konjerta 490 rbf. 95 kap., zaur beedrem tam mehřim isfneegtam grahmatinam sawabfti 549 rbf., la pabalstu no mahzibas apgabala waldeš dabuti 260 rbf. un no semfem 400 rbf., wezafi peemafšaja 396 rbf.

Patwersmē usfurejās 13 panfionari; 3 no teem eeguwa krona stipendijas un kuwa usnemti internatōš pē mahzibas eestahdem. 2 beidfa kufsu Peterburgas mahzibas eestahdes un no jauna eestahjās 2, ta ka gada beigās patwersmē bija 10 sehni.

Weidamajā pahrsfata gada patwersmēs isdewumi schabdi: 3hres nauda 816 rbf., ufurs 797 rbf. 52 kap., alga apfahpotajem 305 rbf., fihfi isdewumi (apgaifmofšana, apmafšafšana, wirts) 133 rbf. 48 kap., inventara isfahofšana 51 rbf. 82 kap., pawifam 2103 rbf. 82 kap.

Patwersmē pahrsfaw jau ischetrus gadus. Interesants ir pahrsfats, zif pa scho laitu katra gadu ismafšajis weens panfionars.

G a d i.	Panfionaru stafs.	Isdewumi par weenu panfionaru gada.									
		Par inwentaru		3hres nauda		Alga apfahpot.		Ufurs		Pawifam	
		r.	l.	r.	l.	r.	l.	r.	l.	r.	l.
1894—1895	5	43	94	127	93	39	71	91	80	303	38
1895—1896	11	27	64	68	73	25	—	73	69	195	06
1896—1897	14	7	76	57	93	20	85	66	18	152	72
1897—1898	13	3	99	62	77	23	46	71	61	161	83

Pagahjuscha gada beigās Peterburgas gubernas tautas sfototaju sawfarpigas palihdfibas beedriba nospreeda mehginajuma deht atwehrt ihpafchu mahzibas eestahdi preefch beedru un beedrenu meitam. Bet lihš schim wehl truhfift fmu par fchi nodoma ihwefšanu.

Kafanas tautas sfototaju sawfarpiga pašapalihdfibas beedriba atwehra panfionatu preefch beedru un beedrenu behrneem 1896. g. februara beigās un no pašča fahfuma eestata to par sawas darbības galweno mehři. Pahča fahfumā tajā eestahjās 2 sehni, kuri apmelleja Kafanas widejās mahzibas eestahdes; nahfoshā mahzibas gada fahfumā panfionatā bija jau 9 sehni un 12 meitenes. Tifai retōš gadījumōš usnem behrnus bej mafšas no wezafu pufes; pa leelakai dafai tee mafša, zif latram eespehjamš no 30 lihš 100 rbf. gadā. Echetras aprinku pufes no dibinajufšas panfionatā stipendijas, katra pa 50 rbf.

Kafanas patwersmē usnem ari zif u gubernu tamlihdfigu beedribu lojektu behrnus, ja tee apmelle Kafanas mahzibas eestahdes.

Nowgorodas tautsfototaju sawfarpigo palihdfibas beedribu nodibinaja 20. martā 1893. gadā. Internatu preefch sfototaju behrneem atwehra 1895.—96. mahzibas gada fahfumā un tajā tuhlin usnehma 6 sehnus, kuri apmelleja weetejo realfolu. Zagad internatā atrodas 11 sehni; wezafi par teem mafšā, zif katriš spehji, zaurmehrā ap 70 rbf. gadā. Schimbribscham, lamehr jaunās beedribas lihdfelti wehl deefgan knapi, pē behrnu usnehfšanas internatā preefchdrofu dod tafdeem, kuru wezafi spehji wairaf mafkat, bet tomehř beedriba zere, la ar laitu warēs usnemt wifus bej lahdas mafšas. Beedriba grib zelt internatam ihpafchu ehfu; ari fchi beedriba pēgreesch galweno wehribu internatam.

Simbirskas tautsfototaju palihdfibas beedriba eefneedfa luhgumu deht panfionata atwehřšanas tifi 1897. gadā un par winaš darbibu wehl naw nelahdas fmas. Truhfift tuwatu fmu ari par Wjafkas un Wologdas beedribu panfionateem. Bet if triju peewefsto beedribu darbības redfjam, zif teizamš selmes fahneedfīs Peterburgas beedribas kreetnais pašahfums. Wifdahgalti ismafša latrs panfionars Peterburgā, famehr Nowgorodā zaurmehrā gada isdewumi us katra fahneedf 102 rbf. un Wjafkā tifi 73 rbf. Ari Wifchegorodas, Wlestawas un Donas tautsfototaju beedribas fahfufšas nefen rihfotees deht internatu atwehřšanas.

Kas atteezas uf isglitības iiplatifšanu starp beedreem un beedrenem, tad te jo preefchfihmigi ihfjojās Kafanas beedriba. Bej plafšas spezielas un wispahrigas bibliotekas wina darifufe eespehjamu faweeem lojekteem, noskafstees dahchadas lefijas (preefchfahfijumus), farihlotus pē Kafanas aughfstolas un sneeufse pabalstu sfototajem, ta ka tee warejufchi apmelle dahšas isfahdes, ta peemehram 1890. g. Kafanas, 1891. g. un 1895. g. Masfawā un 1896. gadā Wifchinnowgorodā. Tapat ari Wifchegorodas beedriba farihfo faweeem lojekteem lefijas un leelu swaru pēgreesch bibliotekai. 1895. gadā fchi beedriba eegahdajās grahmatas par apmehram 300 rbf. un atwehra bibliotekas dīwās weetas, kur sfototajem tās labaki pēejamas. Gadu wehlaki atfal tapa fihmeta eewehrojama suma preefch grahmatam un bibliotekas atwehřtas wehl trijās weetas no jauna.

Man schteet, la neweens neleegs, la tās paščas waja-dfības, tee pašchi truhfumi, lahbus fahfufi amata beedri mahfu plafšajā Wefchtreewijā, nospehji ari wuhš un la jauna Wifdēmes gubernas tautas sfotu sfototaju sawfarpiga palihdfibas beedriba daritu pareifi, jau no pašča

fahfuma pēgreesdama teem sawu wehribu — un sfototaji tad nelawefees zaur eestahšanas israhdit tai sawu atfifnibu un preefrišanu.

Baltijas domenu walde pagahjuscha gada semfopības un domenu ministrija usdewufe, lai fugu ihpafchneefkem un buhwetajem Baltijas gubernās, krona mefšōš, lotuš pahrdod sem atweeglinofcheem nosafijumeem pehji „noteifumeem par kofu pahrdofšanu semneefkem bej atfahhta torga” un pehji „noteifumeem par kofu pahrdofšanu pa gabaleem weetejeem eedfihwotajem”. Schoš noteifumus A. Wandrewitfcha fah ir idewis ari fefwifkā brofchurā (dabujama pē Mellina, Rigā). Waldiba atradufe par wjadfihu isfahf scho pawehli, tadeht ka sehgfufugneefiba Waltijā leelā mehřā atihfšas. Lihš schim pahrdewa weetejeem lauku eedfihwotajem lotuš mafafās dahās waj ari pa gabaleem tifi preefch mahřuhpneefības wjadfiham, kugu buhwetaji toš wareja dabut pirt tifi leelafās dahās un schis apfahfifis fipri laweja fugu buhwefšanas atihfifibu. Kugu buhwetajem ari ne katra reifi bija eespehjamš pirt leelafas mefcha gabalus, wineem tee nebija ari wjadfihu, ta ka wifu leelo materialu tee newareja isleetot; tagad tas buhs nowehřis. Pahrdofšanu isdāris weetejais mefcha pahrwaldneefš, pē mafšafšanas peelaifsi ari dahfi atweeglojumi. Mefcha gabali pahrdofšanai jaftrauga tahdās weetas, kur weeglata peetifšana. Sewifafšas lihšas (falogs), lai nodroschinatu lahřtigu rihzibu, neteel no pifzejeem praftas. Kofu zena gan buhs drufu augfata, nekā daudsumā pehřfot, bet fchee noteifumi tomehř toti atweeglinās kofu pirtfšanu is krona mefcheem.

Baltijas jubras oftu kugu ihpafchneefi, ta „Pet. Weđ” fimo, eefneegufchi luhgumu, preefchfirt labotafšas (krafmatu) kugneefibai dahšus atweeglojumus.

Jautajumu par semfu eewefšanu Baltijas gubernās, ta „Dīna-3iga” no tizamas pufes dširdeufe, eefahfchot eefchleetu ministrija apfpreest laifam marfa mehnefcha fahfumā schini gadā. Uf scho laitu nolifta fefwifšlas komifijas fahfufšana, kura nodarboshotees ar fahřtoto materialu zauruhfoshanu un projekta isfrahdfahanu, kufsch wispahrejos wilzeendš esot jau usfahdits.

„Rev. Weđ.” atfahfot scho „Dīna-3iga” pafinojumu, pefihme, la minetais pafinojums warot fihmetees tifi uf kufreem. Jautajumu par semfu eewefšanu Wifdēsem un 3gaunija apfpreedifchot tifi tad, tad tas preefch kufreemš jau buhřfot isfchfirts.

Krogu jautajuma leetā awife „Rev. Weđ.” fahas no tizamas pufes dširdeufe, la par 3gauniju un Wifdēmi isfchfihrejas aprindās wehl ne-efot ne pē lahda gala spreeduma nahfufchi.

Wifdēmes gubernas waldeš medizinalnodala wispahribai pafino eefchleetu ministrijas medizinaldepartafchahu žirtularu 16. dežembra 1898. gadā sem Nr. 9366:

Zauruhfodama lahda privatā leetā jautajumu par fchfidras ogfu fahbes leetofšanu pē mahřfugeem mineraluhdeneem un atfpirdfinofcheem dšehreeneem, medizinalwaldeš padome atfina, ta mineta fahbi war atfiam leetot schim noluhfam, bet weenigi ar to noteifumu, la fchfidrā ogfu fahbe, kuru leeto pē mahřfugeem mineraluhdeneem un atfpirdfinofcheem dšehreeneem, buhtu pawifam tihra un pē tās nebuhtu nelahdi leeki peemafšjumi.

Rigas mahzibas apgabala furators, ta „Wifb. Wif.” dširdejis, isfahdrojis, la personam ar mahřsfototaju teefibam ne-efot atfautš eerihfot fawōš dšihwofkōš behenu mahřfšanu pulfneem pa 5—10. Schabdi warot mahžit tifi ahřemju pawalstneeku behrnus. Žitabi latrā gadījumā esot jafprasot teefības turet priwafstolu uf wispahreja pamata.

No Skulbergeem (Mas-Salazēs draudfē) rafsta „L. A.” nakti no 10. uf 11. janwari apmehram ap pulfsten 1/2 bija redfama reti jaula dabas parahdiba. Stiprai miglai pahřahwot — termometrs rahdija 5 1/2 fahfuma pehji R. — pē deenwidus-wafara apwahřfšana atfihpdeja gahfšas fahřtums, kufsch pehji lahdas seturufšana sfundas ar pafufu, dahrdofchu ruhřfšana pafada. Taisni pulfsten 2 fahfa miffigi daudš swaifšnes kufst. Kad scho rindiau rafstifajš bija tuwu pē pufšifis fahfififis, pē seemeta-rihta debefim atfal usleefmoja gahfšums, kufsch fahfš, fihās un fahrdās krahfšas laififijas un burwigi flahfifis isfahfifijas. Pehji maf minutem no jautās ainas wairš nebija ne wehřis. Eewehrojams pē schis dabas parahdības bija tas, la beesā migla drihs nosuda, drihs atfal no jauna parahdijas. — Lihdfigi fhati esot ap to pašču laitu pē Silā kalna, netahfu no Wafmeeras, hifufchi redfami.

No Skrihwereem. Nefen fchejeenes A. mahjas robeschās atrofis lahds wihřeefchu lahřtas lihšis, kufsch uf fihmetš par Leel-Zumprawas pagasta peederigu, Rigā dšihwojofchu B. Nelaimigais preefch ilgata laifa isbrauzis uf sawas mahřes mahřes behrem, uf laukeem, un laifam pehji tam uf stajihu brauzot aplaupifšanas noluhā nofifts. Lihšis naw ahřraf atrafis tapehji, la lauzineefi, pē kureem B. isbrauzis, domajufchi, la tas jau sen eebrauzis Rigā, un Rigā, kur nelafis peedfihwojis, domajufchi, la tas wehl usfawejās pē sawejeem, uf laukeem.

No Leel-Zumprawas un apfahřtnes. Nupat pehdejā laifa lahdi trihs waroni ispelnijufchees fep par lahdu „waronu darbu” labu „atefati”, kura dob sfaidru leezibu, uf lahda isglitības pahahprena fchee lungi atrodas: „Schee „fitee” sehni apnehmufchees wif reifē atfahf lahđai jaunawai „mihleflibu”, kas parahdijufes kopejōš waras darbōš. Kad uf jaunawās palihgā fawjeenu preefideefes lahds winaš rabinēes palihgā, tad weens no brashajeem sehneem tafhjees tam pat usbrakt. Drihsumā laifam sehneem nahřfchotees par faweeem darbeem atbildet. — Rahds fahmneefš, kufam nupat fchofeem bija jafset no mahjam, eedfihwojees zaur nosafnotu fapni naudā sefoshā lahřtā: Mineta fahmneeka mahřei no agrafeem laifem bijufe eefrahra laba sumina naudas, kuru tai lihš schim bija isdewees paglabat no sawa usfihwēs mihlotaja dehla — noglabajot naidu lehti sem gřihdas smilřis eeraktu. Rahdu deenu mahře usfijejufi scho sawu noslehpumu lahđai fawai fēds draudfenei. Bet la par břihsnumu, drihs pehji tam winaš dehis isfehřis lehtina gřihdu un fahzifis raft, isfahdrodams, la esot fapni redfējis, la tur wajagot buht naudai. Kad mahře to wehřaf dabufufe finat, ta steigufes pahřlee-

zinatees, waj tifi dehis nebuhs „naudas podinu” ifrafis, un teefcham — tifi podina fufes ween palufufšas, no naudas wairš nebifis ne wehřis! Mahře gan nehmfufes dehlu peerunat, lai atdodot naidu, bet dehis paleefot pē tam, la nelahdu naidu ne-efot atrodis. Tifai krodfina dehla agraf tufchais mahřfch darot tagad tihros břihsnumus.

No Kofnefes. Tif dšihwi neweenu gadu resp. jeemu negahja pē Kofnefes sfahijas kā schofeem; jo no fchejeenas lahdi sefchi tirtotaji fuhfa malku Rigā, kas dob pelnu weetejeem fahmneefkem. Tifai fipri traužē wifu darbibu tagadejā nepastahwigā seema. — Par gari-geem baidijumeem gahda weetejā dšeedafšanas beedriba, isfihfodama seemā „teatri”, wafarā „fatumu fwehřtus”. Kā galwenakee isglitības weizinataji bej fchaubam ir jautajumu isfahdrofšanas un preefchfahfijumu wafari, bej pagahjuscha gada aetila notureti, lai gan sfatutōš ir atfautš un ari bija iswehřleti wjadfihgeer rihfotaji. Kā gada pahřfats usrahdija, tad materialā fima beedribai pagahjuscha gada labi weijees, jo usrahdija apmehram 400 rbf. leelu atfikumu. Eewehrojot schoš labōš panahfums materialā fima, pilnai fapulzei fch. g. 6. janwari tifa lites preefchā atwehřet 200 rbf. bibliotekas paplafšafšanai. Schi fuma, eewehrojot lahřtaju preegahfšanu un uf dīwām weetam isfalita, nebuht naw leela. Bet preefchfihfums tifa fahemif ar kufšam pefihmem, it fefwifkī lahds lungš usfahfijās wifai fingri pret to, usfahdams: „Preefch kam pagafam wajaga tihdauf grahmatu? Eewehřofim pa preefchu sawu labumu (jo katriš fep tas tuwafais). Mehš pašchi abonejam laifrafšus, fchurnalus u. t. t., zif mehš lasam bibliotekas grahmatas!” Tadeht pilnigi peeteefot ar 100 rubteem, kas ari tifa nolemti, jo otrs fims nešfchot wefelus 4 procentus un banka wehl wairaf! Te redfjam, lahdi eestati walda mahfu beedribā; tihri leelas, ta tad wehl mehš pašchi nebuhtu baidijufchi ir elementaro isglitību. — Rahds gan mehřis ir beedribai, ja ne isglitības weizinafšana, un lahdi gan lihdfelki mehřta fahneegfšanai, ja ne kreetna biblioteka un jautajumu-isfahdrojumu wafari ar preefchfahfijumeem? Ta la pagahjuscha gada preefchneefiba atteijās, tad tifa pa leelakai dafai eewehřeta jauna. Zerehm la jaunā preefchneefiba eewehřōš papreefchu wispahrejos peenahfums, un tad tifi patigos. Labwehřis.

Eschu pagastā, Stujenes draudfē, Zehfu aprinku no 1899. g. no 1.—8. janwarim ar tratuma fehřgu kraitis 1 leelops.

Limbahču apfahřtnes sfototaji Limbahchōš 31. janwari isfihfōš teatri jaunajai sfototaju palihdfības beedribai par labu. Uswehřfchot J. Seibolta kugu „Jaunais sfototajš”.

„Medneeku awifš” (Охотничья газета), ta „Wifchf. Wefta.” dširdejis, nodomajot isdot Baltijas gubernās. Tani pēgreesfchot wehribu ari swejneefibai.

Kurfemes pehdejā laifa tautsfolu inspfektoreem no sfototaju pufes eefneeguf wairaf luhgumu, kur fawp zitu aifrahdits, la pagafu waldeš neifmafšajot sfototajem fahřtigi algu, aifbifdinadamas ar naudas truhfumu u. t. t. Lai nowehřitu scho nelahřtibu tautsfolu inspfektori, ta „Wifb. Wif.” dširdejis, usfahfufchi fahřfifšanos ar pagafu walfchu ustraugu eestahdem.

No Kalnamufšas (Hohenberg). Schejeenes pahřjehešs par Abawu pē Bloftu krogā, pašča jauna gada wafarā pafuda. Lihš pulf. 8 wafarā wifsch wehl zehřis bahņigenus pahri un pehji tam wairš nelur naw redfets. No pagasta gan tifa lahdas trihs deenas mellets ar wairaf wihreem Abawā, gan žitir, bet wifš welfi. Kā domajams, nelaimigais buhs no plostā eefrifis Abawā un ar ftraumi norautš kaut kur lejaf. Paleek atraitne ar ischetreem behrneem, no kureem diwi wehl it mafini.

Kurfemes kreditbeedriba, ta „Kurf. Sub. Aw.” fimo, nodomajufe eewest preefch faweeem beedreem obligatorifku (pēspeftu) lauku apdrofchinafšanu pret kufsu.

„Wifb. Wifchf.” pē tam pefihme: „Mums leefas, la tas ari ir weenigais eespehjamais jehsch, lai atwehřtu pē mums e-eju apdrofchinafšanai pret kufsu, tapehji la lihdfifchnejeem privateem mehginajumeem bijufchi toti neapmeerinfchot panahfumi, kas pa dafai isfahdrojas zaur to, la dalibneeku sfatis pats par fepi famehrā bija pahraf mafš un fahřahw pa leelakai dafai no to apgabalu lauf-fahmneefkem, kuri, la peedfihwojumi rahdijufchi, beeschaf no kufšas teel peemellefi. Sefas ir tās, la atlihdfības prařijumi nahf beechi un tahdā mehřā preefchā, la pat, nefafotees uf augfajām premijām, atlihdfibu naw eespehjamš tuhlin ismafkat, un ir bijufchi gadījumi, kur no kufšas žetufcheem ir gadeem ilgī bijis jagaida uf atlihdfibu, aiflahda eemejla beedriba galugala faude sawu nofihmi. Žita leeta buhtu, ja kreditbeedribas lojekfi, kuri jau tā tā zaur sawfarpēju galwofšanu fahfifiti, faweeenotos sawfarpējā kufšas apdrofchinafšanas beedribā. Eewehrojot leelo dalibneeku sfatitu un zaur to wairaf isdaliufchōš rifu, ari premijas nauda waretu buht dauf femata nekā mafam beedribam to eespehjamš nolift.

Wifdēmes apfahřtnē, ta „Kurf. Sub. Aw.” rafsta, pehdejā laifa dahfi krona mufchu nomneefi wairš nespehřot fahmfat nomas naidu. Tā, peemehram, Peenawas mufschā (360 defet. noma — 2160 rubfu gadā) preefch nomas naudas parahda peedfihšanas schinif deenas pahrdofchot nomneeka kufmafchinu un Luftes mufschā (263 defet. noma — 1340 rbf.) pahrdofchot 14 arklus.

No Wahrenbrofas. Pagahjuscha rudeni pē mums notifa sefoshas atgadījums: Pē S. mahju fahmneeka peedfihwoja lahds A., kufsch pē ta pašča fahmneeka falpoja tā algadifš. Pehji lahdam nedefam, tad A. bija aifgahfifis uf kaiminu pagafu strahdat, S. mahju fahmneekam nofuda fihřs. Wifdomas krita uf A., la tas fihřu nofahfifis. Sirgu atrada mefchā, bet A. apzeetinaja un aifweda uf Sunafsties pagasta namu. Sunafsties pagasta walde nepeenehna apzeetinata, tadeht la neatradufe par wjadfihu A. apzeetinat, bet ja gřibot, tad lai weđot uf to walđi, kur fahdfiba notifufe. Apzeetinataji tā ari darija un wafarā weđa A. no Sunafsties uf mahfu pagafinamam, bet A. tani pašča nakti pēepēchi nofuda un tā weđeji sfahfifija, tad esot wineem isfehřifis. A. wehl lihš fchāi deenā naw nefur manifš, tifi wina žepure atrasta pē lahda dīhfa

230 100
- 9 254
173 754

Sunakšes mahjaitaja muišas tihroms. To pašču nakti, tad A. nojudis, ap mineto weetu dširdeti ari kleebeeni.

Baltijas Pahrtikas Beedribu pilnwaroto dele-gatu sapulze Tukumā, 28 dezbembri 1898. gada.

Uš sapulzi bija eeradušees: No Ahrlawas Pahrtikas Beedribas — Juris Meer- leja lgs, Dundogas — Jahnis Dreiberiga lgs, Ngables — Adrians Blases lgs, Wez-Auzes — Didrihs Kalewiga lgs, Marfnen-Startu — Jehlabs Klekera lgs, Wez-Peebalgas — Keinis Kaudites lgs, Wez-Peebalgas — Ans Bratscha lgs, Dobeles — Janis Hofrata lgs, Bolderajas-Uš- Dwinflas — Geberts Wulfa lgs, Tulumā — Jahnis Purina lgs, Tulumā — Jehlabs Kalnina lgs, Blihdenes — Ans Friedrichsona lgs, no Jelgawas Kaufaimneezibas Beedribas — Janis Spertola lgs. Tulumā Pahrt. Beedribas waldes wahrda schās waldes preefschschdetaja beedri- Jahnis Purinšch sapulzejušceem pašinoja, ka preefsch schās delegatu sapulzes notureschanas pehz agraki iſſinotas dar- bibas programās ir dabuta wajadšigā atkauja no Tulumā aprinka preefschneela 20. dezbembri 1898. g. un ka tadeht ſchī ſapulze uſſtatama par likumigi ſanahluſchu un atklatu. Uš Beedribu Weenibas Komitejas lojektu G. Wulfa un J. Kalnina lgu preefschlikumu ſapulzejušcees zaur aſſa- majiju eewehleja par ſapulzes wadoni J. Purina lgu un par protokolistu Tulumā Pahrtikas Beedribas grahmawedi Ditonu Needres lgu.

G. Wulfa lgs ſinoja, ka komiteja ir luhguſe Paſta- wigo Kommiſiju Pahrtikas Beedribu leetās ſubtit leetpra- teju preefsch Baltijas Pahrtikas Beedribu darbības iſpehti- ſchanas; la mineta Kommiſija ſcho luhgumu eewehrojuſe un aſſubtitjuſe preefsch tam leetprateju J. F. Scherebjatjewa lga perſonā, un ka ſcho luhgu wina darbība ir pawabijis J. Dreiberiga lgs, kuram peenahlas par to zeta atlihdſiba no Rīgas lihds Dundagai pawiſam 8 rbl., tā ka ſatrai beedribai iſnahl ſamaſat 80 lap., bet Marfnen-Startu un Strihneru beedribam pa 40 lap. Schās ſumaš tad ari ſahtefoſchee beedribu delegati J. Dreiberiga lgam tuſhla ſamaſtaja, iſnemot beedribas, kuras ſawus delegatus nebija atſubtitjuſchās.

Tad pahrgahja uš deenas ſahrtibu.

I. Likumigas atkaujas eegubſchana delegatu ſapulſchu darbības nahtotnē.

J. Dreiberiga lgs iſſaidro, ka ſchis jautojums, lai pahrtikas, ruhpneezibas un tam lihdsigās beedribas waretu ſahtees ſawā ſtarpā ſafarā zaur delegatu ſapulzem ar no- luhlu, weizinat ſawus uſdewumus, eekſtinats jau 1896. g. Miſchnij-Nowgorodas iſſtabde tam lihdsigo beedribu preefsch- ſahwju wiſpahrigā ſapulze un ſchimbriſcham atrodotees augſtatas waldības iſſpreefschana. Uš to tad ſapulze ween- baſſigi nolehma ſcha preefschlikuma tuwatu apſpreefschanu pagaidam atliſt.

II. Muſhu Pahrtikas Beedribu kopigas darbſchanas noluhks un programa.

Par ſcho jautajumu garatās runās iſteiza ſawas domas G. Wulfa, J. Kalnina, J. Dreiberiga, A. Kaudites, A. Bratscha un J. Purina luhgi. Pehz tam uš J. Purina lga preefschlikumu ſapulze weenojās, ka par Pahrtikas Beedribu kopigas darbſchanas noluhlu buhtu atſiſhama ſcho beedribu intereſchu weizinaſchana zaur lobatas eelſchjes weikala darbības notahrtiſcham un lehtaku un labatu preefschu eepirſcham un ka ſchis noluhks ir ſaſneedšams tika zaur paſtahwigās Weenibas Komitejas nodibinaſcham. To eewehrojt, ſapulze zaur atklatu balſoſcham nolehma: 1) Gezelt Paſtahwigju Weenibas Komiteju, ſaſtahwigſchu iſ trim lojektceem, un uſdot ſchāi Komitejai, buht par wibu- taju Baltijas un Ceſch-Akreewijas pahrtikas beedribam un žitām priwatām waldības eelſahdem, eewahzot un paſnee- dſot uš pahrtikas beedribu darbību atteezſchās ſinas, ruhp- petees, ka beedribas waretu lehti un labi eepirſt prezes, un iſdarit ari wiſadus žitadus darbības preefsch beedribu kopigu intereſchu weizinaſchanas, ſo Komiteja pate atrod par de- rigu waj ko tai uſdot delegatu ſapulzes. Komitejas ſeſchu deenas un weeta jaſaſtahda un jaſſino beedribu preefschneezibām par puſgadū uš preefschu. 2) Preefsch Komitejos teleſcho iſdewumi ſegſchanas atwehlet tai no latras beedribas pa 5 rbl. ar to noſajajumu, ka, ja ſchās ſumaš lihds naht- ſchāi delegatu ſapulzei peetrubtu, tad Komitejai jagreeshas pee beedribu waldem deht papildu maſkas peesubtitſchanas, un ka par Komitejas lojektu perſonigu atlihdſibu ſpreedis nahloſchā delegatu ſapulze pehz tam, tad Komiteja buht tai preefschā liuſe pahſtatu par ſawu darbību. 3) Zaur aſſklatu balſoſcham ar ſihmitem par Komitejas lojektceem eewehleja: G. Wulfa lgu, J. Purina lgu un J. Spert- tala lgu un ka kandidatus J. Dreiberiga lgu, J. Kalnina un D. Kalewiga lgu.

III. Grahmatu weſchanas ſahrtiba un no rewijora Scherebjatjewa lga eewehleto grahmatu kopiga eegahda- ſchana. — J. Purina luhgs liſta preefschā, eeeitit beedribu waldem weſt ſawu weikalu grahmatas pehz dubultās ita- liſtās grahmatu weſchanas ſiſtemas. Scho preefschlikumu ſapulze ar 10 pret 1 balſi peenehma. Kaš ſihmejas uš jautajumu par eeeitito grahmatu kopigo eegahdaſchani, tad ſapulze weenbaſſigi nolemj uſdot Weenibas Komitejai, iſſtrahdāt ſchematus preefsch eeeititām blatus grahmataim un aprimatees ar grahmatu iſgatawotajem par darba algām un par reſultateem paſinot beedribu waldem.

IV. Daſchadi preefschlikumi un jautajumi, kaš attee- žās uš beedribu eeeſchjo darbību, tā: par waldes lojektu darbību un preefsch tam iſdodama ſahrtības rulkā ſaſta- hiſcham; ka labat un weeglat kontrolet komijus un ir ſe- wiſchki grahmawedi; waj ir eeeitjams, frakts iſdewumus peelikt preſchju rehtineem jeb weſt ſewiſchku preefschu pee- weſchanas rehtinu u. t. t., u. t. t.

Par ſchem jautajumeem dena tuwatus paſkaidroju- mus J. Dreiberiga luhgs, A. Swinnes un J. Purina lgi. Pehz tam ſapulze nolehma: 1) Uſdot Weenibas Komitejai ſawaht no wiſam beedribam ſtatutus un projektet ſtatutu pahrgroſſicham pehz daſchu normal-ſtatutu noſajajumeem un Scherebjatjewa luhga aſſrahdijumeem un kraht materi- alus preefsch ſahrtības rulkā ſaſtahdſchanas, kaš ſaſta- hams pehz ſtatutu pahrgroſſijumu apſtprinaschanas. 2) Eeteikt pahrtikas beedribu waldem, prezes nodot atbil- digam komijam (weikala wadonim) titai pret twihtu uš

eepirſchanas rehtina, eerehtinot wianam prezes pehz pah- doſchanas ženam; beedribās, kur noteel tirgoſchanas le- lumā un maſumā, preefsch latras nodafas eewehlam as- bitdigs tomijš aſſewiſchki. 3) Eeteikt beedribu waldem weſt ſewiſchku preſchju peewehchanas (ſpeſu) rehtinu, bet nemis peekſtāitit peewehchanas iſdewumus pee preſchju wehrtības.

V. Rewijora J. T. Scherebjatjewa lga rewijijas pahrtikas.

Pahrtatu nolāſa ſapulzes wadonis J. Purina luhgs. A. Kaudites luhgs leet preefschā iſſajit pateizību Paſta- wigai Kommiſijai pahrtikas beedribu leetās par leetprateja ſubtitſcham un J. T. Scherebjatjewa lgam par ſawa uſ- denuma apſinigu un ſwehtigu iſpildſcham, ſo ſapulze weenbaſſigi peenem.

VI. Saundibinajama Kreemu ko-operazijas ſabeedriba un muſhu pahrtikas beedribas.

Uš ſapulzes wadoni J. Purina lga preefschlikumu ſapulze weenbaſſigi nolemj: 1) Eeteikt beedribu waldem, liſt nahloſchām beedribu wiſpahrigām ſapulzem uš deenas ſahrtības jautajumu par peedaliſchanos tā Kreemu ko-ope- razijas ſabeedribas dibinotajām un 2) uſdot Weenibas Komitejai iſſtrahdāt un peehſtitit lihds ſapulſchju laikam ſinas par jaundibinajamas ko-operazijas ſabeedribas no- luhlu un ſaſtahwu.

Sapulze liſta atklatu pulſti 3 pehz puſdeenas un ſehgta pulſten 2 pehz puſnaktis.

Sapulzes wadonis J. Purinſch. — Protokolētajs D. J. Needre.

c) No žitām Kreewijas puſem.

Finantschu ministrijās paſinojums. Pama- tojotees uš 1896. g. 29. aprila Wiſaugſtali apſtprinato waltis padomes nolehmmu, 1887. gada parauga uš 1888. g. 25. maja Wiſaugſtala uſata pamata iſlaſto 25 rbl., 10 rbl., un 5 rbl., leelu kredit- bifeſchu wehlaſais atmainiſchanas ter- minſch noliktis uš

1899. gada 31. dezbembri.

Pehz ſcha termina notezſchanas 1887. g. parauga minetas kreditbiletēs netiſks wairš peenem- tas pee kroma maſkaſcham un nebušs wairš obligatorifſkas žirkuleſchana iſtarp priwatperſonam.

25 rbl., 10 rbl. un 5 rbl. leelu kreditbifeſchu paſi- ſchanas ſihmes, kaš atmainamas un lueu žirkuleſchana beidšas 31. dezbembri 1899. gada:

Sihmejums uš bifeſchu preefschpuſes ir drufats ar tumſchi ſilu kraſhu uš gaiſchi bruhnas pamata kraſhs.

Iſlaſchanas gada ſtaits atrodas uš bifeſchu preefsch- puſes: 5 rbl. bifeitem (ne wehlat par 1894. g.) — pa kreiſi, uš 10 rbl. bifeitem (ne wehlat par 1892. g.) un 25 rbl. bifeitem (wiſas no 1887. g.) — bifeſchu widū.

Bifeſchu muguras puſe atrodas ſihmejums ar waltis eehgli widū, leelu žibparu pa kreiſi, pa labo rolu iſwiltums no manifeſta. Drufatas:

5 rbl. bifeitem ar ſilu

10 " " " ſarſanu un

25 " " " liſtā kraſhu.

Finantschu ministrija ſaſtahdijufe un waltispa- domei eefneegufe jaunā ſtempelnodofku uſtawu projektū. Stempelnodofki turpat buſſchot tāpat ka lihds ſchim diwejada weida: weentahrtſchee un ſamehrtigee ſtempel- nodofki. Weentahrtſchee nodofki ſadalifees peežās ſchirās un buhs: weenu rubli, 50, 15, 10 un 5 kapeiſas leeli. Rubli leeli ſtempelnodofki, ſtarp žitu, tiſs nemis no diplomeem uš daſchadeem mahžito gradeem, apleezibam par ſahda ſinatniſtā turja pabezſcham un par eekamenu iſtufreſcham wiſās mahžības eelſahdēs, kuras kara klaufības iſpildi- ſchanas ſinā dod pirmās un otrās ſchirās teefības uš atweeglojumeem.

Tautas apgaismoſchanas ministrija iſſtrahd- dajufe pedagogiſtu ſeminaru projektū ar dihogadeju kurſu preefsch augſtatas mahžibu eelſahdēs turju beigjuſchu perſonu ſagatawofchanas uš wideju mahžības eelſahſchu ſkolotaju amatu. Projekts peehſtitis mahžibu apgahalu turatoreem, lai tee iſſajitu ſchini leetā ſawas domaš.

Semkopības ministrija nodomajot eerihtot ſema- tās ſchiras weterinarkolas, tā ſahtās loju kopeju ſkolas, kuru noluhks weizinat pamatigu jehdſeenu iſplatiſcham par mahilopu kopscham u. t. t. Školās uſnemeſchot per- ſonās ar elementar-ſiſtibibu. — Semkopības ministrija tahtal eekſtinats jautajums par noteikumu iſdoſcham, lahdi ſofi ſperami, lai iſnibdetu daſchadas neſahles, kuras laultaimneekem weetam padara miſhigus ſaudejumus.

Telegrafa nodofku 1898. gada pawiſam eenažis 14.743,605 rbl. jeb 1,260,156 r. wairat netā preefschējā 1897. g.

Ciropas-Akreewija ir weena ſlimmiza uš 20,000 ap- dſihwotām weetam; Sibiriā uš 28,000 apdſihwotām weetam. Ahrstu iſnahl: Ciropas-Akreewija — uš 8,920 eedſihwotajem weens ahrstu uš Sibiriā uš 22,000 eedſih- wotajem; atuſcherenes (wezmahtes) Ciropas-Akreewija ir uš uš 4000 ſeewetem weena, turpretim Sibiriā — titai uš 45,000 ſeewetem nahl weena wezmahte.

No Dwinflas. Nakti no 10. uš 11. janvārī ſahdā 1. klases wagonā tā „Sew-Sapadu. Slowo“ ſino, drauja tehnologs A. kureſch weda elektriſtās apgaismoſcha- nos projektū no Peterburgas uš Wiſnu. Gribedams gulet, wiſch uſtahpa uš auſgwežās gutamās lahwinas un aſi- mīga. Apakſchā uš diwana guleja paſaſchereene A. kundſe, kura bija grahta un brauja uš Wariſchawu pee ſawa wihra. Nakti turetawas, uš turām atbalstas auſgwežā guſamā lahwina neſin tā ſprula wafā, lahwina nolaidas uš leju un guletojās notēta uš A. dſi. Nofrituſchais ſipri ſahta galwu, tā ka wiſa galwas wirſeja ſahrtā lihds galwas ſaufam bija puſchu. A. kſe turpat wagonā preefschlaidā dſemdeja un brauzeenam Dwinflā peenahlot nomira.

Riſewas ſemalās tirdſneezības iſgaltības iſplatiſtaju beedribas Riſewā zelto ſeeweeſchu tirdſneezības ſkolu at- wehra 10. janvārī. Pee atwehriſchanas ſahbt bija Riſewas gubernators un žitu waldības eelſahſchu preefschneeki un eelubgatas perſonos. Šchī ir Kreewija pirmā ſchabda ſkola un ta ir eewetota tāš paſchās ehtas apakſchējā ſahwā, kura atrodas ſahda pate wiſreſchju ſkola. Preefsch ſeeweeſchu ſkolas eerihtotas trihs paſchās iſlabas un

weena reſerwes iſtaba. Paſchais un gaiſchais koridors iſpilda otyubſchanas ſahles weetu. Školas telpas ir ehtas un labi eerihtotas. Mahžības ſtundas ſkola eefahlas otrā deenā. Lihds ſchim wehl atwehrtā weenigi ſagatawofchanas klase, kura uſnemas 20 ſkolneezes.

Sedlejas eedſihwotaji Dānſkis, Sawadſkis un ſahda eedſihwotaja dehts Stanſlawas Andreſ nesen gahjuſchi me- dibās uš Iſchedoma muiſchu pee Sedlejas kalna. — No- nahdrami medibu weeta, tā laſtraſtis „Slowo“ ſino, tee iſſchidruſchees un eefahjuſchi medit. Kad Dānſkis un Sawadſkis peenahluſchi pee Liwjas upes, tee dſtredejuſchi palihgā ſauzeenus. Wini dewuſchees uš to puſi, no kureenes kleeſchana atſtanejuſe un redſejuſchi ſawu beedri ſlihtſam. Dſtuſkis ſawam ſlihtſioſcham draugam gribejis ſneegt wirwi, pee kuras tas waretu peeretees, bet patš eekritis uhdeni. Sawadſkis, redſedams ſawu beedru breefmas, dewees uš ſahdſchu pehz žilwekem. Andreſ pa- judis ſem uhdens un wina lihds atraſtis titai nahloſchā deenā. — Dānſkis ſaſneedſis kraſtu, pateizotees weenigi ſawam uſtizamam ſunam, kurſch metees uhdeni un tam žaur bihdſcham palihdſejis ſaſneegt kraſtu. Turpretim ſuns bijis tit leelā mehtrā nomozjees, ka ſaudejis ſpehkus un noſližjis.

Ar ledus gabalu aſſneeti. „Kawlas“ ſino, ka 4. janwara wakarā Taganrogā dabuta telegrama no Margaretas glahbſchanas ſtažijas, ka treſchā janvārī no kraſta norauts ledus gabals un ar to aſſneeti 9 žilweki. Melatimgeem naw bijis eefpehšams ſneegt palihdſibu.

Sotinas aprinkl ſahdā ſahdſchā ſahis nolodis behrnu. Mahte bijufe iſgahjuſe kehki. Kakiš pa tam eelahpj ſchuh- pulſi, paleen ſem apſegas un — pahrtiſch behrnam rihtiti. Daſchās ſtundas pehz tam behrs nomiris. Kakiš tižis noſiſt.

No Rīgas.

Wina eefſelene Wiſſemes gubernatora luhgs, generalmajors W. D. Surowjows 21. janvārī ſch. g. amata darſchanas aſbrauja uš Peterburgu, gubernas pahrwaldſcham ſawu prombuſcham un Rīgas, uſdodams Wiſſemes wiſe-gubernatora lgam, iſhteno nam waltis padomneekam A. N. Buliginam. Wiſe-guber- natora amata peenahlumus iſpilda gubernas waldes padom- neeks, koleģiju padomneeks P. J. Dawidentowas.

Wiſſemes gubernas waldes wejalais padom- neeks, iſhtens waltispadomneeks, Adams Wiſentjewiſchš Žuſchewiſchš 23. janvārī nomiris.

Rīgas birſchās komiteja iſſino ſawā laſtraſtā, ka uš paſes likuma 37. art. pamata wiſeem tirgotaju ſchli- ras lozeleem ſawas tirgotaju ſihmes (pa 50 rbl. 20 rbl.) jauſrahda lihds 15. februarim poližijai deht eeraſtiſchanas paſu grahmatainas.

Sinibu komiſija ſawā 22. janwara ſehde apſtatija preefsch gada pahrtitā ſaſtahdſchanas ſawu mantas ſah- wolli. Tas apmechram ſchahds: Atlikums no 1897. gada — 2775 rbl. (kapeiſas neminam), gada laiſā eenažis beedru naudas 183 rbl., procenti 105 rbl. — tā tad kopā ap 3040 rbl. Iſdewumi jehluſchees žaur rakſtu krahtumu iſdoſcham un wehl daſcham žitām wajabſibam, tā ka uš nahloſchu gadu paleel laiſā 2481 rbl. Studentu ſtipendiju ſapiala eewahſis pagahjuſchā gada žaur atpirtſchanos — jaungada wiſitem 3086 rbl., žaur atnakaſcham — 755 rbl., dahwinajumu — 100 rbl. Studenti un korporazijas pabalſitās ar 3410 rbleem. Preefsch rakſtneezības ſonda komiſija ſalaſjuſe 68 rbl. un wehl 7 rbl. (bej jaungada wiſiſchu naudas), preefsch Kurjemes koninu wehſtures godalgas winaš ſinaſchana atronas 200 rbl., preefsch wiſ- pahrigas Latweeſchu wehſtures apmechram lahdi 115 rbl. ſahdā nauda un 1 iſlaiduma premiju bifele. Gada beidās komiſija beedru bijis 125, no kureem ſawu gada naudu ſamaſajufchi 99 un 4 maſka titai par nahloſchu gadu, tā tad 22 naw maſhajufchi un eekſtatami par tab- deem, taš no Sinibu komiſijas iſtahdjuſchees. Nolehma ari atjaunot Berhholza premiju par ſaratſtamo Kurjemes koninu wehſturi (premija notežis 1900. g. janw. 1. d.), un ruhpetees, ka eegahdatā literaturas ſonda grah- mata titu eewetota beedribas telpās wiſeem pee-ejamā weeta.

Derigu grahmata nodata ſawā 22. janwara ſehde apſtatija iſgahjuſchā gada kaſes ſaſtahwu. Pawiſam eememis un iſbois 4093 rubli ar kapeiſam. No teem eenažis par pahrdotām grahmata 747 rbl., no beedreem weizinatajeem — 2566 rbl., dahwinajumi — 60 rbl., no iſrihtojuma nowembra 7. deenā 238 rbl., par ſlubinaju- meem 32 rbl., procenti par 1898. gadu 8. rbl. 66 kap. un aſlitums no 1897. gada — 441 rbl. Iſdewumi ſchahdi: par drufas darbeem — 2301 rbl., honorari — 499 rbl., paſta iſdewumi un ſihtumi — 472 rbl., iſrihtojuma iſdewumi — 228 rbl., par liſchajam — 57 rbl., ſlubinajumeem — 14 rbl., diwi eegahdati ſkapji — 120 rbl., atnakaſais parads Rīgas Latweeſchu beedribai — 280 rbl. (kapeiſas pee leela'am ſumam ſche neminam). Kaſe atkeel uš nahloſchu gadu 120 rbl. 38 kap. Nodatas mantas ſahwolliſ buhtu 9367 rbl. wehrtiba un proti: noliktamā grahmataš par 4600 rubreem, grahmataš pee tirgotajeem 2800 rbl., grahmataš pee iſplatiſtajeem — 1197 rbl., liſchējās — 800 rbl. un 2 ſtapji 120 rbl. Tee wehl japeſihme, ka daſchi pehdejee apgahdajumi wehl naw nowehrteti, bet ari uš wimeem iſdotas ſumas naw peekſtatitās pee iſdewumeem. Tahtal preefschneeks ſinoja, ka Sinibu komiſija iſdarijuſe pee jaunſahtadama Nodatas ſahrtības rulkā daſchus pahrgroſſijumu un tee ir: Nodalai jaeeneedš ſawš gada pahſtās beedribas preefschneezibai ne wiš lihds 20 bet lihds 15. janwarim. (Schis ter- minſch jau ſen pahrtapjis un naw wehl paredšams, ka Nodalai iſdoſees ſawu gada pahrtatu galigi ſaſtahdit.) Rahts otrs pahrgroſſijums noſala, ka Nodalas kaſeeris pee ſemis war turet titai 200 rbl. un titlihdſi kaš par ſcho ſumu eenažis wairat, taš janogulda beedribas wirſtafē. — Tahtal wehl weenojās peeparuret weizinataju iſſlubi- naſcham amiſchu redakcijas datā un nolehma ari iſlaſti drufatus abonentu uſajinajumus. — Jr. Alberts aſuh- tijis Nodalai 11 rbl. leelu dahwinajumu, kaš atliuſchi Jehſis no ſahda tur dezbembra mehneſi notureta jautajumu wakarā. Pehdigi wehl preefschneeks teižās dabujis ſinat,

la arī Vidzemes kredītbēdriba nodomājušē pabalstīt No-
datu ar labdu leelatu naudas sumu, bet Nodakai vajagot
griešties pirmā pēc tās ar rakstīgu luhgumu debi pabalsta
un motīvet preešč labda semišča mehēka, vaj darba
išdoščanas tai šči pabalsta vajadšigs. Nolehma šchabdu
rakstu minetai eestahēdi eestūhtit.

Treščās Latweešču deenas awiſes liktenis.
Nesen weetejee laikraſti ſinoja, ka nodomāts iſdot treščo
Latweešču deenas awiſi — „Riģas Tirdzniecības un Ru-
pniecības Awiſes“ („Рижская Торгово-Промышленная
Ведомости“), par kuru redaktoru buhščot grad. stud.
theol. W. Blutte un par iſdewejeem Kalniņš un Deuſch-
manis („Austra“ iſdeweji). Tagad nu, ka „Приба-
тійский Аукторъ“ ſino, preešč wirswalde Kalniņam un
Deuſchmanim pawehſtijuſe, ka wīnu luhgums, lai teem
atkauj iſdot jaunu deenas laikraſti „Riģas Tirdzniecības
un Ruپniecības Awiſes“, atraidīts.

Riģas Latweešču teatri iſrahēdis: treščdeen,
27. janvārī: Denerija un Šhila Bernes joku lugu „Be-
tojumš ap ſemeš lobi 80 deenas ar preeščſpehli: „deriba
uſ miljonu“; peestdeen, 29. janvārī atſahētos to pašču lugu.

Riģas pilſehatas teatri iſrahēdis: treščdeen, 27. jan-
vārī: Riģarda Wagnera operu „Tannhāuſer und der
Sāngertrief auf Wartburg“; zeturddeen, 28. janvārī: ſtatu
lugu „Der Fall Clemenceau“.

Baltijas elektrotehniskās fabrikās ſaberdrība
„Union“, tā no tizamas puſes dširdams, uſnehmuſes Doma
baņnizā eeriſhot elektriftrū apgaifmoſchānu. Apgaifmoſchāna
tiſſhot pilnigi eeriſkota wiſoš tā ſauktos trona lukturōs
un arī baņnizās lampās tiſſhot pahērtaiſtās elektriflās ap-
gaifmoſchānās wajadšibām. Lihgums jau eſot noſehēts
un pēc minētā darba ſchinis deenas eestahēshot ſtrabat.
Tā tad no Riģas leelakām baņnizām Doma baņnizā buhš
pirmā, kura dabuſš jauko apgaifmoſchānu. Zereſim, ka
arī zitas ſehējeenes baņnizu draudſes ſekos ſchim derigajām
paraugām!

Trihs paſuduſchi lahtſchi!! Kaħds „Dūna-
Btg.“ ſinotajš iſubtiijš pagahjuſcha gada 19. dežembri
no Wologdas pa aħto wiſgeenu uſ Riģu diwus ſubtiijumuš.
Pirmajā ſaini atraduſchās trihs melnās un otrā diwās
pelelās lahtſchu aħdas; taħlak pirmajā ſaini atraduſchēš
trihs lahtſchu galwas kauſi, otrā ſehči lahtſcha ſchinki un
aſtonās lahtſchu ſeinās. Sem laħtejeem apſtaħleem ſub-
tiijumam wajadšejš 4 deenas peenahkt Riģā, bet pagah-
juſchās jau 30 deenas un iſſubtiite preeſchmeti ne-eſot wehł
Riģā. Dēlſſzeta eereħdnis iſſaidrojšs, ka minete lahtſchi
laikam buhščot paſuduſchi.

Lauzenees ſargajatees! Kaħdas deenas atpatał
laħdai lauzeneejē žaur žāru leħtizibu un pilſehatš nepa-
ſiſchānu bija jāpeedšihwo ſchahds joks: Kaħdu deenu, ta
labi pawehlu noſtaigajuſe lihds „Dūna-Btg.“ redakcijai,
tur apſtatijuſes tur iſliktoš ſludinajumuš. Statotees ſlu-
dinajumuš, tai peestdees jaunš glauņš žilwek ar brilleem
un peedahwajš tai weetu Sārlandaugawā. Lauzenee,
pahjuſe Riģā wehł tīkai doſchās deenas, preečajuſes, ka jau
tił drihš atradees deeneſt. Jaunſtungs p:enehmis ſuhr-
mani, eestahēſchēem un laibuchi pa Ganību dambi un
Sārlandaugawu. Drautjuſchi kramam un ſchleħſam, ka-
meħr labi ſatumuſš. Lauzenee paluſe nemeeriga un
weenmeħr eejautajuſes waj wehł taħtu, uſ to jaunſun-
dhiſch rahējiis weenmeħr no weena laterna uſ otra, teił-
dams ka lihds tai ugunij. Drauzot ſchis weenmeħr ſta-
hiijš, žit tai buhščot weegla dšihwe, weku maſgajot pate
madama u. t. t. Weidšot tomeħr jaunawa ſaħtuſe manit,
ka noteel kraħſchāna. Tilihds tee pahrautjuſchi žaur mui-
nizās dšelſzeta tiliſtaſchu, uſ Dunteš muſchās eelas, ta
iſleħtuſe no rateem un peeweenojuſes laħdam garam ejo-
ſcham ſtraħdneeſchu pulſinām. Jaunſtungs ar „brilleem“
gan wehł gribejiš dabut to ſawos ratōš, bet tad tas naw
iſdewees, tad brauziš ſmeedamees taħlak. Neisprotams
joks

Kabatas ſahēſibas uſ dšelſzeteem, wiſzeeneem
peenahkt un atejoj, atkal pilnā ſehēā, ka „Riģ. Kundſch.“
rakſta. Minētā awiſe ſin paſtaħſtit ſeloſcho notikumū:
Schiniš deenas wakarā laħda lunde no Wolmeeras peenahluſe
ar dšelſzeta wiſgeenu Riģā. Iſſahjuſe no wagona, ta ap-
ſtatijuſes peħ nesejo, tad jau drihš ween to ap-
ſtaħjuſchi wairak žilweki, priwari neſeji, un peedahwajuſchi
tai ſawus palapojumus, to minētā lunde arī peenehmuse.
Bet peħ maſ minutem, lihds ta notikuſe lihds bagaſchās
iſdoſchānās weetai, wīnos naudas maſš jau bijš pagalam.
Nadomajot, ta ſchēe laudis iſleetojuſchi paſiħtamo lihdsli,
maħliģu draħſnu, lai labaki waretu iſdarit ſahēſibu.
Awise peebiliš, ta ſchahdus ſchahbigus ſubjektus, turi iſdo-
das par priwateem neſejeem, ja toš arī pawiſam newar
aiſraidit prom, taſchu newajadſetu laiſt uſ perona un kaut
teem tur publiķai uſmahētees.

Iſchetri ſargi, tomeħr apſog. Nakti, no 24.
uſ 25. janvārī Berga baſarā iſlaupita atſleħdneeka un
wiſka leħjeja ſenſka ſga darbniza. Krampetaji iſlaup-
ſchi darbnizās durwiš un iſſagajuſchi, apmeħram par 30
rubleem daſchadās mantas, lai ſtruhwiſtiķus, weſerus un
žitus tam lihdsiģus daitus. Un baſaram it iſchetri naktšfargi!

Iſbrukums. Maſlawas žēā 10. werſtā no Riģas
neſen laħdam Raikalaſneekam uſbrutuſchi wakarā iſchetri
tehwiņi, kuri to norahwuſchi gar ſemi, atnehmuſchi wīnam
peezus rubliuš naudas, ſahbatuš, žepuri un žitas draħnas
un aiſbeħguſchi tad ar laupijumu Jumpravmuſchās
ſmilſchi kalāds. Uſlaupitaiš eegreeſes pēc laħdas mahjās
iħpaſchneela Žina ſga, kuſch tam aiſdewiš wajagšigs ap-
geħba gabaluš, lai waretu tiłt mahjās.

Notiſis. Nakti no pagahjuſchās peektdeenas uſ
ſeħdeenu uſ Želgawas ſchōſejās noſiſt laħds Riģas meef-
neekš. Melaimiģais, žit ſinams, laikam ſanahziš hildā ar
laħdeem negeħteem, jo garam brauzeji to atraduſchi grabni
gutam ſem rateem, tur taš ar wiſu wejumu eefweeſtš.
Daſchās perſonās eſot apjeetinatās.

Sahēſibas uſeſchāna. 19. janvārī wakarā
Geſchriģas 1. poliģijas eejitna kanžleģā eeradās Wiſſemēs
muſchneekš ſon Rukteſchels un ſinoja, ka wīnſch reſtoranā
„Kontinental“, ſtaħru eelā Nr. 9, aiſmiriſš naudas
mału ar 285 rbl. naudas, kuru laħds peefawinajees. No-
dadaš uſtrauģš Stantschikš, kuſch ſcho leetu iſmeħleja,

naudas maſu atradā nama ſehēā ſem atejas weetas ſtur-
ſtena un par wainigu atſinās laħds ſcha weikala ap-
kałpotajš.

Ruģneeziba.

Sinas par Latweešču Ruģeem. Jupiter,
kapt. Riēlš, 10. dež. Riģu aſtaħdamā, 12. janvārī eegah-
Meħilē. Jakob, kapt. K. Behrſinſch, 4. dež. no Barry
iſbraudams, 20. janm. eegahjiš Riģabonā. Jadwiga, kapt.
Kraukle, 13. janm. bijšs gatawš iſeet no Trapani, Italiģā,
uſ Gothenburgu. Austrums, kapt. V. Bauerš, 21. janm.
dewees žēā no Grantonāš uſ Rio Grande do Sul, Bra-
zilģā. Leambit, kapt. Weſſelš, 15. janvārī iſgahjiš no
Nemportāš uſ Lagumu de Terminos. Adams, kapt. See-
tiņſch, no Calmarāš iſeēdamš, 18. janm. nonahziš Hulle.
Linda Morgenroden, kapt. Laſſe, 10. janm. iſgahjiš no
Berbiģes uſ Londonu. (B. W.)

No aħrſemem.

Wahģija. Wahģu keiſars Wiłums II. pa paradu-
mam arī ſchogad pēc Brandenburgas provinģes landtaga
goda maltiies turejiš garaku runu. Wiſpirmš taš iſſaidro,
ka Hohenzollernu žiłtš waldineeki arween ſajutuſchi, ka
teem par ſawu waldbu reiģ peenahſchotees dot atbildibu
debeſu Waldneekam. Kad ta ſentſchi atſahjuſchi koſcho
Franku ſemi Mainz upēš leģā un atmahluſchi uſ Branden-
burgu, kura toreiš bijuſe koti nemihliģa, meſcha ſeme, tad
taš notiziš tīkai tapeħ, ka tee bijuſchi pahleezinatā,
ka teem ſchēe jāiſpilda uſdewumuš, kaš teem uſliktš no
augſchēneš. Paſlawejšs Brandenburgas duħſchigos ap-
dšihwotajuš, keiſars peemineja ſawu zelojumu uſ ſweħte
ſemi un peehimeja, ka dšimtenē, Brandenburgā taſchu
eſot jaukałi, netruħſtot wiſ ka austrumōš meſchu un uħdenš.
Weħ Wahģu walſiš dibinaſchānās un pahrdšihwota Wahģu-
Frantſchu kara Moltte reiģ teiģiš, ka taš labpraħt wehł
noſtatitoš Wahģu walſiš oĵola augſchānā. Schim „oĵolam“
eſot droſcha gaita preeſchā, jo taš atrodotees kreerno
Martas (Brandenburgas) apdšihwotaju ſinā. Schis oĵolš
eſot iſturejiš daſchu bahģu weħtu un jau daudreiſ bijšs
pēc beiſchānās, tomeħr ta želms un atwaseš, kaš eestah-
ditaš Martas ſmiltiš, iſtureſhot ar Deena ſinu lihds
muſchibāi. Schodeen keiſars no jauna apneometees wiſu
darit, kaš ween buħtu eeſpeħjāmš, lai Wahģu walſiš oĵolš
tiķtu ſargatš, nederiģos ſaruš taš nogreeſſhot, ka laħs
dabģineekš to mehđot darit, toš kuſtonuš (Ziere), kaš ta
ſatnes gribot apgrauſt, keiſars iſdeldeſhot. Tad oĵolš
ſpeħģigi — koſchi attriſtiſchotees un wina preeſchā ſtaħ-
weſhot (ſargengelis) Wahģu Mikeliš, roku peeliģiš pēc
ſobina. Nodroſchinatš eſot meers, kaš ſtaħwot aiſ Wahģu
Mikela waitroģa un ſobina. Eſot ſwarģiš, koſchš uſdewumuš
gahđat par meeru preeſch wiſam tautam, bet kameħr žil-
wezi pahrwaldot neatpuiſiš launumuš, tiķmeħr nemiteſchotees
kaſch, eenaids un neſatģiziba, tiķmeħr weens žilwekš meh-
ģinaſhot otru apſpeeſt un peekraħpt. Taħds patš
eſot arī krumš pēc daſchadām tautam. Tapeħ tad wiſ-
maģ Germani (Wahģi) mehģinaſhot kopā turetees ka žēetš
kola gabals. Pēc ſchās bronģa klintš, pēc Wahģu tautas,
tiķlak Eropā, ka arī taħtu par juħram lai ſaſchkiſtot
katrs meeru apbraudōchš juħras wiłiņš.

Wahģu reichſtagā — tautas weetneeku namā tagade-
jaiš preſidentš un wizepreſidenti koti žeeſchi uſmana uſ
katru aſalu wārdū no treiģš puſes partijām un tuħliņ
aupriņ tautas weetneekuš, kaš tahdejadi apģehlojas, kameħr
miniſtri par apwatnoſchānam iſeet ſweitā. No tautabe-
driſtās partijas puſes tapeħ ſchēlojas par runas briħwi-
baš apdraudeſchānu, agraklaiš konſerwatiwōš preſidentš
ſon Keizeģiſš ſawā laiķā iſturejees bewarteģiſtakt un
laħwiš laħram iſſajit ſawas domas. Poſiħtamaiš ſlawe-
naiš profesors Schmollers dabujiš augſtaku ordeni „pour
le merito“ (par nopelneem), proti, taš no Prūſchu ſinatnu
akademijas žiģis eewehletš un no keiſara apſtiģinatōš par
ta orķena brūneekuſ Wiſmarka weetā. Uſ ſcho atģadijumu
atſahſtotees daſchās awiſes jau ſpreeda, ka warbuht atkal
tiſſhot uſſahētos mehrenatš, ſemakām ſchirām draudšigakš
„kurš“, jo neſen wehł Schmollers reiģ ar Delbritu un
Wagneri tita no Stumma un arī oģiģioſām lapam ſewiſchli
uſ grauda nemitš, to ruħpes par tautas labliħģibu ſaliħ-
dſinatōš ar tautabeedriſtās partijas ženteeneem. Tomeħr
keiſara peħdeģā runa, kur peemineģš par kuſtonu iſniħģina-
ſchānu, taš apbraudot Wahģu walſiš oĵola ſatnes (ſchē
aģim redģot domati tautabeedriſtee) ſchahdas domas iſģai-
ſina. Naw to ſchahbitees, ka Stumma politiķa tiķš pē-
patureta arī turpam.

Auſtrija. Rā rahdas, tad graģam Lunam taſchu
bail, peħ reichſtaga atlaiſchānās uſſahkt pilnigi patwarigi
waldbit uſ 14. paragrafa pamata, taš labpraħt griđetu at-
bildibu par ſaweem darbeem nowelt uſ wiſam labās puſes
partijām. Schini noluhģā taš noturejiš 1. februari
arī reichſtaga labās puſes loģeku ſehđi, kura taš iſſaidro-
jiš, ka leetot wiſu leelato ſwaru uſ to, ka wiſ labās puſes
loģekti turotees žeeſchi kopā. Waldiba dodot žeeſchu apſo-
lijumu, ka ta arī pa ſorplaiķu, kameħr parlamentš atlaiſiš
mahjās neiſdoſhot neweena preeſchrakſta un nenofleģģhot
neħadus lihģumuš beſ labās puſes partiju eewehletas
delegacijās ſinās. Tapeħ taš wehlotees, lai ſchi partijas
delegacija paſtaħwiģi noturetu ſehđes. Preliķumiga taħda
riħſchōnāds tomeħr ir un paleeł, iſnahkt taſchu tā ka tā,
ka waldiba nepraſa padomu wiſam parlamentam, bet tīkai
weenas partijas komiģjai, uſ kuru tai laiſni patiſchāna
ſutetees. Wahģu awiſes mineto graģa Luna poliģiģiſch
oſfina ar „walſiš labliħģibas komitejas“ eeriſchōchānu
Frantſchu reuoluzijās laiķā. Zeeta žaur to nepaleetot
labala, ka ſchoreiſ walſiš pamata liķumu gaſheji ne-eſot
eełarſuſchi barweſchi, bet ſmalģ graģu lunge. Taħdā laħrtā
jaiſhāuda Wahģeem wiſš, to ſaweenotaiš Slahwu, Iſcheku-
Polu-Slowenu wairumuš par teem noſpreeſch. Waſleet pa-
lihdsibas nu teem nahš no Italeeſchēem, kaš arī preeſch-
juſchēes obſtrukcijai pret Luna politiķu. Tuns jau arī at-
ſiħt, ka ilģaku laiku nebuħſhot eeſpeħjāmš beſ parlamenta
waldbit — bet kad atkal ſaſauſhot parlamentu, taš atka-
raſchotees no tam, waj kreiģās puſes tautas weetneeki
buhshot ar meeru iſliħģt ar labo puſi. Tā ka nu naw
domajāmš, ka Wahģi ar labu praħtu iſſaidros, ka tee pa-

dođas wiſam, to par teem noſpreeſch Iſcheki-Poli, tad
zeriba uſ iſliħģſchānu ſinams piinģi beſ pamata. — Rā
tagad ſino, tad Trieſtā no ratu brauzejeem ſabraukta wiſ ne-eſot
trona prinģeja Stefanija, bet laħda tāš galma doma.

Frantģija. Dipļiſ un Lebrē nehmuſchi 2. februari
dalibu pēc eejeltāš rewiģiģas komiģģiģas ſehđes. Abi miniſtri
apņemas liſt wehł iſdarit papildu iſmeħleſchānu (beħt laſa-
ģiģas teefas kriminal-nodatas riħſchōnāds), lihdsſchineģā
eſot nepilniga, to newarot wehł iſſludināt — kad buhščot
iſdaritiš papildu iſmeħleģumuš, tad tiķſhot iſſludinatas aktiš,
kaš uſ iſmeħleſchānu atteeģos. Kaſaģiģas teefas kriminal-
nodata iſklaufſchānuſe no jauna rokakſtu leetpateģuš.
Renē de Borepērs tagad ſawā organā „Echo de Paris“
apſuhđi it ſewiſchli kaſaģiģas teefas general-prokuroru Manō,
kaš eſot wiſu iſmeħleſchānu tā wadiģiš, ka lai Dreifuſſ
tiķtu noſtahđiſt par newainigu. Kaħds ſlepeno akta gabals,
kaš bijšs nodots kriminal-nodalai, jau otrā deenā bijšs
ſinams laħdas treſſabeedribas oģiģielam agentam (?). Bore-
pēram ſchis apſtaħliš žiģiš pawehliſtiš no 2 oģģereem, kaš
gatawi leetu apleezinat. Un wiſas ſchahdas beſpraħtibas
Frantſchu laħtaji tiģ! Teeſcham ſchahda tauta ir gatawa
preeſch kaut laħda jauna diktorata, kaš to ſin waldbit
dšelſu groſcheem. Rā tagad ſino, tad prinģiš Wiłtors Na-
poleonš eſot ſababujiš prahwuš naudas lihdsjeķtuš, laħdus
25 miļjonuš frantkuš, kuruš taš iſdewiģā briħti ar ſelmem
waretu iſſleetot. 12 miļjonuš tam eſot dahwajuſchās trihs
fundješ, kaš appreeģetas ar ſwarģeem bonapartiſtu herģo-
ģeem un kſajeem. Scho fundſchu mahjās iſ bogatas
Schihdu žiłtš un laħra no tam mantojuſe 40 miļjonuš.
Tahdejadi tāš noſpreeđuſchās deſmito teeku no ſawās
mantas upuret, lai prinģiš Wiłtors tiķtu par keiſaru. Prin-
ģiſcham Wiłtoram ſchimbrichſcham peħ daſchām ſinam eſot
wairak zeribu neka ta ſahģuſcham Orleans herģoģam,
kuſch bijšs tił neapdomiģš, iſſaidrot, ka taš pabalſitu
Schihdu pretineekuš. Un bogatee Schihdi neſchēģliģi eebei-
diti no tagadeģiās ſihwās antiſemituſtiķiſas nu labpraħt
peeſleetoš printſcham Wiłtoram, kuſch iſſaidrojšs, ka taš
weenlihdsiģi ruħpetos par wiſeem Frantſchu pilſoneem,
laħdas tautibas tee arī nebuħtu. Orleans herģoģš nu
gan daubš bagataſ par prinģi Wiłtoru, bet taš mantojiš
poſiħtamo Orleans žiłtš ſkopumu un ne labpraħt to upu-
retu, lai arī žaur to buħtu zeriba panahkt troni. Bet
printſcha Wiłtora iſſaidrojumuš, ka taš Schihdus tāpat
ſargatu ka žitus Frantſchu pilſonuš nu tam pēc tautas
ne-eeneſiš ſimpatijas un tahdejadi war tomeħr notikt, ka
abu trona meletaju eeſpaids taiſni iſliħģſinās, weenam
buhš pretim leela tautas daka, otram waldōſcho un bogato
ſchķiru wairumuš. Un ſchis apſtaħliš ir paſtaħwoſchās
republicas waldibaš laime, žaur to arī warbuht tił iſſaid-
rojāmš, ka waldiba nemaj ſewiſchli ne-eewehro trona melle-
taju peekriteju riħſchōnāos.

Angliģa. Imperialiģiſms, leelmaniſtā politiķa, pa-
ſaules waldibaš ſabre, ſagrabbiš Angliģā tiķlak waldōſcho
konſerwatiwio, tā arī liberalo partiju. Miruſchā Gladſtona
mantiba, neiſſchķirtaiš „Home rule“ — Žru paſchwaldibaš
joutajumuš no tagadeģeem liberaleem teel meſta kraħmu ka-
bari, tagadeģee Angli negriģ wiſ žiteem dot weenadās
žilweku teefibas, bet tee griģ waldbit, apſpeeſt žitas tautas.
Kaees warbuht gatū deſmiti, kameħr Angliģā atkal raſeš
daudſmaģ taiſnakaš juħtas. Tagadeģā liberalās partijas
wairuma domas iſteģa Londonā liberalo ſluħā 2. februari
ſerš Hartleģš Foulereš, agrak miniſtriš Gladſtona un Roſ-
beri miniſtrijā. Serš Foulereš iſſaidroģa, lorda Hartura
atkaħpſchardš no liberalās partijas waldibaš apaſchnamā
biģuſe no ta puſes newelliķiba. Dšchona Worleģa naidiģā
iſturechānās pret tagadeģiās waldibaš politiķu aħreģoš jautā-
jumōš eſot pilnigi noſodama. Rā derigaklaiš liberalo
wadoniš turpam eſot ja-aiſiħt Kampbellš-Bannermanš.
Liberalā partija eſot ſawā laiķā neſuſe leelus upurus
Žreem par labu — tāš beedroſchānās ar Žreem eſot tagad
galā un nelad wairš neaģaunōſchotees. „Home rule“ — Žru
paſchwaldiba nekad neiſiģhot atkauta, ka ja warbuht wiģa
Angliģa un Skotija to wehletos, kaš ne-eſot domajāmš.
Serš Kampbellš-Bannermanš nu gan naw nelahds ideals
partijas wadoniš, bet ka rahdas, tad liberalee tagad koti
nabagi ar eewehroģameem ſpeħseem. Kampbellam tagad 63
gadi un taš koti bagatš žilwekš, kaš ſinams pēc partijas
wadona no ſwara. Serš Kampbellš pahrwaldija liberalā
miniſtrijā kara buhſchānās lihds 1895. gadam, tad gaſchš
liberalā miniſtrija žaur to, ka apaſchnamš weeneħma ar ne-
leeku balſu wairumu, laħdu konſerwatiwio propoģģiju par
beħduħmu pulwera eewehſchānu. Ka kara miniſtriš ſerš
Kampbellš eſot iſrahēdiģš ſamanu un iſweģizibu. Kad taš
uſneħma miniſtriju, tad wehł karala nama loģekliš, Rem-
bridiſchās herģoģš bija kara ſpeħka wirskomandantš un ſubģ-
ģiģiģi neħahwa eewest it nelahdus nepezeģeſchamuš pahela-
bojumumuš. Seram Kampbellam peekrita nepateģiģā loma,
mineto weģo lunge, kaš 40 gaduš bijšs armijas wadoniš,
no tam pahleezinat, ka eſot laiķš, tam baudił ſlaweni iſ-
pelnito atduſu un atſtaħt armijas wirswadoniģu. Taħdā
laħrtā tad Rembridiſchās herģoģa peħznahģeš lordš Lan-
danuš wareja tuħliņ aħtrumā eewest weſelu rindu ſwarģigu
reformu. Serš Kampbellš arī eewediš Wulſiſchās kara
arĿenalā 8 ſtundu darba deenu, par to tam no konſerwa-
tiwās puſes ſiģri uſbruta. Arī daſchās kara luge buħwe-
tawās taš wiſmaģ laħdai ſtraħdneekuſ dakał pamasiģiģi
darba deenu uſ 8 ſtundam. Žaur ſchahdu ſera Kampbella
riħģibu pamudinati, diwi gaduš atpałak ar Londonāš ma-
ſchinu buħwetawu ſtraħdneeki uſlahđija pageħrejumu, lai
darba laiķš tiķtu ſaiħſinatš uſ 8 ſtundam, bet tōš pageħ-
reģumuš netika no darba dewejeem eewehroteš. Serš Kamp-
bellš naw deestin laħds runataģiš, beehchi pat pa druſki
ſtomas, bet taš allaģ arī war runat koti pahleezinoſchi.
Žru partija tam ſtaħw labweħliģi pretim, tā ka taš
1884.—85 gahđš buħdamš Žru walſiš ſekretareš palģiģi
Žreem labā peeminaģ.

Spanģija. Kaħda Spaneeſchu awiſe paſtaħſta, ka
pa Spaneeſchu-Amerikanu kara laiku Amerikanu waldiba
pabalſtijuſe Anglu awiſes ar laħdeem 3 miļjoneem dolaru.
Nauda gan neikuſe taiſni maħtata iſdeweģeem waj reba-
tooreem — Anglu iſdeweģi pahrał leņni un paſchpſiniģi, lai
peeneemtu ſulukuš, bet Amerikanu waldiba apghahjuſe
Anglu awiſes itdeenas ar kara depeſchām par paleħtinatu
ženu. Proti katris telegramas wārdš no Amerikas maħģā
ap 85 lapeikam un gandrīſ laħra leela ka Anglu awiſe

nefese ideenas Amerikas telegramas 5-6000 wāhrdu garas. Bet to tešu telegramas bijušas wišas Spānešchū naibigā garā fastābbitas un tabdejadi tituse Anglu tauta pašahwigi saribota pret Spāniju. Šchimbrihšchā Amerikāni tāsot tahdu pašchū siki pret Wahjiju: ideenas Anglijā nodrukā garas telegramas Filipinu jautajumā, kur wišadi ušbruht Wahjeem, ta tee mehginot slepus pabalstīt dumpineelūs, isturotees loti nelaiņi pret Amerikānu kara kugeem, negribot pektaut, ta Filipinu salas pahreetu Amerikānu lhpāschumā.

Amerika. Amerikānu prezidents Mat-Rinkejs ešot pehdejā laikā glušchi klīms aīs nerwu ušbudinajuma. Sewišchi tam krentot šrdi, ta senāis negrib lahgā ee-eeet uš wina Amerikānu waras isplatišchānos politiku. Kā šrd, tad senatā ešot wirwairat žeribas schahbai Sulliwana rešolūcijai (špreedumam): „Meera lihguma apstiprināschāna ar Spāniju wehl nedrihst Amerikānu waldbihu šaišit pee fewišchās koloniju politikās. Tapat nepastahw nodoms, kawet Filipinu pašahwīgās waldbības eestābdišchānu tih- lhdē ta no tās žerami labi panahwumi.“ Senatā runāja Klās walšs senators Kaulins fewišchi šrdigi pret Filipinu paturešchānu. Pinigi peetešot, ja Amerikāni paturot lahdu kara ošu un ušmotees apšardšihu par šalam, lai tās nepāemtu neweena žita walšs.

Kreta. Kretā no 4.-6. februārim notiks tautas weetneeku wehleschānas; 15. februāri weetneeki tiks ešaufiti. Lai waretu atbalstīt křistito apgabalus no muhamedānu widuščheem, tad šala eedālitā 20 lauku un 3 pilsehtu wehleschānas ežirtnās. Katris no pilsehtu ežirtnēem, tur křistito famehrā maš, eewehl 6 křistitus weetneekūs, pee tam Randija 28 muhamedānu weetneekūs, Kaneja 12, Retimno 10. Lauku ežirtni wehlē katris pa 6 weetneekēm, tā ka pawišam imahltu Kretas tautas weetneeku šapulžē 138 křistitu un 50 muhamedānu weetneeki.

Australija. Melbernē šanahwuschī wišī Australijas koloniju ministru preeščhneeki uš konserenži, lai apšpreestu Australijas šopejas darischānas. Ešot panahwta pilnīga weenošchānās šwarīgā jautajumā: Australijas kolonijas noslehdž šarā šarā šabeedrihu, ta la pret ašreenti tas buhtu wišās šaimneezisčās, fewišchi mitas jautajumās it la weena walšs.

Ceesfleetu nodata.

Schaufmiga nogalināschāna. Išgahjuščā gada pirmajās leedeenās šwehtās bija atmahwuschī weešotees pee Křišchinas eelā Nr. 2 dšhwojofschā Bedunewiščā wina pašh- štāmi Wāšlewisčis, Silwestris un Stanislāws Žurģelewiščis, Romanowisčis, Kriwjanš, Subotisčis un Rimschā. Ap pulst. 6 pehž pudēnas wišas šchis šeršonas išgahja šehdā atwehšinatees, pee tam Silwestris Žurģelewiščis un Wāš- lewisčis noschānās pee Budenewiščā šaimina, šarā Ander- šona dšhwoškā šem pašchā loga. To eeraudšijis, Ander- šons peggahja pee wineem šahb un paluhdšis ašet šahbā nost no loga. Par atšildi Žurģelewiščis eespehra winam ar leetus šargu un Wāšlewisčis ar dubri gibmi. Turšahb abu beedri preešreha pee malkās šahhā pehž rungām. Bihdamees, la netihku pawišam peekauts, Andersonš pas- šeidšās noslehdžes šarā dšhwoškā. Tai pašchā ašumirli gabijās nahb pa šehdu lahdam žitam tās pašchās mahjās eedšhwošojam, Wutbenotam. Išširdis Andersona peeshimi, Wutbenošs ari no šarās pušes išreha pahmetumu, la tas ešot negehlīgi, nepeeklahhigi ušwehšes šem žitu logeem. Šastāituschēes par Wutbenola eejāuschānos, Bedunewiščā weeš tāižās tagad winam brukt wiršū. Wutbenošs reds- dēms, la lahgā nebušs, demās beht uš šawu dšhwoškā, bet atrādīs durwis aššlehdžas, šreha šahbā un mehgināja apšreht mahjai aptahrt. Bet te wina šarā Wāšlewisčis un Silwestris Žurģelewiščis un eespehra winam ar šarām rungām pa galwu. No šcheem šiteeneem Wutbenošs pa- křita. — Nu wina apšradhāja wišs šchis breešmonu pulks, gan ar rungām, gan ar keegelu gabaleem. Wišs tās notika leelā aštrumā un tad Wutbenola mahša Matrijena un šewa Charitina, ša ari žiti mahjās šahbīs nelaimigājam šeisčās palihgā, tad tās tihko wehl elpoja un islatā goru žekā uš šimniju. Šrahhdijās, la Wutbenolam bija šaragati wišs galwas šawš un šmadšenes. Šautti pee atšildības, augschminētee Bedunewiščā weeš, neweens par wainigu neatšinas. Tomehr tihpat eepreeščhēja ismekleschānā, la ari šch. g. 18. janvārī Riġās apgabaltēes šriminal-nobalās preeščhā apšuhdeto waina nenolešchāni peerahhdijās žaur leezineeku išteikumeem, šinemat tihai apšuhdeto Kriwjanu, pret kuru nelahdi peerahhdijumi netika ušrahhditi. Lahdejadi teesa, at- šihdama wišs pahrejos apšuhdētos par wainigeem, no- teesaja tos uš wišu šahrtas teesihu šaudēschānu un nošuh- tišchānu uš Sibiriiju pee špaidu darbeem uš 4 gadeem šatru. Kriwjanu atšainjoa.

Mahžitaja prahwa. Riġās apgabala teesā 22. februāri tika išteesata Beswaines mahžitaja Roberta Nunina prahwa, kurešch bija apšuhdēts uš šoda šif. 1572. panta pamata par lahdas pareištižigas šeršonas šalaula- šchānu ar šuterižigu. Apgabaltēesa leetu ismeklesuse, at- šina mahžitaju Robertu Nuninu par wainigu un nošpreeda to šodit ar 50 rbl. leetu nāudas šodu waj nesamalkāschānās gadi- jumā ar 5 deenam arešta.

Ihtropes (torgi).

Wairakšlischānā pahros:
Wentšpils, Kulbigas Weerteefneščū šapulžē
Kulbigā:
4. martā 1899. g.: Martīnam Bālinam peederigas „Šilu-Bālinu“ mahjās (48 defet. leelas, wehrt. 3200 rbl., šip. par. 3990 rbl.) — Kulbigas aprinki.
Varenam Egdarām šon Kleištam peederigas „Lībenu“ mahjās (22 def. leelas, wehrt. 2000 r., šip. par. 920 r.) — Šchwārdes pag., Kulbigas apr.
3. aprīlī 1899. g.: Ģeorgam Šelamanim peederigas „Šibu“ un „Luntubuhdu mahjās (99 defet. leelas, wehrt. 5200 r., šipet. par. 3400 rbl.) — Šarlanmūišchās pagāšā, Wentšpils apr.
Leodoram Šinemanam peederigas „Šlāstru“ mahjās (91. def. leelas, wehrt. 3500 rbl., šip. par. 5320 rbl.) — Dūndangas pag., Wentšpils apr.

No jaungada wīšitem wehl atpīrkuschēes:

Preeščh literatūras fonda eemāšaja: Pa weenam rublim: Klās Kreewin, Riġā, Š. Arājs, Luščhōšs Mahjeenā, E. Dreiman šhbe, Grāščhōš. — Š. Polks, Konewēšchā — 2 rbl. Kopā 5 rubli. „Mahjās Weeša“ redāžija.
Atturigu študentu štēndijām par labu un apāščhā minetai beedribai eemāšajuschī preeščh šhālischānas:
Šaur G. Freiberga šgu: Š. Sanders, mahžitajs Peterburgā — 2 rbl.; pa weenam rublim: A. Weidmans, štološtajs Peterburgā, E. Bredensfelds, abwofatš Peterburgā, Š. Šlumbads Peterburgā un Mah- wiščā, štološtajs Peterburgā. — G. Freibergs, Šarnaulē, Sibiriijā — 3 rbl. Kopā 9 rbl.
Šaur A. Kebane šgu: A. Kebans, preeģrečšs Peterburgā — 3 rbl.; pa weenam rublim: Š. Kebans, dreehneekš Riġā, A. Wihšinsch, eereenis Māškwā, Šlumbergu Māšis, elektrisšs Kronshtak. Kopā 6 r.
Šaur A. Šeidmana šgu: pa weenam rublim: A. Šreiman šhbe, M. Štibnūs, Eglin-Nābrās šhbe, Š. Pengerots, A. Šeidmans. — Kopā 5 rbl.
Šaur A. Šemara šgu, pa weenam rublim: Š. Šarups, Šigorin šhbe, A. Šemars. — Kopā 3 rbl. Šarupam 23 rubli.
Ar agrākem šopā šhbe šchim eemāšaji 37 rubli.
Atturības beedribās „Aufstis“ Preeščhneeziba.

Tirgus šinas.

Riġās labības tirgū pagahjuščā nedēla naw notikuse nelahda eewehrojama pahrogrošiba. Tirgus šinas, ženas nepahrogrošijuschās. Tas pats ari šalams par šinu tirdšneezibu. Ari tani wišs tapat pušlhdē pa weenam, šilai „šrona“ un tā šauttee „hof“-šini šilai dšhwoškā pē- prašiti. Pehž biršchās šomitejas šinam jubrās žekšch un šubra no leduš šwabadi, ta tad lūgneeziba wehl špešā. Ši Reweles telegrāšē, la tur eerasēes no Amerikas jau teeschāis twaitonis ar šulururu žeb maifu (Turku šweščheem). Šawada parahhdiba, la Šemel-Amerikāni neap- meerinas wehl ar to weena, la tee mahju šemšojem pašales labības tirgās leeti šonlurenti, bet šohb jau pat ir mahju pašchū eesšchēes tirgus appluhdinat ar šawu labību! Kā lo preeģigu šar šinot šurpeti to, la pehežā šilai notikuschī atšahdēti rēušu mitu išwēdumi iš- Šeepajas uš šapšadti (Deemwidus-Arīkā). Tā nešen Berenda twaiķa dšhramu išpāschneekš šurp aššūštijis 250 pušu rēušu mitu. Mahju mitu pižēti Deemwidus-Arīkā ešot uš šureni iššelojuuschī Šchibū. Lai wineem šimeš un pee širds eet dšhmetēs mašē! — Ari pašales galwēndš labības tirgēs naw manama nelahda eewehrojama pah- rogrošiba. Ženas šuras. Pašales labības lauku šahwōškis wišpahri ištī apmeerinošās. Deemšchē, la atšal iš Šeščhšreewijas par nah- loščhās rāščās žeribam šahb nahb šlitas šinas. Par žeribam uš rāščū šreewijā šijewas laukšaimneezisčās šabeedribās eegāns ištālas šohb dšhchigi. — Žeribas uš šemas labības rāščū ešot šohb mahjās. Ašrahdēti šarā wāšara un rēušs biļušchi par eemēšu, la šemas labības, fewišchi rēušu šijewas laukšaimneezisčās šabeedribās rāšnā ištēšis dāuš mašā nelā žiteem gāšēm. Šreewschū šamehrā ne-ēšot gan dāuš mašā ištēšis, bet šašuma deht šehdāna noskamešchēš, šapehž šweščhā dāuš apgabalds nepāšehjušchi ne šahbht. Keelus šau- dejumus labibai padarijušchi šahb, tā la leeti šawu gabari biļušchi ošrešis ja-apehji. Sewišchi šlita bešneega šema šazelot ari nošeta- nās dāušas, jo ne-ēšot paredšams, lahdu eespaidu dāris pawāšars, šuram, fewišchis preeščh šemas šweščheem peerihot ištāšchāna šoma. Tā la ari ištāšis nerāščās apgabalds ne-ēšot nelahdas žeribas uš dāuš maš apmeerinošchū rāščū jau ašis ta eemēša ween, ta no walšs preeščh šehlas eepirčā labiba, šlito žeti deht, šilai wehlu warēja žiti peggahata, tad šreewijai atšal ešot šahgatāwejšis uš šrubtu gabu laukšaimneezisčā šinā. Šeele dšhramneeki, eewehrojot waruhreje labības šrubtumu, jau tagad žehdētees labību uššreht, šamehr ta wehl šihumā. Laušaimneezisčās šabeedribās šairāšis šribdina šreewu šemneekš nepahdot labību šihumā, bet ari pats netiz, la wina bři- dīnājumeem buhš eewehrojamas šeelas, peeshimeedams, la meeglat ešot padomus dot nelā ištēšit. Tās nahbas no tam, la šreewu šemne- lam ešot pahral maš šapitala, šohb šawu šarā preži šilāt tad wehl širgū, šap perrāšijumi šahb wāšotees. — Šeeminedama Wina Māškwāšes šarā dāwmināto pāšūštijū rēušu preeščh šrubtumeem- tešēem nerāščās gubernās, „šow. W.“ greeščas ar šahšchem nošeta- neem wāhrdeem pee wišēem piššoneem. Dāišchōšs aprinčōš šehja nēmaš ne-ēšot uššehgē, tā la ne šilwekem ne šopeem ne-ēšot nelahdas uš- turas. Un tomehr dāwminājumu preeščh šrubtumeem ešot šohb šohb maš, šamehr 1891. gadā eedšhwošotajī preeģigi šeedsja šawu artawu preeščh šada peemēletem. Biļušchi dāšchadi apšahbli, šuri apjušina- jušchi šaušchū domas par šrubluma nošetnību. Bet nu, šour Wī- ašgūlto preeščhšhimi pāwudināti, eedšhwošotajī žaur lahbrāhtigēem dāwminājumeem waretu tuššohschūšis ištāhbt no šada, šala un šlūm- bam. — Tā la rāščā wehl šil šigi šahbama, tad dāuš šas war gro- šitees uš šabo puši, wīšamā wāšarāja war buht šaba.

Labības ženas Riġā šchimbrihšcham šchāhōš:
Wādš, šreewu, uš 120 mahjzinu pamata malkā 83-85 šap. pud., šuršemes rudi 82-84 šap. pud. Tenze: šingra.
Šweščh. 128-130 mahjzinu šmagi šreewu šweščh malkā 92-105 šap. pud., 125-128 mahjzinu šmagi šuršemes šweščh malkā 84-92 šap. pud. Tenze: šingra.
Šreechi, šehšlanščū, uš 100 mahjzinu pamata malkā 74-76 šap. pud.; šreewu malkā 67-75 šap. pud.; šuršemes 105 šhbi 114 mahj. šm. mēščhōšs 76-79 šap. pud. Tenze: rāšma.
Šufas. Labās gāišchās aušas malkā 75-85 šap. pud.; šchab- wetas aušas malkā 70-72 šap. pud.; šuršemes aušas malkā 75-82 šap. pud.; šaržinas un šiwinas šešjas aušas malkā 68-74 šap. pud. Tenze: rāšma.
Šinšehšlas. Štepiju šehšlas uš 87 1/2, šroj. pamata malkā 132-134 šap. pud.; parahšās šrahšā šehšlas malkā 126-130 šap. pud. Tenze: šingra.
Šinšehšlu eilas rāušchi, šchēeenes, malkā 90-92 šap. pud. šreewu šinšehšlu eilas rāušchi malkā 87-91 šap. pud.
Šanles pušu (šaulareeščhū) šehšlu rāušchimalkā 80 šap. pud. Širwi malkā 77-88 šap. pud.
Šupās malkā 74-76 šap. pud.
Šlijas šehš par — šap. pud.
Šanešes malkā 158-160 šap. pud.
Šanešaji malkā 55-62 šap. pud.
Šini. Šhiti labās šinās par R (eistū) un X R X (šale rīši) 35-36 rbl. širlawā; par Z K (šin) un X HD X (šeramas „šoferebant“) malkā 30-32 1/2, rbl. širlawā; par S P K (šuperior pišštroni) un S P HD malkā 25-26 rbl.; par P K (pišštroni) un F P HD (šmaltee pišššofere- bant) malkā — rbl. širlawā; par P W (pišššofere- banti) malkā 22-23 rbl. širlawā; par W (šrahš) un HD (šoferebant) 12-15 rbl. širlawā; par D (šreibanti) un L D malkā 13 rbl. širlawā un par D W (šreibantšrahš) un L D W 8-12 rbl. širlawā.

Wādrtiļas ženas Riġā:

šap.	šap.
Šweešs, mahjzinā	30-40
Šaldas šweešs, mahjz.	40-45
Šuhšas gata, pobā	240-260
Šehšchā gata, pobā	160-180
Šchāmetā aitas gata, mahjzinā	7-12
Šmaiga aitas gata, mahjzinā	7-12
Šela gata, mahjzinā	8-18
Šchāmetā šchēšchis, m.	20-22
Šchāw. špešis, mahjz.	18-20
Šahš, gabalā	40-80
Šreechū gata, mahjz.	15-20
Šhāšas, gabalā	50-70
Šahš, pahri	70
Šhēšs, gabalā	60-80
Šohšs, gabalā	130-180
Šahšūni, gabalā	200-300
Šehšs, pahrs	60-100
Šebni, gabalā	100-200
Šubeni, gabalā	100-200
Šaršupēti, pušrā	130-140
Šahš, pušrā	100
Šuršam, pušrā	80
Šahšs peens, šopā	7-8
Šehšs peens, šopā	13
Šupināšs peens, šopā	500-900
Štirnas, gabalā	45-50
Štahšs šrehjums, šopā	140
Šlas, šchōšā	4-5
Šhpošt, šopā	35-40
Šreus, šchubnās waj šeināts, mahjzinā	15
Šrešt, šopā	8-11
Šreechū pušraimi, šopā	6-10
Širni, šopā	6
Šalēti šigorimi, šopā	6
Šurš. šweščhū šhšdeleti milti, mahjzinā	4 1/2
Šuršū milti, pušrā	245
Šhōš, gārnija	20-40
Šahšs šrehjums, šopā	20-25
Šehšwenu ošas, šopā	8-9
Šehšs, šhōšā	7-8
Šchāmetā šengeš, 100	20-30
Šmaigas šengeš, 100	15
Šutini, weetees, šahlā	70-80
Šurš, šemeles, šahlā	—
„Šrešini“, šchāweiti, 100	20-30
„Šrešini“, šahlā	5-6
Šhšdālas (weetejas) miz.	9-12

Šeepāš.

Wādš uš 120 mahjzinu pamata malkā 81-85 šap. pud. Tenze: šingra.
Šweščh (pušri) malkā 80-105 šap. pud. Tenze: šingra.
Šweščh malkā 68-75 šap. pud. Tenze: šingra.
Šufas. Labās gāišchās aušas malkā 82-84 šap. pud.; šuršemes aušas malkā 73-83 šap. pud.; šuršlas, šaršewas, šešjas- šiwinas, šrlas, šijewas un šaržinas aušas malkā 72 šhbi 81 šap. pud. Melnāušas (15 šroj.) malkā 74-75 šap. pud. Tenze: šingra.
Šinšehšlas. 7 mehri šehšchū šehšlu malkā 127-128 1/2, šap.; 7 mehri šreewu šehšlu malkā 127-131 šap.; 7 mehri štepiju šehšlu malkā 133 1/2, šap.; 6 mehri šehšlu malkā — šap. Tenze: šingra.
Širši uš 100 mahj. pamata malkā 84-88 šap. pud.
Širwi malkā 78-85 šap. pud. Tenze: šingra.
Šanles pušu (šaulareeščhū) šehšlas malkā 77-78 šap. pud.
Šanešes malkā 159-160 šap. pud. Tenze: šingra.
Šanešaji malkā 55-60 šap. pud. Tenze: rāšma.
Šlijas. Šupjās šlijas malkā 60-66 šap. pud.; wēdejas šlijas malkā 57-59 šap. pud. un šmalšās šlijas malkā 56 šap. pud. Tenze: šingra.

Telegramas.

Peterburgā, 26. janvārī. Wina Māškwāšes Kei- šars un Keišareene Aleksandra Šeodorowna ar Wīšaugš- teem Behrneem Leelšajeneem Digu un Latjanu ir pah- gahjušchi uš dšhwi no Žarešhe Šelo uš Šemas pili. Wina Māškwāšes Keišars pawehlejšis eewest šugu šarāšā šehšchōšs šugus, šuri wehl teel buhweiti: „Šladras šrunu šugi „Pobeda“ Peterburgā, „Retwisap“ Šemel-Amerikā, „Šesarewitsch“ Šulonā; šrešerūs (Šulonā), „Šajan“, „Wārag“ (Šiladēšijā), „Bogatiš“ (Štetine), „Aškolā“ (Šihš), „Nowik“, „Šitš“, „Kasatka“ (Wāhžijā); „Šom“ (Anglijā); „Ošjotr“, „Kefalš“, „Losoš“ (Šražijā), „Forelj“, „Šterljadj“ (Peterburgā), „Šokol“, „Gagara“, „Šilin“, „Šowa“ un šaršortā šugi „Šenisej“ (Peter- burgā). Šretmehra šomijā ištino, la Māškwāšes žitigo šwehtžetofschānās aššegums ari šchogad paleetot špehā. — Māškwāšs gubernās mūišchneeku šapulže šchōdeen šh- meja peži tuššohschōšs rublu šrubtumeem par šabu. — Māškwāšs želu ministriim šahb ešot atšahba Māškwāšs inšchēerū štolas jaunā ehā. — Māškwāšs pilsehtas walde šahba domei preeščhā šinōjumu par to, la šwinet Puščhina peemini. Domā eerihot šaušchū auditoriju ar laštawu Wāhzu eelā un dšhinat 420 rublu šeeļu špen- diju, ar to beigt widoje šhlihtību, pilsehtas štolu štolne- keem šdālit Puščhina ištāšchū rāškus. Walde eewehl šdot 10,000 rublu. — Šaršlawā uš gubernās mūišchneeku māšchāla Māškwāšs preeščhšchūmu, gubernās mūišch- neeku šapulže weenbāšigi nošehma, pee Keišara Māškwāšes Šrona patahpenem nolikt neapšehschōtas šaimēs un pade- wības juhtās par Keišara Māškwāšes preeščhšchūmu atbru- nošchānās šinā. — Nowoščchēkštāšs apgabala deemwidus aprinčōšs nelahba šilai deht žeti ir šohb neberigi. Šatšime žaur to aššaweta. Šeetus šhš. Māšam upem leduš ap- šegs ištāšchis. — Šaršowā ir pawāšara šašs. Štīpra leetus deht leduš upē šahjis eet. Gubernās dāšchās wee- tās mehtrās šatejušchās šemas labības šrubam. — Wīše „Šahšel“ šino, la uš Šetrowšlas dšššžela tājā weeta, tur 17. janvārī notika nelāime, šleedes biļušchās atštruhwetas. Šriš šaudari tapušchi šahhšiti, žiteem šupreem ištēwees aššehgē.

Berlinē, 7. februārī (26. janvārī). Šreewijas šreditbiletēs par 100 rubleem dōd 216 1/2 māršas. — Šrandenburgas šrownižes šandtaga šwehtšōšs wīršprešidēnts Achenbachs šureja šunu, šurā norahhdija uš Šohenzollernu nama darbeem; uš to atšildēdams, šeišars Wīlums šeja, la Šohenzollerni weenmehr ešot apšmahjušchēes, la wineem šeršoniški ja-āšild Deewa preeščhā par šawēem darbeem. Šef šam Šohenzollerni šuhšotees ari fewi atšildigūs ešam tautas preeščhā. Šeemineedams šawu aštruma šešojumu, (uš Palestīnu), šeišars šeja, la wīnšch Šlās šalnā šahwe- dāms, pee šewim ešot atšahrtōjis šwehšrehtu, šuru wīnšch šehš šwehšrejis pee šaroga, žil špehdams puhletees tautas leelā. Tad šeišars peemēda Wōltes mahšrus, šurus tās pehž šrantščhū šara bija šejis uš Bīšmartu: „Šagad ja- gabda par šoka (šola t. i. Wāhžijas) augschānu.“ Šeišars weepilda, la wīnšch wehšotees buht šabs dāhšneees preeščh Wāhžijas walšs šoka, noširšt pahrejos šeršarus un no- greešt šaitīgās šalnu atwāšes. Weigās šeišars atšahhdināja wīšpahrejos meera šenteenus. Wāhžijai peenahšotees šehšhi weenotees pret šturu meera šaršejumu. Šaršarogot šil- lab ašrejšais tā eesšehšchis meers. Šchīni leetā lai few- iščhī Šrandenburgas eedšhwošotajī nahšot wīnam palihgā. Šeišars šawu šunu šeidsja uššahdāms augschū šaimi Šran- denburgai un tās eedšhwošojumam. — Šawā šunā šeem- nedams Wāhžijas walšs šoka, šeišars šeja šahbā, la šeif- pee ušaugušchā šoka lai šahwot par šargu Wāhzu Wītelis, atšpeedes uš šawu šobem, štatu šahhūmā pahmehrtis. Wāhzu Wītelis, šef šchāubam, ar šawu wairogo šaršarogot meeru, šuršch wīšam tautam dāhšus. Weers ešot bři- nišchā dāhwana, bet nerāugotees uš wīšēem apšehšneem, buhšchot ne-eešehšchāms ištēhgt šuhdam, šamehr šilwež waldischot neiššchāšchāmais grehts, šamehr šaršch šehšchot eenaidību un nenowehšlību, šamehr šilwežs žentihšchēes par šawēem šrahšchem dāhuht wīršroku. Šas šaršch šeršonam noteekot, notikšchot ari šaršch tautam. „Bet tad žentihšmees, la wīšam mehš Wāhzeišchī šahwam šehšchī weenoti, la nekūstama šlīms. Tad itweens šaršch, šas apšrahdēs meeru, šaršarogatees pee šchis Wāhzu tautas šlīms, šahlu ašš jušram un šhšj šchēeenei pee mums mahjās Šropā.“ — Par šeišara šunu Šrandenburgā wīšadi šunā; gaida, la dājšchš punktišs walšs šaimā ištādrošchot šihšal. „Šrien- Courier“ domā, la šeišara šchāubības pilno atšahhimi par wīšpahšales meera panahhchānu newāšarogot uššuhšot ša par meera šonferenžes praktištū preeščhšchūmu atšrahhdichānu. Šihšchā břišwprāhtigā wīše preeščhēem, la tautu nedraud- šības labad šari ešot nenowehšchāmi; tomehr wāšarogot māšināt šcho nedraudšību. — Ši Šeikrešes šofetes aprinčā šino par šahdu breešmigu nošegumu, šas tur tizis šdaris. Šahšs šureenes mūišchās šahšs, šant gan tās šau bijis preeģešes, uštūrejis mīššehšchās šaršaru ar šahdu šeweeiti, šura neštahwejušī wīšai labā šlawā. Šafinā ar šawu mīš- lako, wīšes nolēšnis no šaršas šewees un preeģeem behr- neem atšwahinatees. Preeščh šchētrām nedēlam wīni no- šita šewu un aprata to šalku beedē. Pehž pašuduschās šika pašamēklets, bet wīšas puhšes šrahhdijās wētīgās. Wīšdomas šrita uš wīšru, šuru ari břišhī apžetinaja. Šee

iflaurāšinaschanas pehdejais atfines par nošeguma iſdaritaju. Nokautā tita iſtraktā un no wiſeem apfabrines kaudim ar leelu lihdjūhtības parahbiſchanu kapā guldinata. Kalpa mihtakā ari tapa apzeitinata un tapat wiņa mahte, kura bija lihdji pēdaliſjūsēs pee nošeguma iſdarischanas. — Iſtumanijas galwas piſhehtas Bulareſhtas telegrafe, ka Kumanijā, daudšs apgabalšs iſzehluſchees ſemneeku ne-meeri, kuruš apſhepēt waldbai wehl ne-eſot iſdeweas. — Iſt Inſbrukas telegrafe, ka uſ Bremer-dſelſſzeta notika leeliſtā kalnu gaſhchanās. 10,000 kubifmetru atmenū aiſbehruſchi leelu datu dſelſſzeta. — Awifei „Kölniſche Zt.“ ſino iſt Kinas, ka Hangſchau'ā notikuſe breeſmiga pulwera eſploſija (ſprahſheens), pee lam taſdi 2000—3000 žilweki gaſhjuſchi bojā. No 1500 ſaldateem un 1 generaka, kaš nelaimēs břihti bijuſchi tur tuwumā, neweens nepalizis dſihwš. Triju weſtju apfabrini wiſas ehlas ſadragatas un noſiſti tanis atrodoschees žilweki, kuru ſtarpā ne-eſot neweens aſrieumeekš. — Iſt Spanijas galwas piſhehtas Madrides telegrafe, ka tur 4. februari (23.) janwari notureta miniſtru padome, kuras galwenais iſpreeduma preeſchmetš bija Žilipinu wangeneeki. Kā no waldbiſas puſes ſino, tad Agwinaldo atſajiješ no ſabeedriſas ar Spaniju un Žilipinu iſſaukſchanas par ſitumigu walſti. Turpretim wiſiſch tapat naht ar jauneem praſijumeem — 12 leelgabaluš un 14 Mauſera ſintes. Žilipinu ſalās Amerikaneem iſzehluſjūs jau aſinaina ſadurſchanas ar dumpineekem. Telegrammas iſt Manilas ſino, ka nemeerneeki eenemot deenwidš un ſemelšs piſhehtas atſatſakš malas. Paſchā piſhehtā nekahrību ne-eſot. Seeweſchi eeweitinati

uſ transport-tugeem. Generalis Otis juhtas droſchš. — Waſchingtonā 5. februari (24. janwari) dabuta ſchahda ofiſjala telegramma no Deweja, Amerikānu karawadona: Waſarnakt nemeerneeki iſdarija wiſpahriku uſbrukumu. Šchodeen žihna turpinās. Amerikāni riſtojas ar ſetmem. Nemeerneeki tita atſiſti apataſ, Amerikānu ſaldatu rindas eet uſ preeſchu. — Tahtal teel ſinotš, ka Žilipineſchi 5. februara (24. janw.) wataſā uſbrukuſchi Manilai, bet tita no Amerikaneem atſiſti apataſ. No Amerikaneem krita 20 un tita eewainoti 125 wiſtri. Žilipineſchu ſau-dejumi ne-eſot ſinami. — Spaneeſchi apgalwo, ka Amerikāni bijuſchi tee, kaš atſahpuſchees.

Parifē, 7. februari (26. janwari). Knaš Uruiowš nodewiſ prezidentam Foram Keiſara Maſeſtates Nikolaja II. wahrdā Ekaſchento gleſnu, kura tehlota Keiſara nonahſchana Šcherburgā 1896. g. 4. oktobrī un Forā atbrauſchana Kronſchate 1897. gada 23. auguſtā. Ofiſjali iſſubdinats, ka Franziſjā labiſas ſehjaš ſahwet 13 departamentšs toti labi, 17 — labi un 7 — deeſjan labi. Iſſehjumu plaſchiba 22 departamentšs leelata nekā pehn, 45 departamentšs titpat leela un 17 — maſaka. — Šchalonā pee Marnas apzeitinatš ſahdš poruſchitš, kurſch iſdewiſ ſahdus ne wiſai ſwariguš waldbiſas dokumentuſ. — Franziſjā kauſchu prahti tā uſubdinati, ka Dreifuſa prahwš deht jau aſinainas ſadurſchanas. 5. februari (24. janw.) patriotu ligas ſapulžē iſnahza leeliſtā pluſhſchanas; preeſneeki aſrupuš ſahleš ſahlela leelu trazi, pee lam no aſdurwim nahza diwi rewolweru ſchahweeni, kuri eewainoja diwuš newainiguš garamgahejuš. Kad „patrioti“

iſchibrās, iſnahza atſal jauna kauſchanas, daudš eewainotu apzeitinati par pretoſchanos poliſijai, weens piſhehtas domneekš un tautas weeneekš Kanada. — Roſchforam un wiņa draugeem uſ Aſchiru aiſbrauzot notika troſchhainas demonstrazijas. Marſetā gar wiņu žetu no weeſnizas, kur žetotaji biju nometuſchees, lihdj pat oſtai ſtabweja beſa kauſchu druſhina, no kuras, žetotajeem garam brauzot, atſtaneja daſchabi ſauzeeni, ratšs tita meſtas puſes, apeliſines un pat daſchi atmeni. Iſzehlās ari pluſhſchanas, pee lam daſchi tita apzeitinati. Diwi domneekem eewainoti gihmji. Ari Aſchirā (Aſkritā), malā kaſpijot, notika pluſhſchanas, Peekraſtē bij ſapulžeees milſiſgš kauſchu bars, ſagaudit Roſchforu. Pluſhſchanas eehahdš jau pirmš tuga preeſtahiſchanas. Daſchās perſonas apzeitinaja. Roſchforam un Maſam Reſchi paſneedja palmu ſarus un buketes. Sagaiditee weeſh, kauſchu bara widū laſham eegahja piſhehtā. Atſtaneja ſauzeeni: „Sweikš Roſchfor! Sweikš Reſchi!“ Retruhka ari nelaiſpnu apweizinajumu un ſwilyſchanas. — Turku ſultans dabuja no Wahju Keiſara Wiſuma, ka dahwanu, weenu leelgabalu. Taš naw weenads ar tagadejeem Wahju aſtreſchahweju leelgabaleem, bet ir eſtemplars no ſahdas žitas, ari teiſamas ſiſtemas.

Дозволено цензурою. — Рига, 26 января 1899 г.

Издатель: Эрнст Плате.

Отвѣдиге редактори:

Dr. phil. Arnolds Pates, Dr. philos. P. Saitis.

Iſſaiginajums.
Zaumeſtis, 22 gaduš weeš, Žeſtu aprinki, loti jaušā apgabalā atrodoschās mahjās leelgrunteekš, wehlās dſihwšs beedreni ar kapitalu. Luhoju žen. kundes, kuras patittos ar laulſtānneezību nodarboteš, nobot wehlules ar gihmetem ſchās awiſes eſpēziſjā lihdš 20. februarim ſch. g., ſem burtem **W. N. № 100.**

Daudš laimes!!!
ſkolotajam K. Dſena kgam
Chygdšs,
wahrdā deenā, 28. janw. 1899. g.
wehlē Kibeneeki **S. E., P. D., P. E.**

Hirſnigakšs paleižibas
wiſeem, kaš pabalſtijuſchi muſhu waſaru „Lanſtupē“ 3. janwari ſch. g., waju nu dahwanas paſneegdami, waj ari dahwatās leetas pirdami.
Keepalnes. Eſolu beſmaſſas tautas bibliotekas beedrenu komiteja.

Agenskalna privat-klinika,
Rigā.
Walofſhu un Swanu celas ſuhri.
ſtimneekus peņem iſdeenas no pulſt. 1—3.
(Kaltſbiſchuras un gultas.)

Ēekſchjās ſlimiſās } latru deenu no pulſt. 1—3.
Kirurgiſtās }
Debrnu }
Seeweſchu } latru deenu no 1/2—1/3.
Ahdas un weneriſtās ſlimiſās } latru deenu no 1—3.
Ažu ſlimiſās }
Kaſta, deguna un auſu ſlimiſās } latru deenu ſlimiſās
Sobu un mutes ſlimiſās } no pulſt. 1
**Sobu plombeſchana un mahſ- lihdš 3.
liſtlu ſobu eeliſchana)**

Ažu ſtimneekus
peņem latru deenu no pulſt. 9—12 un no 3 1/2—5 1/2. Rigā, Kauf. un Aramer celu ſuhri Nr. 2. ſtimneeki war tap ar uſnemti manā klinikā.
Ažu ahrſtš **N. Cahu.**

Dr. S. Eliasſtaum,
ſpeziāliſtš preeſch auſa, kaſta (aiſma-luma) un deguna ſlimiſam, peņem ſtimneekus no pulſt. 9—12 un 4—6, Rigā, Paulſiſchi celā Nr. 17.
ſtimneekus uſnemu ari ſawā klinikā.

Dr. W. Loewenberg,
Behweru celā Nr. 11, 2 trepš.
Speziāliſtš behrnu un kaunuma (weneriſtās) ſlimiſās. Peņem ſtimuš beedrus iſdeenas no pulſt. 9—12 pr. puſdeenas un 3—4 pežš.

Weneriſtās ſlimiſās tikai no pulſten 7—8 watarā.
Ēekſchjās un ſeeweſchu ſlimiſās peņem iſdeenas no pulſt. 9—12 rihtā un no pulſten 5—6 watarā:
Suworowa celā Nr. 10,
pretim Behrmana dahſjam.

Dr. S. Lewy,
praht. ahrſto.
Weneriſtās (kaunuma) un ahdas ſlimiſās iſdeenas no pulſt. 6—9 watarā.
Dſemdeſchanas palihdſibā, ſeeweſchu un eekſchjās ſlimiſās peņem latru deenu no pulſt. 9—11 un 4—6 Marijas celā Nr. 4.

Dr. E. Magid.
Dſemdeſchanas palihdſibā, ſeeweſchu un eekſchjās ſlimiſās peņem latru deenu no pulſt. 9—11 un 4—6 Marijas celā Nr. 4.
Pag. wezakaſe: Kuhn.
ſkriberis: W. Zaboſon.

Ažu ahrſtš
Dr. med. L. Blumenthal,
Dſtrawu celā Nr. 79,
Terbatas celas ſuhri,
peņem aital ažu ſtimneekus latru deenu no 9—11 preeſch puſd. un no 5—6 p. p., ſwehtēnās un ſwehtlu deenās tikai preeſchpuſdeenas.

Poliklinika
ahdas un dſimuma ſlimiſās, ſtarp itū, iſmeleſchana ar elektriſtu apgaſmoſchānu un ahrſteſchana ar elektriſtati.
Rigā, Schahlu celā Nr. 16.
ſtimneekus peņem latru deenu no pulſt. 12—3 puſdeenā. Swehtēnās ſtimneekus nepeņem.
H. Simonsons,
eſhahdi pahrwaldoschš ahrſtš.

Peņem ſtimneekus weneriſtās, ahdas un dſimuma ſlimiſās iſdeenas no pulſten 8—12 deenā un no 6—9 watarā.

Dr. Kl. Ljuria,
Rigā, Behweru celā Nr. 7, 1 trepi.
Manā klinikā, Agenskalnā, uſnem ſtimneekus no pulſt. 1—3.

Ahdas un kaunuma ſlimiſās peņem no 9—1 un no 6—1/2, 9 wataru celā 31, 1 trepi.

Dr. S. Machtuš,
praht. ahrſtš.

Gobu ahrſtš
Hugo Gotliebs
peņem iſdeenas no pulſt. 9—12 un 1/3—5 1/2, Kalku celā Nr. 35, Kauf-celas ſuhri.

Mans ſobu ahrſteſchanas kabinets atwehētš no pulſt. 10—1 puſdeenā un no pulſt. 3—6 pežš puſd.
Dantiſtš Leo Schawlow,
Rigā, Schahlu celā Nr. 4.

Saleneeku krahj- un aiſdewu kaſe
uſaizina ſawuš beedrus 28. janwari 1899. g., pulſten 12 deenā, Saleneeku beedribu namā uſ

pilnu ſapulži.
Deenas ſahrtiba:
1) Gada pahſlāis.
2) Revidentu ſinajums.
3) Daſchabi preeſchlitumi.
4) Weena direktora weleleſchana.
Direkſija.

Kurſiſchu
pagasta walde uſaizina wiſuš pee Kurſiſchu pagasta pederiguš 1877. gada pežš 30. ſeptembra un 1878. g. preeſch 1. oktobra dſimuwchūš wiſereſchu ſahrtas lozektuš, kuri 1899. gada pekrihti pee kara klaufiſas iſpildischanas, wiſwehlalāis lihdš 1. martam 1899. g. uſdot ſawu gimenē ſahhaju, deht eeraliſchanas kara klaufiſas eſſauſchanas liht par 1899. gadu.
Kurſiſchš, 19. janwari 1899. g.
Pag. wez. weetas iſpilditajs: **Wüller.**
ſkriberis: **Kahje.**

Augſtroſes pag. wezakaſe
iſpōš 13. un 14. februari ſch. g. ſaweem Rigā dſihwodameem pagasta lozektēem januas pafes Wiſjemneela ebrauſchanas weetā, Kalku celā Nr. 10.
Pag. wezakaſe: **Kuhn.**
ſkriberis: **W. Zaboſon.**

Объявление.

Г. Начальник Главного Управления Почты и Телеграфов вследствие недостатка чинов технического надзора в некоторых почтово-телеграфных округах внутренней России, а в особенности в округах Восточной Сибири, предложил по примеру предыдущих лет, открыть в семь году при Управлении Рижского почтово-телеграфного округа курсы для подготовки Надсмотрщиков, причем с целью привлечения молодых людей с надлежащей научной подготовкой, разрешивъ тѣмъ въ изучающій службу, которые послѣ провѣденнаго испытанія окажутся способными къ прохождению курса, зачислить сверхштатными по вольному найму почтово-телеграфными чиновниками VI разряда низшаго оклада, числомъ до 15 человекъ, съ жалованьемъ 300 руб. въ годъ каждому, вперед до назначенія ихъ на соответствующія должности.

Доводя объ изложенномъ до всеобщаго свѣдѣнія, Начальникъ Рижскаго почтово-телеграфнаго округа приглашаетъ молодыхъ людей здороваго тѣлослуженія, оковчавшихъ по меньшей мѣрѣ курсъ городского, или уезднаго училища, желавшихъ изучить телеграфную технику представить лично въ Управление округа, не позже 20 февраля сего года, прошение оплаченное двумя гербовыми марками 80-ти копеечнаго достоинства, съ приложеніемъ нижеслѣдующихъ документовъ, а именно:
а) метрическое свидѣтельство о времени рожденія и вѣршенія просителя, завіренное консисторіею;
б) учебное свидѣтельство;
в) свидѣтельство полиціи о неподсудности;
г) свидѣтельство о припискѣ къ привязному участку или о листвѣ изъ исполненію воинской повинности;
д) видъ на жительство;
е) лицами протестанскаго исповѣданія, пасторское свидѣтельство о конфирмаціи завіренное консисторіею.
Г. Рига, 23 января 1899 г.

Zaun-Peebalgas

pagasta walde žaur ſchō dara ſinānu wiſeem teem, uſ kureem taš atteezōš, ka pee Zaunpeebalgas pagasta pederigēem nodokli mahſtajeem ſatram ir jamakšā pagasta nodokli par 1899. gadu: lutertijigēem — 5 rbl. 40 tav., pareſtijigēem 3 rbl. 81 tav., ka ſchēe nodokli janamakšā pagasta walde lihdš 1. februariju ſch. g. un ka nodokli, kuri lihdš botam terminam nebūš nomakſati, tiks peehſibti peepēdu žēlā.
Zaun-Peebalgas pag. walde, 18. janw. 1899.
Pagasta wezakaſe: **A. Purns.**
ſkriberis: **Oruiſch.**

Rakti uſ 19. ſeptembri 1898. g. Salaspils (Ritchholm) pagasta, Rigas aprinki, Anoyeš ſaimneelam noſaqtas 2 ſehwes, abas wiđeja auguma. Weena melna, otra balta, 12 gadu wezas. Welnājai paiſiſas trepšes, pee wehdēra un pee plezeem eekšweiš, ar puſlāiſtu aſti. Baltā ar ſlāikām trepšēm uſ kreijo puſi un ſlāiſtu aſti, abām maſi apali naži. Tani laikā 150 rublu wehrtibā. Uſrahbitajš dabon pateižibaš algu.

Prezejees dahrsneekš
uſ ſauſteem tuſhlin wajadſiſgš. Zapeteižās, bet tikai ſahdēem, lam labas ſeezižas, 28. janwari Antonijas celā Nr. 3a, 1 trepi, ſtarp pulſten 10 un 12.

Schnitu ſihmeſchanas un ſchuhſchanas ſkola
(preeſch damam un lungeem).
Rigā, leelā Hewas celā Nr. 27.
Pamatigi emahja ahrā laikā, ſlatot pežš mahjēku ſehjaš, mehra wemſchānu, ſchnitu ſihmeſchānu, peegreemalku (ſahlot no 5 rbl.). Par treemtu mahjibu teel galwoiſ un kurſu beiguſcham iſdodu diplomu.
Mahjēkles peņemū iſdeenas, uſ weleſchānos ari dſihwoſki. Runas ſuntas no pulſt. 9—5 deenā.
Damas emahja ari wiſadšs ſmalšs roſdarbšs.
Sw. Peterburgā diplometa ſchnitu ſihmeſchānas ſkolotaja **E. Seidman.**

Ahrſeju, plombeju un leeku mahſliſnōšs ſobus.

S. Bernsteins, dentists.
Kalku celā 27, majās Mün-celas ſuhri.

Peena rente.

Udermūiſchā (16 werſes no Rigas Ael-pandra wabrtem un 5 1/2 werſes no Wo-palku dſelſſzeta ſtazijas) teel no Žurģeem 1899. g. peens, 8000—9000 ſtupu war gadu, iſrentēts. Rentneelam 300 rbl. kauziņšs jaemakšā. Luwatās ſinas paſneedš Rigā, Marijas celā Nr. 51, nolittawā, jeb pee mūiſchā waldeš.

Zeen. ſaimneezes!

Weginaſeet preeſch wiſnas draħnu un wechās maſgaſchānas un ſaimneezibas nepahrſehjamās
krona ſeepes!

Rigas Piſhehtas Krahjkaſe

dara žaur ſchō wiſpahrikti ſinānu, ka, pamatojeteš uſ piſhehtas domneeku ſapulſiſchu nolechlumeem no 22. junija un 16. novembra 1898. g., ſahlot no

1. janwara 1899. g.

prozentēš par noguldijumeem noliktas ſchahdas:
a) preeſch kraſchānas graħmatinām, eſlehdjot ari lihdš 1899. g. iſbetas — 3,6%;
b) preeſch vrozentu un vrozentu-prozentu ſihmem, kuras pežš 1. janwara 1899. g. iſdotas, tāpat 3,6% (nenowelot 5% kapitāla angļu nodokli);
c) preeſch vrozentu un vrozentu-prozentu ſihmem, kuras lihdš 1899. g. iſbetas — lihdš tabalai iſſubdināſchānat tāpat ka lihdš ſchām — 4% nowelot 5% kapitāla angļu nodokli.
30. novembri 1898. g. **Direkſija.**

J. Jakiſch un beedriš,
Rigā, blaſkus raħtuſim, dibinats 1841. g.

Wikeſta remontāre-pulſtēnuš, peebahwā wiſleelakā iſwehlē tikai pateeſi labu un loti labi taiktus uſ apgalwoſchānu.

leelumā un maſumā
ſeenas-, galda- un keſchas-pulſtēnuš,
tā ari talmi, ſudras un ſelta pulſtēnuš-kehdēs un atlehdgas,
baſnižās krona-lukturuš,
petroleju-, rokaš-, peekaramaš-,
galda- un ſeenas-lampaš,
ſtalu- un wehtras-laternes, žilinderno un dakti, ahrſem. ſaſaſja, porzelana un glaſchu-prezes wiſas ſortēs, laſeekretas teħsbretes, aalida-naſchun un dakſchinas (Gabeln), aſenida- un britanijas metalu-prezes.
Wiſadi pulſtēni teel lehti un kreetni ſataiſiti uſ galwoſchānu.

Teelā iſwehlē

polifoni, ariſtoni, monopani un žiti muſiſtas rihti un notis.

Kuldīgas apriņķa II. ezirkņa pagasta teefa, Kuršīchōs,
 pamatodamas uz šova nolikuma no š. g. 4. janvārī, zaur šo uzajina wifus šā pagasta mīrušā **Grīta Eichmana mantniecūs** pēctēti šai teefai fešdu mehnešū laika, staitot no pehdejās šai šudinajuma nodrošināšanas deenas "Kuršemes Gubernas Wifēs", jawaš mantofchanaš teefibaš.
 Kuršīchōs, 8. janvārī 1899. g.
 Teefas preefšchēdētājs: **Kabwa**.
 Strīdweris: **Kazio**.

Jaunekalna
 pagasta walde zaur šo ištucina, ka 1899. g. pagasta nodokli ir 4 rbl. 70 kap. Šchee nodokli labprahīgi jašamafšā lībš 1. februari 1899. g.; pehž tam tee tiks no nešamafšajem špaidu jelā pēdšibi. Mafšajumi tiks fanemti latras nedēlas pēctēdenās Jaunekalna pag. namā. Tamlibš pag. walde uzajina wifus šā pagasta jauneklūs, kuri dšimuršū laika no 1. oktobra 1877. g. lībš 1. oktobri 1878. g. un lūreem 1899. g. jaišpilda lora klaušibaš pēneštrahigi lībš 1. aprīlī 1899. g. apšeežibaš par famitijaš fastahwu un zitaš preefšchēdētāšchanaš listu fastahdšchanaš wajašfigaš sinas.
 Pagasta wežalājs: **J. Wihtols**.
 Pagasta strīdweris: **K. Kalniņš**.

Brantu pagasta walde
 zaur šo ištucina, ka 1899. g. pagasta nodokli ir 4 rbl. 90 kap. Šchee nodokli labprahīgi jašamafšā lībš 1. februari 1899. g.; pehž tam tee tiks no nešamafšajem špaidu jelā pēdšibi. Mafšajumi tiks fanemti latras nedēlas pēctēdenās Brantu pag. namā. Tamlibš pag. walde uzajina wifus šā pagasta jauneklūs, kuri dšimuršū laika no 1. oktobra 1877. g. lībš 1. oktobri 1878. g. un lūreem 1899. g. jaišpilda lora klaušibaš pēneštrahigi lībš 1. aprīlī 1899. g. apšeežibaš par famitijaš fastahwu un zitaš preefšchēdētāšchanaš listu fastahdšchanaš wajašfigaš sinas.
 Pagasta wežalājs: **J. Zihri**.
 Pag. strīdweris: **K. Kalniņš**.

Westeenas pag. walde
 (Zefšu aprīnki) zaur šo šā pagasta nodokli mafšajem dara šinamu, ka pagasta nodokli uz 1899. gadu ir jamafšā lūteraneem 6 rbl. 15 kap. un pareištizigēem 3 rbl. 80 kap. un te šchā pagasta waldei lībš 1. martam 1899. g. labprahīgi jašamafšā, pehž tam no nenomafšajuchēm tee tiks nešamafšajem špaidu pēdšibi. Personīgi nomafšajumi šā jašamafšā pagasta namā ištucēnās, lūreem preefšchēdētāšchanaš.
 Pagasta wežalājs: **M. Brahlens**.
 Strīdweris: **Lejiņš**.

25 rublūs
 tam, kas ušrahba 10. janvārī ap pulkstēn 1,6 watarā pe Lubanas Bahrtiškā beedribaš wikalā nošagto, ap 8 gabu wežu dšeltenu fehwi, rahšam fehpem (uz treišo puš), šalu weetā uz šaku un ari šebulās weetā baltaš spalwaš, melna aše, polaišchabju nagi un abru ištucēti, wēnai palatejai lahjai šem wehšchā baltaš laukumā, 85 rbl. wehribā, aištubatu bruhnās šamanās ar afšweikti (šurwiti), un jaunu aitaš abas beki, trijšā malāš ar šuna ažu šanteu, jauni drabšu šitru feeti šeji un no šabām pašām abām feeti cēmauti, gandriš jauna šebulā un pawejaš šakāš, 39 rbl. šopwehribā.
 D. Lašch,
 Meitranu Degumneetōš.

Rujenes Semkopibaš Beedriba
 šos 8. februari š. g. pulkstēn 12. deenā mafšprahitajam jauna šegeļu beedribaš nama buhwi, laheh budwkomiteja lūdbš eestēš minētā laika buhwi ušnebeju lūngas uš mafšchōšchanaš. Ateštāš un drošchiba wehšchamaš. Lūwati nošajjumi pe šomit-jaš.
 Buhwkomiteja.
 13. februarī 1899. gadā tiks ištoti Čhralu pareištizigō bafniza šunta, šornu un šecnu šrahšchanaš darbi. Weštēri ar labām ležibām šop lūbgti minētā deenā eestēš Čhrgu pareištizigō draubšchēdētāšchanaš uš nolihgšchanaš.

Leela mahija
 neži tabli no Emil-tenes, ar labiešoptēem tihumeem, teel no Šurģeem uš wairakem gadeem uš renti ištota. Lūwalas šinas Emiltenē, pe širgotaja Šrahli.
 Dšehrbeneš - Drustu - Štujenēš - Lodeš semkopibaš beedriba
 ištihre šrahj- un aištewu beedribaš wodeš šelpas jaunaš mahija. Šapetejāš pe preefšchēdētāšchanaš lībš š. g. 1. februari.

Manā galoneču darbnija un šabrū magafšā Rengelu muišā, Ašpurō, ir dabujami šakā laika šipi un glitbi pagatawoti **šahri**, dašchabōš leelumōš un par šoti mehnešam ženam.
 Uz apšleejumeem pagatawoju wifadus **galoneča ištahdajumūs**, tā: šlapjuš, šumodeš, gultaš, šrešlūs, dašchabus galbus, Verlephā un Dabana bišū laštes, štolu galbus, štolneču gultaš un dašchabas štolu, pagasta mahju un tešu šameru eetaifēš; wifadus buhweš galoneča darbus, ar šawu jeb darba apštelētajā materialu u. t. t.
 Ušneemos wadit wifadus buhweš darbus!

Krahšchanaš un glahšneča darbus tā mahjō, tā ašpūs mahjaš apšingti ištara. Aci apšleejumeem zaur raktu šahrtigi išt-pilbišchū. Šee darba apštelēšchanaš 1/3 daļa no darba wehribāš jaemafšā.
 Augšteenišā
K. U. Breshchis,
 Mengeli (Altenwoga).
 NB. Kreečni galoneču darba šrahdneči war latrā laika pēctētees.

E. Larsen'a
 šelta u. šudraba leetu weikals tagad atrodas:
Leelajā Jaun-eelā Nr. 13.

J. Kronberga
 ištawofchanaš, malšchanaš un nilešchanaš darbnija
Rigā,
 Rungu u. Maršal-eelū šuhri Nr. 28.
 Šlabojumi aštiri un lehti.
J. Kronberg, Rigā.

Ahdu un širgleetu širgotawas
M. P. Gudjin,
 Rigā, Terbatas eelā Nr. 7 un 14, Rigā,
 peedahwā leelā ištwehē:
 wifadas šolu, bindšolu, pašalu un apawu wiroahdas, širgleetas, wiinu, wifus šurpueču un šeglineču pederumūs, Dubowa šuktes, šahbaku foršchuwās un šhektēš, tā ari dašchabas zitaš ahdu prezes par šoti peenehmigām ženam.
Šolu ahdas
 šahkot no 16 rbl. par pudu.

Šlawenako šabrū un jaunako šonštrahji
šchujmašchinu, adamo mašchinu un
welofipedu
 leelakais šrahjums.
 Dūrtoppa „Diana“ brauzamo ritenu weenišā pahrdošch. weeta.
W. Ruth's, Rigā,
 Nr. 25, Rungu eelā Nr. 25.
 Šefaniska darbnija mašchinu un welofipedu ištawofchanaš.

Šw. Peterburgas un Berlinēš šagreeshchanaš mahš
 šlas ištutētōš diplomētāš
Emilijas Horn
 šiniškā šagreeshchanaš mahšklas škola,
 Rigā, leelā Šehniņu eelā Nr. 9, 2 tr.
 Pamatiga mahjiba šchūnišchanaš un šagreeshchanaš pehž šrahšchū šiniškāš metodeš. Šchūnišchanaš mahjelles šahneēš gatawibu 8-14 deenās (uz galwošchanaš). Aci uš igalu laiku peenem mahjelles cēmahji šchūšchanaš. Školai teefiba mahjelleem ištwehē diplomūs.
 Wafša par mahjibu un šistemu 15 lībš 25 rbl. Mahjelles ušnem ari dšihwōkli.

Rigā. Restorazija. Rigā.
„Parka pagrabs“
 Pauluškī eelās un Aleksandra bulwara šuhri, eepretim Wehmana parlam un „Imperšala“ wešnišaj.
 Šee-šajms lībš pišt. 2 nakti.
Brofastis
 no pulkstēn 9-2 deenā.
Pusdeenas
 no pulkstēn 12-6 watarā.
 Pusdeenā 3 ebeeni 35 kap., abonešot 9 rbl. par mehneš.
J. Domerowsky.
 Šrantšchū un Kreewu biljardi. Kreewu, Wahju un Katweešchū šakrakšči. Wafarā dāhšā šellis. Kabineti.
 Šabalo bruhšchū alus no mūžās. Šlawenako širnu šchabi un wišni. Šaba un šaipna apšahpošchanaš. Mehrenās ženās.

Manā, no waldbibaš apšpirinatā **mahšklas šchūnišchanaš** ištwehē dahmas ištā laika šchūšchanaš un šchūnišchanaš par pilnigām šrahdneem. Ššodu ari diplomūs un aalwoju par šreem mahjibu. Wafša par mahjibu 15 rbl.

M. Rosenberg.
 Rigā, leelā Kaleju eelā Nr. 5, 1 trp.
 Mahjelles no laukeem peenem ari šorteli, ar un šef uštura.
 Ašwitu muišā, Ašwines draubšē, ir labāš šortēš wiina, titlab „Wexino“ tā ari „Amwiina“ pahrdošama.

J. Chitrick, Rigā,
 pulstēnu-, šelta- un šudraba leetu magafšinas
 Terbatas eelā Nr. 20 un Aleksandra eelā Nr. 53
 peedahwā bagatigā ištwehē par šehšām ženam uš galwošchanaš:
 Šabatās, šecnas un modinataju pulstēnuš, regulatoruš, šehdes u. brelošus uš wifada metala, šelta un šudraba prezes, glihti un labi ištahdātās, ašfenda prezes, eelšch- un ašrejmju šahbitatūs, tā: šarotes, tehškarotes, šukuro došes, šurwjuš, šuktu- rūs u. t. t.
 Ššlabojumi uš galwošchanaš.
 Pāštelējumūs ištara šahrtigi.
 Šee leelateem eepirtumeem šrahenti

Deftars
 labakais dšehreets
 šurū eeti
 antertitātes un ašhrti.
 Šjnahš ari dāhš ištahš tā šahšja.
 Dabujamo wifās šolontāšpreefšchū širģe- tawā,
John Rolssen, šloriē, pe šehšim.

J. J. Antipowa noliktawa,
 širģošchanaš šihme.
 pe „Šalofšchā“,
 Rigā, šakšu eelā Nr. 36, pa šabo roku no šahšchā.
 Jaunš!
Šalwenais kokwiinas, deedšian, šinu un wiinas dšijn
šrahjums.
 Ar šchō pagēdinoš pašnot šawēem žeen. širģeem, ša patejētoeš ištweigēem eepirtumeem, it ištahšchā gabā mon eepēhjamš par wilehšch- šahjām ženam peedahwā wifū labako preji un proti — preefšch ašchanaš: šokwiinas, šinu un wiinas dšijas, preefšch šihšteem: šihda šokwiinas, šinu un šanepaju dšijas un deequs, preefšch šeku ašchanaš: wiinas un šokwiinas dšijas, tamborešamos deegūs, preefšch šchūšameem dar- brem: šinu, šokwiinas un šihda deequs.
 Šehgelu deegi un šihšlu auktāš.
 Šihda, wiinas un šokwiinas wate.
 Šo šewiškī eetižu šawu šrahjumu šokwiinas un šinu dšijn ašchanaš. Šokwiinas dšija pe maniš dabujama išt labakās Amerišanū šokwiinas, labakā wehryuma, pareištōš šaruma mehros, pehž numureem; šinu dšijas — išt šarofšchanaš šahritam, par širpumu un numuru pareištību galwoju.
 Wehš šewiškī greešchū žeen. publikāš wehribu uš šawu paššhšlamo Amerišanū šihda šokwiinas un šanepaju šwejaš šihšlu un wadu šrahjumu (weenišā šahdu), šuru šchāi šejonā ešmu eewehrošjami papildināšis.
 Šo šewiškī pagēdinoš eetištees ar šihšlu pareižu mehru, pareižu ažu štaitu un ištariģu materialu.
 Wifās prezes pahrdošu leelumā un mafumā.
 Rigā, šakšu eelā Nr. 36, pa šabo roku no šahšchā,
 pe „Šalofšchā“.
 Uz žeen. širģeju šaipnu mana weikalā apmēlešchanaš žerebamš šihmejos ar žemifchanaš
J. J. Antipow.
 Šuhdju eewehrot manu adreši.

Šranita, marmora un tšchuguna šapu šrustuš,
 glihtās formās,
 tā ari zitaš tšchuguna prezes wairumā un mafumā
 peedahwā
J. Šahjis, Rigā,
 šchuguna šeetuwe un akmenū šakšuwe.
 Noliktawa: Terbatas eelā Nr. 22. Šabrifa: Šihšchētera eelā.

Lampas,
 štikla un porzelana šrahkus
 un zitus preefšchmetuš
 peedahwā par lehtām ženam
A. Lejeneek & Co.,
 Rigā, šauf-eelā Nr. 9.
 Weešibām un godeem ištihre lampas un šrahkus.
 Šampu ištlabojumūs ištara wisiškā laika.

Brahli Grandini,
 šakšu eelā Nr. 15, pretim „Alejai“,
 peedahwajam
melnuš šehru štoffuš
 jaunakās modēš, tā ari
šrahšchūnuš štoffuš
 modernās šrahfās, derigūs preefšch ašehku šuhdšchanaš un eestwehti- šchanaš uštawkeem.
 Wifadas andekla un baltprezes.

Meikala atwehrschana.

Pagodinajamees faweem zeen. weikala draugeem, muhsu kundem un zeen. publikai pasinot, ka ar 5. janvārī sch. g. esam atwehrschēji fawu weikalu

Rigā, Dzirnavu eelā Nr. 101,

Fr. Wesser kunga mahjā, pee „Lauvas“ eebruufschanas.

Peedahwajam leelumā un masumā: sabli, silkes, zukurū, kassju, tehju, tabaku, seepes, petroleju, ellas krahsas un dauds zitas fainneezibā wjadstigas prezes. Kā jaunī eefahzeji apsolam zeen. publikai wislabako prezi par peenehnigam zenam, un luhdsam zeen. publiku muhs ar faweem pastellejumeem pagodināt.

Augstzeenibā **Hoffmann & Wagul.**

Zaur fabrikas paleelinafschanu

F. J. Gelinck & beedra ratu smehru fabrika

peedahwā zeen. publikai wisfadas sores ratu smehrus par lehtakām zenam.

Prowes pastellejumus ispilda us astrako. Fabrika un noliktawa atrodas: Rigā, Alekandra eelā Nr. 149, Rigā.

Diplometās Bihnes salona modistes

Annas Priwka

Schnitu sihmeščanas skola

Rigā, leelā Bruhwer-eelā Nr. 6, Rigā.

Zaunu skolneestšu peeteišchanos peenam latru deenu no pulst. 9 rištā libš 6 walarā.

Teoretisko kursu: Frantschu peegreesums 4 nedelās, Anglu peegreesums 8 nedelās. Praktisko kursu: 3-12 mehneščus. Rež kursu beigšanas isdod diplomu, — skolneest, kuras nobeigušas 12 mehnešču kursu, rekomandeju us wehleščanos par mahjas fawejam.

IV. Baltijas semkopibas zentral-istahde Rigā, 1899. gadā.

Wisas us istahdi sihmejšas drukas leetas ir dabujamas pee lokalkomitejas un zaur istahdes biroju, Rigā, mašā Grehneeku eelā Nr. 2, I., kura ir atwehrita latru deenu no pulst. 10-3 p. pušd Peeteišchanās no 1. okt. 1898. libš 1. martam 1899. gadā. Widiemē, kursemē un Zgaunu semē dšiwwojšee un pee semneeku kahrtas peederofšee istahditaji, ja wini naw leelfaimneeki, mašā wisās grupās un klasēs tilai puši no noteiktās weetu mašas.

K. Orłowski,

grahmatu sehseju meistars un grahmatu tirgotajs Rigā, Zahnu eelā Nr. 14, 1 trepi augšā, pretim Zahna bānizaj.

Kā derigus dahwinajumus eewehlu:

Dseesmu, sprediku, luhgschannu u. wisas zitas grahmatas.

bildes, seenas pantinūs, mahju swehtibas, bilšču grahmatas behrneem u. t. j. pr.

It ihpaschi ari daudsumā un masumā grahmatu

„Gauls stari un mahkoni“.

Dsejoki no Podneelu Karla.

Mašā broščeta 40 kap., glihtā sehjumā 75 kap. un 1 rubli.

NB. Apņemot ari isfubstischannu un pastellejumus pret eepreelšēju eemalšu u. wisām eelšč- un ahršemes grahmatam, laikraistem, modes šurnaksem, awisem u. t. pr. Luhdsu laipni Nr. 14 un 1 trepi augšā eewehrot.

I. speziala magasina mahjas un kehka eerihfojumem Ed. Udam & Co.,

Rigā, leelā Smilšču eelā Nr. 8. Filiale: Teatra bulwari Nr. 2, peedahwā fawu bagatigo trahjumu

pihnigeem bruktēs puhreem par dāschadām zenam, tā ari eeteiz fawu pastahwigo istahdi

no skaitsem un praktiischem preelšč-meteem, noderigem preelšč dahwanam wisfadas gadījumās.

Bruktēs puhru zenu rahditajus u. wehleščanos isfuhā un isfneedš bej mašas.

Reelumā! Masumā!

J. G. Minschke

Rigā, Terbatas eelā Nr. 18,

Lampu, tranku un stikla preelšču noliktawa.

Emaljeti kehka tranki, alfenida galda leetas, t e h j m a f c h i n a s.

Seenas un karamās lampas u. pascha fabrikas, teizama labuma, par lehtakām zenam. Lampu reparaturas isdora lehti un labi pascha darbniā.

Par fabrikas zenam dabujami

audekli, linnu un pakulu dšijas

u. Kengeraga fabrikas

pe K. Lorch & beedr.

Rigā, Dzungu eelā Nr. 22,

Rigā, Haffer-berga namā,

Par fabrikas zenam dabujami

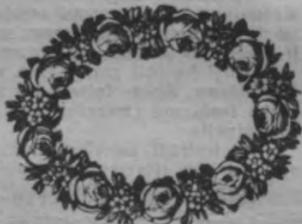
audekli, linnu un pakulu dšijas

u. Kengeraga fabrikas

pe K. Lorch & beedr.

J. Behrsinsch

Belgawas Uherigā, Alimenu eelā Nr. 18, peedahwā bindšoles no 16 rbi, 17 rbi. un 17 rbi. 75 kap. pubā; pastalabdas no 15 rbi, 16 rbi. un dahrgali; soles 18 1/2 libš 20 1/2, rbi. pudā.

Metala

kapu kronus

peedahwā leelā iswehlē

wairumā un gabaleem

J. Redlicha

Anglu magasina, Rigā.

Reelumā!

P. Jannsohna

stikla preelšču, fajanša un lampu noliktawa,

Rigā, Wehweru eelā Nr. 20,

peedahwā bagatigā iswehlē.

stikla, porzelana un fajanša prezes, lampas, ampeles u. t. t.,

logu stiklu wisōs leelumōs, linoleumu (korķu tepikus).

Isrihfojumem, weesibam un godeem isihē trautus par lehtu mašu.

Schwizents ar satu etifeti augsta labuma. — Sihme „Wite“ apstiprinata no waldbibas.

Bes wisas konkurenzes.

Tabaka

„Ptschela“

W. C. Waghamejewa mantineeku fabrikas Romnās, fanehna un pahrod daudsumā

„Laserme“ fabeedriba

Rigā, Grehneeku eelā Nr. 26.

Bakumu treetna labuma. — Schwizents ar rosa etifeti wisaghtala labuma.

Drulats un dabujams pee bilšču- un grahmatu-drulataja un burku-lehjeja Ernsta Plates, Rigā, pee Petera bānizaj.

Sche klacht „Literariskais Weelifums“.